

Μέσω συμμάχων στην ελληνοκυπριακή πλευρά ΣΕΛΙΔΕΣ 8-9

ΚΑΛΠΑΖΕΙ Η ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΕΝΑ ΣΤΑ ΤΡΙΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΠΑΙΔΙΑ

Ο ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΗΣ ΚΟΥΒΑΣ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: «Η φιλία των λαών μας είναι πιο δυνατή από ποτέ»

ΣΕΛΙΔΕΣ 14-15

Η Ευρώπη βάζει τάξη στις πτήσεις

ΣΕΛΙΔΕΣ 16-17

Πώς καθορίζεται το επίπεδο οικονομικής δυσχέρειας και οι μισθολογικές πραγματικότητες

Με μίαν ανησυχητική κοινωνική πραγματικότητα βρίσκεται αντιμέτωπη η Κύπρος, αφού ολοένα και περισσότεροι εργαζόμενοι ζουν στο όριο της φτώχειας, παρά τις ανακοινώσεις για οικονομική ανάκαμψη και μείωση της ανεργίας. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Eurostat για

το 2024, σχεδόν το 8% των εργαζομένων, είτε πρόκειται για μισθωτούς είτε για αυτοεργοδοτούμενους, βρίσκονται «σε κίνδυνο φτώχειας». Το ποσοστό πλησιάζει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, που «αγγίζει» το 8,2%, ωστόσο το γεγονός ότι αφορά άτομα με εργασία υπογραμμίζει ότι η απασχόληση δεν εγγυάται

μία αξιοπρεπή διαβίωση. Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι η Κύπρος ανήκει στις ελάχιστες χώρες όπου το ποσοστό φτώχειας είναι υψηλότερο στις γυναίκες απ' ό,τι στους άνδρες. Μαζί με το Λουξεμβούργο, τη Λετονία και την Τσεχία, το νησί αποκαλύπτει μια διαχρονική ανισότητα. ΣΕΛΙΔΕΣ 4-5

Τι αναφέρει ο ακτιβιστής, ΟΖ Καραχάν, για την διχοτομική πολιτική Ερχιουρμάν και ποια η διαφορά του με τον Τατάρ

ΣΕΛΙΔΑ 2

Η ρητορική της σύγκρουσης στο Κυπριακό

ΣΕΛΙΔΑ 10

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Γλώσσας μας, η πανελλήνια Ελληνική! Διάλεκτος, η πανάρχαια Κυπριακή! Περήφανοι και για τις δύο!

ΣΕΛΙΔΑ 7

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ

Υπάρχει σύγκρουση των πολιτισμών;

ΣΕΛΙΔΑ 3

ΘΕΣΗ

Η προσβολή του Καραγκιόζη...

Σε μερικούς μήνες πάμε σε βουλευτικές εκλογές. Και το θέμα είναι εάν και πώς μπορεί κάτι ν' αλλάξει. Πώς, όμως, θα ήταν δυνατό να συμβεί κάτι τέτοιο όταν το σύστημα νοσεί; Όταν είναι βουτηγμένο στα λασπόνερα του ρουσφετιού και των σκανδάλων; Το συναφές ερώτημα έχει ως εξής: Υπάρχουν νέες δυνάμεις, δηλαδή ανθρώπινο δυναμικό, για να καθαρίσουν τον στάβλο του Αυγεία;

Συνέχεια στη σελίδα 2

ΞΕΧΕΙΛΙΖΟΥΝ ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ με πλειοψηφία τους αλλοδαπούς

ΣΕΛΙΔΑ 10

ΣΤΗ «ΜΑΧΗ» ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ η Φορολογική Μεταρρύθμιση

ΣΕΛΙΔΕΣ 22-23

ΘΕΣΗ

Πάντα υπάρχουν οι ρομ-
νικοί των αλλαγών, που είναι,
όμως, καταδικασμένοι να συ-
γκατοικούν με τους τυχοδιώκτες
της εξουσίας. Ακόμη, λοιπόν, και
αν κάποιος ξεκινήσει με καλή
πρόθεση, μπορεί στην πορεία
να γλυκαθεί από το μέλι της
εξουσίας και να λερώσει, όπως
και οι προκάτοχοί του, τα καθα-
ρά -μέχρι πρότινος- χέρια του.
Τονίζουν αυτά, διότι
υπάρχει απογοήτευση και
δικαιολογημένη καχυποψία
ως προς το σύστημα, αλλά και
ως προς αυτούς που θέλουν
να το αντικαταστήσουν. Μπο-
ρούν; Η μήπως όταν μπουκνούν
στο καλάθι με τα σάπια μήλα θα
μολυνθούν; Η αναξιοπιστία και
η κατρακύλα του συστήματος
δημιουργούν την ψευδαίσθηση
ότι όλοι μπορούν να κυβερνούν,
επειδή αυτοί που δοκίμασαν,
αποδείχθηκαν ανίκανοι. Χωρίς,
όμως, κανείς ν' αναλαμβάνει
τις ευθύνες των πράξεών του.
Και χωρίς ν' αποκαθίσταται η
πολιτική και ηθική τάξη.
Ερώτημα: Μέσα σε αυτό
το καθεστώς ανευθυνότητας
αναρωτιέται, άραγε, κάποιος
επίδοξος εραστής της εξουσίας,
εάν έχει ή όχι τις δυνατότητες
και τις ικανότητες να γίνει βου-
λευτής ή υπουργός; Διακατέχει-
ται δηλαδή από αυτοσεβασμό
ή όχι; Διερωτάται ή όχι εάν έχει
την ικανότητα ν' αντεπεξέλθει
και αν όντως αξίζει;
Οι επισημάνσεις αυτές
είναι θεμελιώδεις, διότι η δη-

μοκρατία στον τόπο μας, και
γενικότερα, είναι βαθύτατα
πληγωμένη και δεν αντέχει
ούτε πειραματισμούς ούτε
την μετατροπή της σε τσίρκο
από τους πάσης φύσεως αδα-
είς ή μωροφιλόδοξους, που
βρίσκουν έδαφος για ν' αντι-
καταστήσουν τα λαμόγια και τη
φαιδρότητα. Το δε τραγικό είναι
ότι, η συντριπτική πλειοψηφία
των σοβαρών πολιτών, που θα
είχε κατά τεκμήριο σημαίνοντα
ρόλο στην Πολιτεία του Πλά-
τωνα, αρνείται πεισματικά να
μπει στον βόθρο του συστή-
ματος, λόγω αξιοπρέπειας και
αυτοσεβασμού. Παρακολουθεί
και κρατά αποστάσεις. Αφήνει
κενό για να μη μολυνθεί από
τον ιό της παρακμής. Και τίθε-
ται συνειδητά στο περιθώριο
επιτρέποντας, όμως, στους πά-
σης φύσεως τυχοδιώκτες και
τοσαυτά ν' αλωνίζουν, χαριεντιζόμενοι. Έτσι, λοιπόν,
με ή χωρίς σοβαροφάνεια,
αναπαριστούν τη χειριστη
μορφή του Καραγκιόζη. Και
τον προσβάλλουν, παρελαύ-
νοντας κυρίως μέσα από τις
πλατφόρμες των μέσων κοι-
νωνικής δικτύωσης, τις οποίες
μετατρέπουν σε μια βαβυλω-
νιακή κατάσταση. Και σε θη-
λιά στον λαιμό των νουνεχών
πολιτών και της ίδιας της δη-
μοκρατίας. Η ελπίδα μέσα στη
ζοφερή πραγματικότητα είναι
να έχουμε πάσει πάτο. Αλλιώς,
εάν το βαρέλι είναι τρύπιο, θα
έρθουν και χειρότερα...

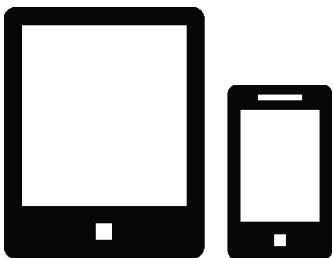

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Έτος 46ο – 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976
Εκδότης και Συνιδρυτής: Κώστας Ν. Χατζηκωστής
Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: Άντης Χατζηκωστής (2002-2010)
Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας: Χρυσάνθος Τσουρούλλης
Βοηθός Αρχισυντάκτης: Ανδρέας Κόκκινος
Advertising Specialist: Καρολίνα Νεοκλέους
Λειτουργός Εμπορικού: Ελισάβετ Ηρακλέους
Brand Manager: Σωτήρης Κυριάκου
Δημιουργικό: Χάρης Κασιδάμης
Ιδιοκτησία: Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ
Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22580580,
Φαξ: 22580518
Εμπορικό Τμήμα: 22580513, 22580491, 22580487, Φαξ: 22580455
Ιστοσελίδα: www.simerini.com
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: sintaxi@simerini.com
Λεωφόρος Άντη Χατζηκωστή 31 και Αρχαγγέλου Γωνία, 2059 Στρόβολος, Λευκωσία.
Εκτύπωση: MILKRO DIGITAL CYPRUS LTD
Διανομή: Kronos Public Ltd

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιλη-
πτική ή κατά προτίμηση ή κατά διασκευή απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φω-
τογραφίας) με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο,
χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδότη Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ.

PDF EDITION
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ «Σ» ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ
SMARTPHONES
ΚΑΙ TABLETS

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
Για έγκυρη και αξιόπιστη ενημέρωση στο
www.simerini.com.cy

«Ας μοιράσουμε την Κύπρο η μισή δική μας και η άλλη μισή επίσης δική μας»

Ο Οζ Καραχάν αποδομεί
τη γραμμή Ερχιουρμάν και Τατάρ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Η τοποθέτηση του
Οζ Καραχάν,
προέδρου του
Κινήματος Αλ-
ληλεγγύης για
την Κυπριακή
Δημοκρατία,
στο δελτίο ειδήσεων του ΣΙΓΜΑ
την Πέμπτη, 6 Νοεμβρίου, έφερε
ξανά στο προσκήνιο τη συζήτηση
για τον ρόλο της Τουρκίας στα κα-
τεχόμενα και τη βαθύτερη πολιτική
κατεύθυνση της τουρκοκυπριακής
ηγεσίας. Με σαφή και αιχμηρή
γλώσσα, ο Καραχάν υποστήριξε
ότι τόσο ο Τουφάν Ερχιουρμάν
όσο και ο Ερσίν Τατάρ, παρά τις
εμφανείς διαφορές τους, «εκφρά-
ζουν την ίδια τουρκική στρατηγική
για δύο κράτη».

Η εκλογή Ερχιουρμάν και η δημογραφική αλ- λοίωση

Στην παρέμβασή του, ο Καρα-
χάν έκανε λόγο για εκλογή του
Τουφάν Ερχιουρμάν «χάρη στη
δημογραφική αλλοίωση», σημει-
ώνοντας ότι «ψηφίστηκε και από
εποίκους». Κατά τον ίδιο, το γεγονός
αυτό αποδεικνύει πως η Άγκυρα
έχει πλέον επιτύχει πλήρη έλεγχο
του εκλογικού σώματος στα κατε-
χόμενα, όχι μόνο μέσω πολιτικών
μηχανισμών, αλλά και μέσα από
τον μακροχρόνιο εποικισμό.

Η αναφορά αυτή επαναφέρει στο
επίκεντρο ένα από τα πιο κρίσιμα
θέματα του Κυπριακού: τον εποι-
κισμό από την Τουρκία μετά το
1974. Ο Καραχάν προειδοποίησε
ότι η αλλοίωση της πληθυσμιακής
σύνθεσης στα κατεχόμενα δεν είναι
απλώς κοινωνικό ή ανθρωπιστικό
ζήτημα, αλλά υπαρξιακή απειλή
για την Κυπριακή Δημοκρατία.
«Η δημογραφική αλλοίωση εί-
ναι ένα επικίνδυνο φαινόμενο
για την κρατική μας υπόσταση»,
υπογράμμισε.

«Δύο κράτη με άλλα λόγια»

Η φράση που ξεχώρισε από τη
συνέντευξη ήταν ίσως η πιο χαρα-
κτηριστική του ύφους του Καραχάν:
«Ο Ερχιουρμάν και ο Τατάρ
προωθούν τα δύο κράτη με άλλα
λόγια».

Ο Καραχάν εξήγησε ότι ο μεν
Ερσίν Τατάρ προωθεί ανοιχτά το
δόγμα της Άγκυρας για δύο κυ-
ρίαρχα κράτη, λέγοντας:

«Ας μοιράσουμε την Κύπρο - η
μισή δική σας και η μισή δική μας».

Ενώ ο Τουφάν Ερχιουρμάν,
κατά τον ίδιο, προωθεί την ίδια
ουσία με διαφορετικό λεξιλόγιο:

«Ας μοιράσουμε την Κύπρο - η
μισή δική σας και η άλλη μισή
επίσης δική μας».

Με αυτόν τον παραλληλισμό, ο
Καραχάν υποστήριξε ότι η ρητορική
περί «διζωνικής, δικαιοδικής ομο-
σπονδίας» έχει πλέον μετατραπεί
σε όχημα διαχωρισμού, εξυπηρε-
τώντας τον ίδιο στρατηγικό στόχο
που διακηρύσσει η Άγκυρα και ο
Τατάρ, αλλά μέσα από «πιο ήπια,
αποδεκτά διεθνώς φρασολογία».

Η τουρκική στρατηγική στα ενεργειακά

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο
Καραχάν στην τουρκική επιδίω-
ξη συμμετοχής στα ενεργειακά
δρώμενα της Ανατολικής Με-
σογείου. Όπως είπε, «η Τουρκία
επέλεξε να αλλάξει πρόσωπο στο
τραπέζι των διαπραγματεύσεων
για να έχει ρόλο στα ενεργειακά
ζητήματα της Κύπρου». Κατά τον
ίδιο, η ανάδειξη του Ερχιουρμάν
και η μετατόπιση του πολιτικού
λόγου στα κατεχόμενα δεν είναι
τυχαία, αλλά μέρος μιας μεθοδικής
στρατηγικής για να εμφανιστεί μια
«πιο μετριοπαθής» ηγεσία, ικανή
να διεκδικήσει ρόλο σε μελλοντικές
συνομιλίες.

Οι δηλώσεις αυτές ερμηνεύονται
στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων
γεωπολιτικών εντάσεων στην περι-
οχή, με την Τουρκία να επιδιώκει
να νομιμοποιήσει την παρουσία
της όχι μόνο στρατιωτικά, αλλά και
οικονομικά, μέσω των ενεργειακών
εξελίξεων και της εκμετάλλευσης
υδρογονανθράκων.

Η φωνή μιας μειοψηφίας στα κατεχόμενα

Ο Οζ Καραχάν δεν εκπροσω-
πεί την επίσημη τουρκοκυπριακή
γραμμή· αποτελεί όμως μια ιδιαί-
τερη φωνή αντίστασης μέσα στην
τουρκοκυπριακή κοινωνία. Ως
πολιτικός ακτιβιστής, υποστηρίζει
την επανένωση υπό το πλαίσιο
της Κυπριακής Δημοκρατίας και
καταγγέλλει την πολιτική εξάρτηση
από την Άγκυρα. Οι απόψεις του
βρίσκουν απήχηση σε μια μικρή,
αλλά αυξανόμενη μερίδα Τουρκο-
κυπρίων, που ανησυχούν για τον
«εξανατολισμό» της κοινότητάς τους.

Η στάση του, αν και προκαλεί
αντιδράσεις στα κατεχόμενα, αντα-
νακλά την ύπαρξη ενός υπόγειου
ρεύματος ανησυχίας μεταξύ των
Τουρκοκυπρίων, που θεωρούν
πως η ταυτότητά τους υπονομεύεται
από την πλήρη τουρκική πολιτική
και πληθυσμιακή κυριαρχία.

Ένα μήνυμα προειδοποίησης

Το βασικό μήνυμα του Οζ Κα-
ραχάν μπορεί να συνοψιστεί σε
μια φράση: «Να μη μας ξεγελά η
φρασολογία - ο στόχος παραμένει
ο ίδιος». Για τον ίδιο, η Τουρκία αλ-
λάζει πρόσωπα και ύφος, όχι όμως
στόχευση. Είτε με τον σκληρό λόγο
του Τατάρ είτε με τον «διπλωματικό»
του Ερχιουρμάν, η επιδίωξη είναι
πάντα η ίδια: η παγίωση της διχο-
τόμησης και η εγκαθίδρυση μιας
«νέας πραγματικότητας» στην Κύπρο.

Ο Καραχάν καλεί σε ενότητα
όλων των Κυπρίων κάτω από τη
σημαία της Κυπριακής Δημοκρατί-
ας και σε αντίσταση σε κάθε μορφή
αποδοχής της κατοχής ή «νομι-
μοποίησης» του ψευδοκράτους.
Με τη ρητορική του επιδιώκει να
υπενθυμίσει πως, πίσω από τα πο-
λιτικά παιχνίδια και τις λέξεις, το
Κυπριακό παραμένει πρωτίτως
ζήτημα εισβολής και κατοχής.

Ασφάλεια, **κάτι περισσότερο** από ένα Συμβόλαιο!

Στη ζωή, η ασφάλεια είναι κάτι περισσότερο από ένα συμβόλαιο. Είναι φροντίδα. Είναι σιγουριά. Είναι ελπίδα. Είναι η στήριξη που χρειάζεσαι για να συνεχίσεις, ακόμα και όταν όλα δοκιμάζονται. Είμαστε εδώ, για όσα έχουν πραγματική αξία.

Τα Σχέδια εμπίπτουν στον Κλάδο Ασφάλισης Ζωής.

Ασφάλεια Σοβαρών Ασθενειών

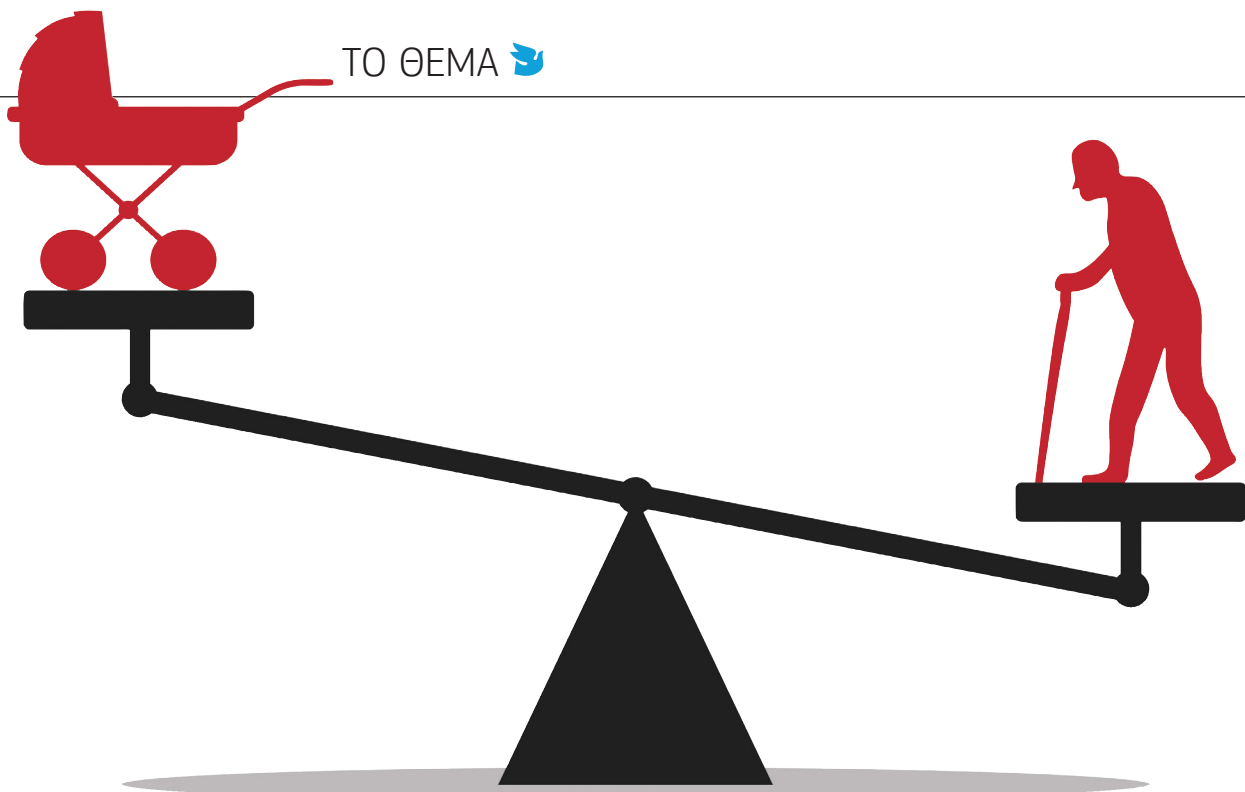
ERB CYPRIALIFE LTD: Ιδιωτική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης που συστάθηκε στην Κύπρο (Αρ. Εγγρ. HE46532), Λεωφ. Ακροπόλεως 17, 2006 Στρόβολος, Τ.Θ. 20819, 1664 Λευκωσία, Τμήμα Εξυπηρέτησης Πελατών - Τηλ. 22 11 12 13, Φαξ. 22 36 34 07

www.erbcprialife.cy

Μέλος του Ομίλου EUROBANK

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
panagiotou@sig-
malive.com

ΚΑΛΠΑΖΕΙ Η ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ένα στα τρία νοικοκυριά χωρίς παιδιά

Πώς καθορίζεται το επίπεδο οικονομικής δυσχέρειας και οι μισθολογικές πραγματικότητες

Η ευρωπαϊκή εικόνα

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το 8,2% των εργαζομένων βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας, ωστόσο η εικόνα διαφέρει πολύ από χώρα σε χώρα.

Συγκεκριμένα, το Λουξεμβούργο καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό, κοντά στο 13%, με σημαντικά υψηλότερη φτώχεια μεταξύ των γυναικών σε σχέση με τους άνδρες. Ακολουθούν η Βουλγαρία, η Ισπανία, η Ρουμανία και η Ελλάδα, όπου τα ποσοστά κυμαίνονται μεταξύ 11% και 12,5%, δείχνοντας ότι, παρά την απασχόληση, ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού παραμένει ευάλωτο.

Οι χώρες της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης, όπως η Ιταλία, η Σλοβακία, η Πορτογαλία, η Πολωνία και η Γαλλία, εμφανίζουν τιμές γύρω στο 9%-10%, με μικρές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα φύλα, αν και στις περισσότερες περιπτώσεις οι άνδρες έχουν ελαφρώς υψηλότερα ποσοστά κινδύνου φτώχειας από τις γυναίκες.

Στις βόρειες και βαλτικές χώρες, όπως η Εσθονία, η Λιθουανία, η Λετονία και η Κροατία, τα ποσοστά βρίσκονται κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ, περίπου 8%-9%, με τις γυναίκες να διατρέχουν συνήθως χαμηλότερο κίνδυνο φτώχειας.

Στην Αυστρία, τη Σουηδία, τη Μάλτα και την Κύπρο, τα ποσοστά κυμαίνονται γύρω στο 7%-

8%. Αντίστοιχα, η Ουγγαρία και η Γερμανία βρίσκονται λίγο κάτω από αυτό το επίπεδο, υποδηλώνοντας καλύτερες συνθήκες για τους εργαζομένους σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά βρίσκονται η Δανία, η Σλοβενία, η Ιρλανδία, η Ολλανδία, το Βέλγιο, η Τσεχία και η Φινλανδία, όπου το ποσοστό εργαζομένων που κινδυνεύουν από φτώχεια κυμαίνεται μεταξύ 4% και 6%. Η Φινλανδία και η Τσεχία είναι οι

χώρες με τη μικρότερη αναλογία, κάτω από 4%, δείχνοντας ισχυρό κοινωνικό κράτος και αποτελεσματικούς μηχανισμούς αναδιανομής.

Τέλος, η Νορβηγία, αν και εκτός ΕΕ, παρουσιάζει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά, περίπου 5%-6%, συγκρίσιμο με τα πιο «κοινωνικά ανεπτυγμένα» κράτη της ΕΕ.

Τι σημαίνει «κίνδυνος φτώχειας»

Ο δείκτης «κινδύνου φτώχειας» δεν αποτυπώνει την απόλυτη οικο-

νομική δυσχέρεια, αλλά τη σχετική. Όπως πληροφορείται η «Σ», πρόκειται για άτομα ή νοικοκυριά με εισόδημα χαμηλότερο από το 60% του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου εισοδήματος, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις. Με απλά λόγια, είναι άνθρωποι που, αν και εργάζονται, ζουν με πολύ λιγότερα από τον μέσο όρο της χώρας τους.

Στην Κύπρο, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, η διάμεσος ακαθάριστη μηνιαία απολαβή για το 2024 ήταν €1.881. Συνεπώς, ο

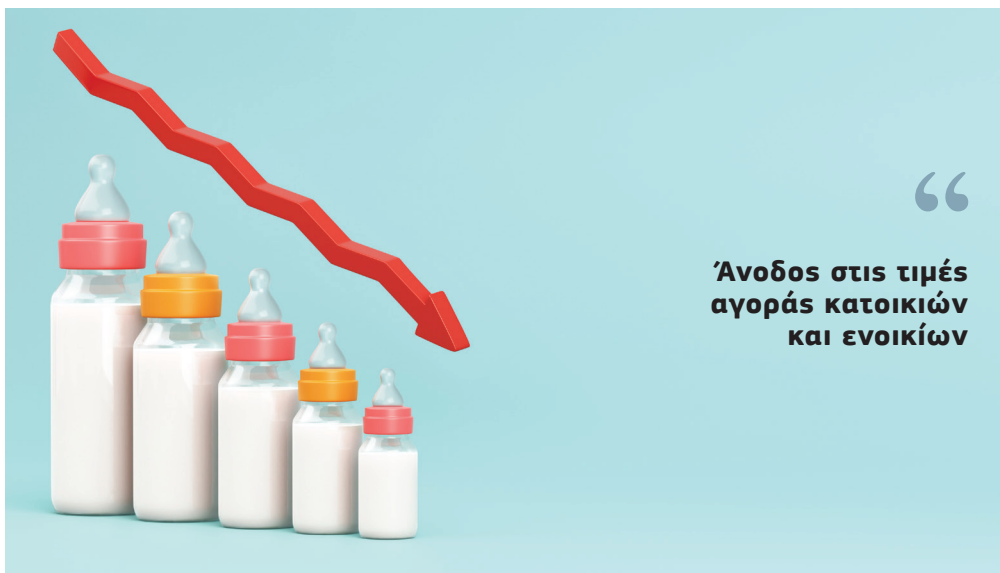
ακαθάριστος μηνιαίος μισθός που καθορίζει το όριο της φτώχειας στην Κύπρο είναι τα €1.128.

Όλα αυτά, την ώρα που οι μέσες ακαθάριστες μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων στην Κύπρο για το 2024 ήταν €2.483. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας, η μεγαλύτερη συγκέντρωση υπαλλήλων με ποσοστό 14,2% καταγράφεται στην κατηγορία των αμοιβών από €1.000 έως €1.249. Ακολουθούν με 11,6% οι ομάδες με μηνιαίες απολαβές από €1.250 έως €1.499, και από €1.500 έως €1.749 στο 11,2%.

Άνοδος τιμών αγοράς και ενοικίασης κατοικιών

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία για το β' τρίμηνο του 2025, οι τιμές κατοικιών στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά περίπου 25% σε σύγκριση με το 2010, ενώ τα ενοίκια παρουσίασαν άνοδο γύρω στο 10%. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι μέσες αυξήσεις ανέρχονται σε 55% για τις τιμές πώλησης και 25% για τα ενοίκια.

Η σχετικά περιορισμένη άνοδος στην Κύπρο αντικατοπτρίζει μια σταθεροποίηση της αγοράς ακινήτων μετά την κρίση των προηγούμενων ετών και την εξάρτηση

“
Άνοδος στις τιμές
αγοράς κατοικιών
και ενοικίων

της αγοράς από τον τουρισμό και τις ξένες επενδύσεις. Παράλληλα, η αύξηση στα ενοίκια παραμένει συγκρατημένη, γεγονός που υποδεικνύει πιο ήπιες πιέσεις στο κόστος στέγασης σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ.

Ωστόσο, η ζήτηση για κατοικίες σε αστικά κέντρα όπως η Λευκωσία και η Λεμεσός συνεχίζει να αυξάνεται, κάτι που ενδέχεται να διατηρήσει ανοδικές τάσεις στις τιμές τα επόμενα χρόνια.

7.099 άνεργοι τον Οκτώβριο

Την ίδια ώρα, η ανεργία στην Κύπρο παρουσίασε σημαντική υποχώρηση τον Οκτώβριο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας. Συγκεκριμένα, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι ανήλθαν σε 7.099 άτομα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία, που αντικατοπτρίζουν την τάση της ανεργίας, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων μειώθηκε τον Οκτώβριο σε 9.476 άτομα από 9.671 τον προηγούμενο μήνα.

Σε σχέση με τον Οκτώβριο του 2024, σημειώθηκε ετήσια μείωση κατά 682 άτομα, ή 8,8%. Η πτώση αυτή οφείλεται κυρίως στους τομείς του εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης, καθώς και των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων, ενώ θετική επίδραση είχε και η μείωση των νέων εισόδων στην αγορά εργασίας.

Παράγοντες που τροφοδοτούν τη φτώχεια

Η άνοδος των τιμών έχει αποδεχθεί καταστροφική. Ο πληθωρισμός μειώνει δραματικά την αγοραστική δύναμη, ειδικά σε τρόφιμα και ενέργεια. Τα ενοίκια έχουν εκτοξευθεί, μετατρέποντας την πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγη σε πολυτέλεια.

Παράλληλα, η αύξηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης, της μερικής και προσωρινής εργασίας κυρίως μετά την πανδημία, εντείνει την επισφάλεια. Το αποτέλεσμα είναι μια κοινωνία, όπου ολοένα και περισσότεροι δουλεύουν απλώς για να επιβιώσουν και όχι για να ζήσουν με αξιοπρέπεια.

Η ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες διαβίωσης οκταγραφεί μια Κύπρο ανιφανική, καθώς από τη μια πλευρά παρουσιάζεται ως οικονομικά ανθεκτική και από την άλλη, κοινωνικά «εύθραυστη».

Η χώρα καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό νοικοκυριών δύο ενηλίκων χωρίς παιδιά στην ΕΕ (31,7%). Το στοιχείο αυτό αποκάλυπτει μια κοινωνία που καθυστερεί ή αποφεύγει τη δημιουργία οικογένειας, λόγω του υψηλού κόστους ζωής και της οικονομικής αβεβαιότητας.

Στα θετικά συγκαταλέγεται το ότι μόλις το 1,2% των Κυπρίων δηλώνουν πως δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά ένα γεύμα με πρωτεΐνη κάθε δεύτερη μέρα.

Την ίδια ώρα, η εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα, με δείκτη κάτω από το 5,0 σε κλίμακα 0-10. Η δυσπιστία

“

Πρώτη η Κύπρος στα νοικοκυριά χωρίς παιδιά στην ΕΕ

αυτή, προς τους θεσμούς και μεταξύ των ανθρώπων, αντικατοπτρίζει μια κοινωνία που νιώθει ότι το σύστημα δεν λειτουργεί προς όφελός της.

Ανάπτυξη για ποιους;

Τα στοιχεία δείχνουν ότι η κυπριακή οικονομία μπορεί να ανακάμψει, αλλά η ανάκαμψη αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ευημερούσα όταν χιλιάδες εργαζόμενοι αδυνατούν να πληρώσουν το ενοίκιο τους ή να καλύψουν βασικές ανάγκες. Η μείωση της ανεργίας, χωρίς παράλληλη βελτίωση των μισθών και των συνθηκών εργασίας, είναι απλώς ένα στατιστικό επίτευγμα χωρίς ουσιαστικό κοινωνικό αντίκρισμα.

Η Κύπρος φαίνεται να βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι, καθώς από τη μια είναι η οικονομική ανάπτυξη και οι θετικοί δείκτες, και από την άλλη, μια κοινωνία που νιώθει όλο και πιο πιεσμένη.

Το φαινόμενο των «εργαζόμενων φτωχών» είναι μια κοινωνική κρίση, που απειλεί να διαβρώσει τα θεμέλια της μεσαίας τάξης. Αν δεν ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για δίκαιη κατανομή του πλούτου, στήριξη του κόστους στέγασης και ενίσχυση της κοινωνικής εμπιστοσύνης, η Κύπρος κινδυνεύει να παραμείνει μια χώρα που ευημερεί μόνο στους αριθμούς.

ΔΡΟΜΟΙ ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ

Υπάρχει σύγκρουση των πολιτισμών;

Το καλοκαίρι του 1993, ο καθηγητής του πανεπιστημίου του Χάρβαρντ και πρώην σύμβουλος εθνικής ασφαλείας των ΗΠΑ, Σάμιουελ Χάντινγκτον, παρουσίασε, με ένα άρθρο στο περιοδικό Foreign Affairs, την άποψή του σχετικά με τον μέλλον των διεθνών σχέσεων και τον επαναπροσδιορισμό της παγκοσμίας τάξεως στην εποχή μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Σχεδόν τρία χρόνια αργότερα, την παρουσίασε ολοκληρωμένη στο βιβλίο του «Η Σύγκρουση των Πολιτισμών» (The Clash of Civilizations). Έκτοτε, η άποψις αυτή υπήρξε ένα από τα πιο πολυσυζητημένα θέματα στο επιστημονικό πεδίο των διεθνών σχέσεων.

Αφετηρία της απόψεως του Χάντινγκτον είναι ότι ο κόσμος έχει νόημα μόνο ως πεδίο συγκρούσεων, γιατί η «φυσική αρμονία» αποτελεί επικίνδυνο όραμα και τα κενά εξουσίας αναπόφευκτα πληρούνται απ' αυτούς που διαθέτουν τα μέσα, τη θέληση, την ταχύτητα και την κατάλληλη ηγεσία. Το κεντρικό σημείο της απόψεως Χάντινγκτον είναι ότι τα γεωπολιτικά ρήγματα μεταξύ πολιτισμών αντικαθιστούν τα πολιτικά και ιδεολογικά σύνορα του Ψυχρού Πολέμου, ως έναυσμα κρίσεων. Για τον Χάντινγκτον, ο κόσμος είναι ένα σύνολο σεισμικών ζωνών, στις οποίες «πολιτισμικές περιοχές» συγκρούονται με ολόένα αυξανόμενη συχνότητα σεισμικής δράσεως, για να καταλήξει με την πρόβλεψη ότι «...ο επόμενος παγκόσμιος πόλεμος, αν συμβεί, θα είναι πόλεμος μεταξύ πολιτισμών».

Πολλοί έσπευσαν τη δεκαετία του 1990 να χαρακτηρίσουν την άποψη του Χάντινγκτον ως ένα επιφανειακά ευφάνταστο συμπέρασμα, πλην όμως εγκεφαλικά κατασκευασμα, το οποίο πάσχει από υπεραπλουστεύσεις, γενικεύσεις και ιστορικές παρερμηνείες. Οι επικριτές κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι η άποψις αυτή περιείχε αξιώματα που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν, αν γίνονταν πολιτικές επιλογές με δυσμενείς επιπτώσεις στο διεθνές σύστημα.

Συμφωνώ με τον Χάντινγκτον ότι ο πολιτισμός καθορίζεται με αντικειμενικά κριτήρια όπως: η γλώσσα, η ιστορία, η θρησκεία, τα έθιμα, οι θεσμοί, καθώς και από υποκειμενικά, όπως το πώς αντιλαμβάνεται ο κάθε λαός την ταυτότητά του. Αν υπάρχει ένα σημείο στο οποίο κάποιος θα μπορούσε να διαφωνήσει είναι

ο συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο χωρίζει τους πολιτισμούς, ιδιαίτερα η γεωπολιτιστική κατανομή Δύσης-Ανατολής.

Ένα άλλο σημείο, στο οποίο θα συμφωνήσουν οι περισσότεροι ερευνητές των διεθνών σχέσεων σήμερα, είναι ότι η ιστορία δεν πρόκειται να τελειώσει στην μεταψυχροπολεμική περίοδο. Τι είναι, όμως, εκείνο που καθιστά τον Χάντινγκτον σήμερα επίκαιρο; Ενώ οι διεθνείς συγκρούσεις συνεχίζουν να είναι ανάμεικτες ποικιλίας, μετά την «Αραβική Άνοιξη» ολόένα και περισσότερο η διαχωριστική γραμμή μεταξύ Ισλάμ και Δύσης γίνεται πιο ευδιάκριτη.

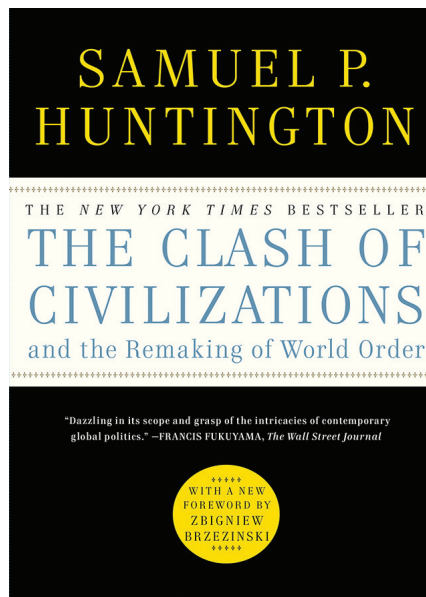
Μέχρι προσφάτως, πολλοί θεωρούσαν ότι τα κυριότερα προβλήματα του 21ου αιώνα θα εμφανιστούν από την ανισότητα μεταξύ Βορρά-Νότιου. Μία ενδελεχής ανάλυση, όμως, των ποιο-

αθρώπων σε αυτούς που την αποδέχθηκαν και σε αυτούς που την απέρριψαν. Αν και η μεταβολή επέφερε σαρωτικές αλλαγές, η υπόγεια αντιπαράθεση μεταξύ αυτών που επιθυμούν οι αλλαγές να συνεχιστούν και σε αυτούς που τις απορρίπτουν, εν ονόματι του Ισλάμ, υπήρξε και συνεχίζει να υπάρχει.

Η «Αραβική Άνοιξη» δείχνει πως αυτή η αντιπαράθεση γέρνει προς το μέρος των δευτέρων. Για τους συντηρητικούς και ριζοσπάστες ισλαμιστές, η «Αραβική Άνοιξη» είναι κατά βάθος μία εκπεφρασμένη επιθυμία να συνεχίσει η αναστροφή της επιρροής του Δυτικού πολιτισμού, η οποία στη θεολογική και φιλοσοφική τους σκέψη αποτελεί τη μεγαλύτερη καταστροφή που έλαβεν χώραν στον κόσμο του Ισλάμ. Κατά το παρελθόν, ο όρος «ιμπεριαλισμός» χρησιμοποιείτο για να προσδιορίσει τη Δυτική επιρροή. Σήμερα, ο όρος αυτός εγκαταλείφθηκε, αφού πλέον δεν γίνεται πειστικός λόγω του ότι η βραχεία περίοδος της ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας στην περιοχή έχει καταστεί μακρινό παρελθόν, με μοναδική εξαίρεση την εμπλοκή των ΗΠΑ στο Ιράκ και το Αφγανιστάν. Τον όρο «Ιμπεριαλισμός», ως μορφή Δυτικής επιρροής, αντικατέστησε ένας άλλος, τον οποίο εφάρμοζε ο Αγιατόλαχ Χομεϊνί τη δεκαετία του 1980 για τις ΗΠΑ: «Μεγάλος Σατανάς».

Ο «Μεγάλος Σατανάς», γι' αυτούς, δεν είναι πλέον ο εδαφικός κατακτητής, αλλά ο πολιτιστικός ισοπεδωτής του Ισλάμ. Η έννοια αυτή έχει τη βάση της στη σύγκρουση δύο πολιτισμών, όπου στα μάτια των απορριπτικών μουσουλμάνων αυτή η μάχη έχει τον χαρακτήρα μίσους και φόβου για την δελεαστική, μα πάνω απ' όλα διαβρωτική δύναμη του Δυτικού τρόπου ζωής.

Αυτή η πάλη στον Μουσουλμανικό Κόσμο, στην παρούσα ιστορική φάση, βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο. Βρίσκεται στο στάδιο της σταθεροποίησης. Αλλάζουν σταδιακά οι πηγές της πολιτικής και κοινωνικής νομιμότητας, με το Ισλάμ να αποκτά ολοένα και πιο κεντρικό ρόλο. Όταν πλέον ολοκληρωθεί το μεταβατικό στάδιο από την «Αραβική Άνοιξη» στον «Ισλαμικό Χειμώνα», τότε μόνο θ' αντιληφθούμε αυτό που ο Χάντινγκτον έγραψε τη δεκαετία του 1990, ότι δηλαδή οι πολιτισμικές περιοχές θα γίνουν πιο ευδιάκριτες λόγω του συγκρουσιακού χαρακτήρα που θα λάβουν.

Τριών Συν Μίας, στρίμωγμα Ερντογάν...

“
ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΣ

ΔΥΣΦΟΡΕΙ η Τουρκία αισθανόμενη ότι κλιμακώνεται εκείνο που η ίδια εκλαμβάνει ως στρίμωγμά της, από την παρατηρούμενη περαιτέρω σύσφιγξη των σχέσεων των ΗΠΑ με την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Ισραήλ. Και αυτός είναι προφανώς ο λόγος ώστε ο Τούρκος Πρόεδρος, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, στην ομιλία του κατά την τελετή έναρξης της 41ης Συνόδου της Μόνιμης Επιτροπής Οικονομικής και Εμπορικής Συνεργασίας του Οργανισμού Ισλαμικής Συνεργασίας, την παρελθούσα Δευτέρα, 3 Νοεμβρίου, αναφώνησε ως μέγα «ιμπεριαλιστικό» μάλιστα κίνδυνο απομόνωσης της Τουρκίας, τις κινήσεις των ΗΠΑ στην Ανατολική Μεσόγειο:

«Λαμβάνουμε ισχυρά μηνύματα ότι η νήσος της Κύπρου επιδιώκεται να προστεθεί στο μενού του νέου ιμπεριαλιστικού παιχνιδιού που στήνεται στην περιοχή μας», είπε ο Ερντογάν.

- Δεδομένων των ανέκαθεν διακηρυγμένων οραματισμών και κλιμακούμενων επιμόνων σχεδίων και ενεργειών του δικού του νεο-οθωμανικού επεκτατισμού, ο Ερντογάν, «κρίνοντας εξ ιδίων τα αλλότρια», κατήγγειλε το... «μενού του νέου ιμπεριαλιστικού παιχνιδιού».

- Κι έσπευσε ν' απευθύνει κάλεσμα προς τον ισλαμικό κόσμο για να στηρίξουν το παρόνομο τουρκικό κατοχικό ψευδοκράτος (της πλειονότητας Τούρκων επιόκων και μειονότητας Τουρκοκυπρίων) στα σκλαβωμένα από τον Ατίλα 1974 εδάφη της Κύπρου:

«Θεωρώ - τούς είπε ο Ερντογάν - πολύ σημαντικό να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο την αλληλεγγύη του [ισλαμικού] οργανισμού μας προς τον τουρκοκυπριακό λαό. Περιμένω από εσάς να βάλετε ακόμα περισσότερο πλάτη στον αγώνα των Τουρκοκυπρίων για δικαιώματα, ελευθερία και δικαιοσύνη, στη βάση της λύσης των δύο κρατών. Αλλάχ επιτρέποντος και εμείς ως μητέρα πατρίδα και εγγυήτρια χώρα, δεν θα αφήσουμε ποτέ μόνο τον τουρκοκυπριακό λαό και θα είμαστε πάντα στο πλευρό του στον δίκαιο αγώνα του»...

ΕΠΙΣΧΕΙΝΟΝΤΑΣ, ισλαμιστί, τον κίνδυνο «νέου ιμπεριαλιστικού παιχνιδιού» εναντίον τους στην περιοχή, ο νυν... «αντι-ιμπεριαλιστής» Τούρκος μονοκράτορας επί 23 έτη, ορκισμένος στον Αλλάχ νεο-οθωμανιστής, εννοεί προφανέστατα τις ΗΠΑ, τον Ισραήλ, με την Ελλάδα και την Κύπρο. Και δη στο αναθερμαινόμενο εσχάτως σχήμα «Τρεις Συν Μία» (3+1). Που αφορά και την υποθαλάσσια ηλεκτρική διασύνδεση Ισραήλ - Κύπρου

Η συνάντηση Τριών Συν Μίας, Ελλάδος, Κύπρου, Ισραήλ συν ΗΠΑ εν Αθήναις, Πέμπτη, 6η Νοεμβρίου 2025.

- Ελλάδος και τις διά θαλάσσης διαδρομές τροφοδότησης, μέσω Ελλάδος, της κεντρικής ανατολικής Ευρώπης με αμερικανικό φυσικό αέριο LNG και τη συμμετοχή αμερικανικών κολοσσών στην αναζήτηση υποθαλασσιών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στις ΑΟΖ και της Κύπρου και της Ελλάδος.

- Είναι έκδηλα σημαντικό ότι ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος, μιλώντας ενώπιον των Αμερικανών Υπουργών στη Σύνοδο Διατλαντικής Ενεργειακής Συνεργασίας στην Αθήνα, ονομάτισε επακριβώς τα πράγματα, χωρίς να μασήσει τα λόγια του: «Δεν μπορεί το ρωσικό αέριο να εισέρχεται από την

ότι, παρά τις υμνωδίες που του απευθύνει αφειδώς και δημοσίως ο Αμερικανός Πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ, και παρά την θεαματική εκδούλευση που ο Τούρκος πρόεδρος προσέφερε στον Τραμπ και στον Νετανιάχου για τον εξαναγκασμό της «προστατευόμενης» του Χαμάς σε συνθηκολόγηση, απομένει τεράστιο κεφάλαιο για να συμμορφωθεί η Άγκυρα στις επιταγές της Ουάσιγκτον:

- Πρωτίστως, ως προς τις σχέσεις Ερντογάν με τον Πούτιν της Ρωσίας. Κεφάλαιο συμμόρφωσης που ο Τούρκος Πρόεδρος γνωρίζει πως δεν εξισορροπείται με τις προσφορές τις οποίες του επιδαψίλευσαν πομπωδώς στο «ΑΚ παλάτι» της

φαλής του Εθνικού Συμβουλίου Ενεργειακής Κυριαρχίας και Michael Rigas, Υφυπουργού Εξωτερικών.

- Ιδίως μάλιστα την πραγματοποιηθείσα στην Αθήνα «3+1 Format Greece - Cyprus - Israel - USA ATHENS 6th NOVEMBER 2025» συνάντηση των «Τριών Συν Μίας» Υπουργών Ενέργειας της Ελλάδος Σιαύρου Παπαναστασίου, του Ισραήλ Έλι Κοέν, των ΗΠΑ Κρις Ράιτ και με τον Υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Νταγκ Μπέργκαμ.

Στην κοινή ανακοίνωση των υπουργών, μετά τη συνάντηση των Αθηνών, οι τέσσερις κυβερνήσεις Ελλάδος, Κύπρου, Ισραήλ και ΗΠΑ «υπογράμμισαν τη στρατηγική σημασία της εταιρικής τους σχέσης ως βασικού μοχλού για την περιφερειακή σταθερότητα και ανθεκτικότητα. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην ενίσχυση των υφιστάμενων και μελλοντικών διασυνδέσεων στο πλαίσιο του Διαδρόμου Ινδίας - Μέσης Ανατολής - Ευρώπης (IMEC), στη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών και στην προστασία κρίσιμων υποδομών. Επαναβεβαίωσαν τη στήριξή τους στην ενεργειακή ασφάλεια και συνεργασία μέσω του Κέντρου Ενέργειας Ανατολικής Μεσογείου. Μαζί, αυτές οι πρωτοβουλίες, αποτελούν ένα ακόμη βήμα προς ένα πιο ασφαλές και διασυνδεδεμένο ενεργειακό μέλλον για την Ανατολική Μεσόγειο. Συμφώνησαν η επόμενη συνάντηση να φιλοξενηθεί στην Ουάσιγκτον».

ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ όλων αυτών των γεγονότων, μέσα στο πλέγμα των γενικότερων περιστάσεων που συντρέχουν στην περιοχή και στην παγκόσμια σκακιέρα,

κύριο ερώτημα που ενδιαφέρει Κύπρο και Ελλάδα είναι:

- Ποιες μεθοδεύσεις θα επιλέξει ο Ερντογάν για ν' αντιμετωπίσει το στρίμωγμα της Τουρκίας, που ήδη αισθάνεται και με τα περί «νέου ιμπεριαλιστικού παιχνιδιού» εναντίον της Τουρκίας στην Κύπρο, ομολογεί;

- Πώς, άραγε, θα αποτυπωθούν στους επικείμενους σχεδιασμούς τουρκικής τακτικής στο Κυπριακό, στο Αιγαϊακό, στις ελλαδο-τουρκικές σχέσεις αφενός και στις σχέσεις Τουρκίας - Ισραήλ αφετέρου, οι μεθοδεύσεις Ερντογάν για ν' απαλλάξει από το στρίμωγμα;

- Και ποιον, άραγε, την Αθήνα ή μήπως την Λευκωσία, θα στοχοποιήσει ως τον πλέον «αδύναμο κρίκο», προσφερόμενο για αποδοτικότερους τουρκικούς ελιγμούς;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ, ως προς την Λευκωσία, ίσως διαφανούν στο προσεχές χρονικό διάστημα, με τις εντολές που θα δώσει ο Ερντογάν όταν προσκαλέσει στην Άγκυρα τον νέο επικεφαλής της υποτελούς διοίκησης του ψευδοκράτους του Απίλα, τον Τουφάν Ερχιουρμάν. Και την στάση αμφοτέρων, Τουρκίας και ψευδοκράτους, στις επικείμενες διαδικασίες υπό την αιγίδα του Γ.Γ. του ΟΗΕ Αντόνιο Μανουέλ ντε Ολιβέιρα Γκουτέρες και της απεσταλμένης του Μαρίας Άγκελα Ολγκίν Κουεγιάρ για την επανέναρξη συνομιλιών για το Κυπριακό.

- Εάν η Άγκυρα επιτύχει διευθετήσεις, με προδιαγραφόμενη «λύση» την τελική περιαγωγή του συνόλου της Κύπρου υπό τον στρατηγικό έλεγχο της Τουρκίας, τότε θα κατορθώσει να ξηλώσει και το ασφυκτικό για την ίδια σχήμα «Τρεις Συν Μία», διεισδύοντας συνάμα διά της «λύσης» και στην Ευρωπαϊκή Ένωση...

“
- **Εάν η Άγκυρα επιτύχει διευθετήσεις, με προδιαγραφόμενη «λύση» την τελική περιαγωγή του συνόλου της Κύπρου υπό τον στρατηγικό έλεγχο της Τουρκίας, τότε θα κατορθώσει να ξηλώσει και το ασφυκτικό για την ίδια σχήμα «Τρεις Συν Μία», διεισδύοντας συνάμα διά της «λύσης» και στην Ευρωπαϊκή Ένωση...**

πίσω πόρτα μέσω Τουρκίας», είπε ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

ΕΧΕΙ ήδη, λοιπόν, με πόνο και θλίψη στην Άγκυρα, σημειωμένη ο Ερντογάν και την συντελεσθείσα έμπρακτη πλέον αναβάθμιση των σχέσεων ΗΠΑ - Κυπριακής Δημοκρατίας στην στρατιωτική συνεργασία, με την κατάργηση του αμερικανικού «εμπάργκο» όπλων προς την Κύπρο, εναντίον της οποίας ξιφουλκώσε και ο ίδιος μαζί με τους υποτελείς του στο κατοχικό ψευδοκράτος του Απίλα.

- Ο Ερντογάν αισθάνεται

Άγκυρας, ο της Βρετανίας Πρωθυπουργός Κιρ Στάρμερ και ο Γερμανός καγκελάριος Φρίντριχ Μερτς, με τα μαχητικά αεροσκάφη Γιουροφάιτερ.

- Και είναι βέβαιο πως ο Ερντογάν εκλαμβάνει ευθέως ως κλιμάκωση και εντατικοποίηση των αμερικανικών πιέσεων για συμμόρφωσή του, την θεαματική κάθοδο στην Αθήνα την παρελθούσα Πέμπτη, 6.11.2025, από τις ΗΠΑ των Chris Wright, Υπουργού Ενέργειας, Doug Burgum, Υπουργού Εσωτερικών και επικε-

Γλώσσας μας, η πανελλήνια Ελληνική! Διάλεκτος, η πανάρχαια Κυπριακή! Περήφανοι και για τις δύο!

“
ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

εν υπάρχει ωραιότερη και πιο ανυπέρβλητη αντιφώνηση. ΕΛΥΤΗΣ: «Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική/

το σπύι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου./Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου». ΜΟΝΤΗΣ: «Ελάχιστοι μάς διαβάζουν./ελάχιστοι ξέρουν τη γλώσσα μας./μένουμε αδικαίωτοι κι αχειροκρότητοι ο' αυτήν τη μακρινή γωνιά./όμως αντισταθμίζει που γράφουμε Ελληνικά». Δύο μεγάλοι ποιητές του Ελληνισμού απαντούν νηπρά και αποστομωτικά στους Νεοκύπριους επιβουλούς της ελληνικής μας γλώσσας.

Εδώ και καιρό, το αριστερό ΑΚΕΛ, ακαδημαϊκοί (από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, δυστυχώς, και το ΤΕΠΑΚ), δημοσιογράφοι και κομματικοί διατεταγμένοι στοχεύουν συστηματικά, οργανωμένα και μεθοδικά ν' αποδομήσουν την κοινή πανελλήνια Ελληνική και να επιβάλουν την κυπριακή διάλεκτο ως γλώσσα. Αρνούνται να παραδεχτούν ότι η κυπριακή διάλεκτος είναι πανάρχαια με ελληνικές ρίζες αβυθομέτρητες. Είναι, όμως, διάλεκτος και όχι γλώσσα.

Ο γνωστός Έλληνας γλωσσολόγος, Γ. Μπαμπινιώτης, σε ομιλία του, πέρσι (4/11/2024), σε εκδήλωση του Υπουργείου Παιδείας με θέμα: «Η δύναμη της ελληνικής γλώσσας», υπογράμμισε: «Η κυπριακή διάλεκτος ανήκει -κατά την πιο σημαντική άποψη- στη λεγόμενη προ-Δωρική ή πρωτομυκηναϊκή, που σε αυτήν περιλαμβάνονται η αρκαδοκυπριακή, η μυκηναϊκή, η ιωνική-αιτική και η αρχαία Μακεδονική. Όσον αφορά τη γραφή υπάρχει το κυπριακό συλλαβάριο, ενώ αργότερα ακολούθησε η χρήση του ελληνικού αλφαβήτου».

Ο Γ. Μπαμπινιώτης επισήμανε: «Έχετε μία ευλογία, ένα προνόμιο, να έχετε την κοινή Ελληνική και να έχετε δίπλα, όχι σύγκρουση, αλλά προέκταση, συμπλήρωμα, την Κυπριακή. Μίαν αρχαιότατη διάλεκτο, από τις πιο αρχαίες διαλέκτους που έχει διασώσει και αρχαία ελληνικά στοιχεία, που είναι κανείς περήφανος γι' αυτήν. Πέρασαν τόσοι κατακτητές επί τόσους αιώνες στην Κύπρο και θα περίμενε κανείς να έχει χαθεί η διάλεκτος. Αυτό που έγινε στην Κύπρο είναι κατόρθωμα. Είναι ένας θησαυρός που υπάρχει παράλληλα με την κοινή γλώσσα, τη γλώσσα δηλαδή του Ελληνισμού. Δεν είναι σύγκρουση, είναι αλληλοσυμπλήρωμα».

Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης είπε: «Αποτελεί επιτακτική ανάγκη για όλους εμάς να αναγνωρίσουμε και να εκμηδύνουμε την ασιτήρη δύνα-

μη και το ανυπέρβλητο μεγαλείο της ελληνικής γλώσσας, ώστε να συμβάλουμε στη διαφύλαξη, στην ενίσχυση και στην ανάδειξη της μέσα από ποικίλες δράσεις και πρωτοβουλίες».

Η Υπουργός Παιδείας, Αθηνά Μιχαηλίδου, συμπλήρωσε: «Αναντίρρητα, η ανάδειξη της ελληνικής γλώσσας με διάφορες εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δράσεις συμβάλλει στην ενίσχυση της γλωσσικής μας ταυτότητας, στην προώθηση του πολιτιστικού και πνευματικού μας επιπέδου και στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων». Πώς άρχισε αυτή η

«δημοκρατικοί», παρέα με ΑΚΕΛικούς, αποχαλινώθηκαν κατά της Ελλάδος.

Τα τελευταία χρόνια, η εκστρατεία ανθελληνισμού, μισελληνισμού και αφελληνισμού από το ΑΚΕΛ και διατεταγμένους αξιωματούχους του, πήρε διαστάσεις. Με ραδιοφωνικές εκπομπές, δημοσιεύματα, κυρίως με τη χρήση μιας παραφθαρμένης κυπριακής διαλέκτου ακόμα και μέσα στις ακαδημαϊκές αίθουσες ή σε τηλεοπτικές συζητήσεις, με έναν στόχο: Να την αναδείξουν ως γλώσσα και ως... επίσημη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και

αδελφοί των Ελλήνων. Σύνοικος μειοψηφία μεν, αλλ' όχι αδελφοί.

Η νέα συζήτηση για την κυπριακή διάλεκτο ξανάρχισε με αφορμή ανάρτηση στο face book του πολύ γνωστού καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, Γεώργιου Ξενή. Με αυτήν έκανε λόγο για «νέα επίθεση» κατά της κυπριακής γλωσσικής μας παράδοσης από «Νεοκύπριους γλωσσολόγους». Στην ανάρτηση διαχώριζε δύο τρόπους μελέτης της κυπριακής διαλέκτου: 1.- Ως αναπόσπαστο μέρος της ελληνικής γλώσσας, με ιστορική συνέχεια και κοινή βάση με την Κοινή Νεοελληνική. 2.- Ως ξεχωριστή και αυτόνομη γλωσσική μορφή, με προοπτική να λειτουργήσει ανταγωνιστικά προς την ελληνική γλώσσα.

Η δεύτερη προσέγγιση, λέγει, την οποία συνδέει με «νεοκυπριακό εθνικισμό» και «αφελληνιστικές τάσεις», επιδιώκει να παρουσιάσει την κυπριακή διάλεκτο ως αυτόνομη επίσημη γλώσσα, διακριτή από την Κοινή Νεοελληνική. «Δεν επιδιώκουν να διασώσουν την κυπριακή διάλεκτο από τον υποτιθέμενο κίνδυνο αφανισμού, αλλά να την καταστήσουν αντίπαλο προς την ελληνική γλώσσα, ώστε να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένο ταυτοτικό αφήγημα», καταλήγει.

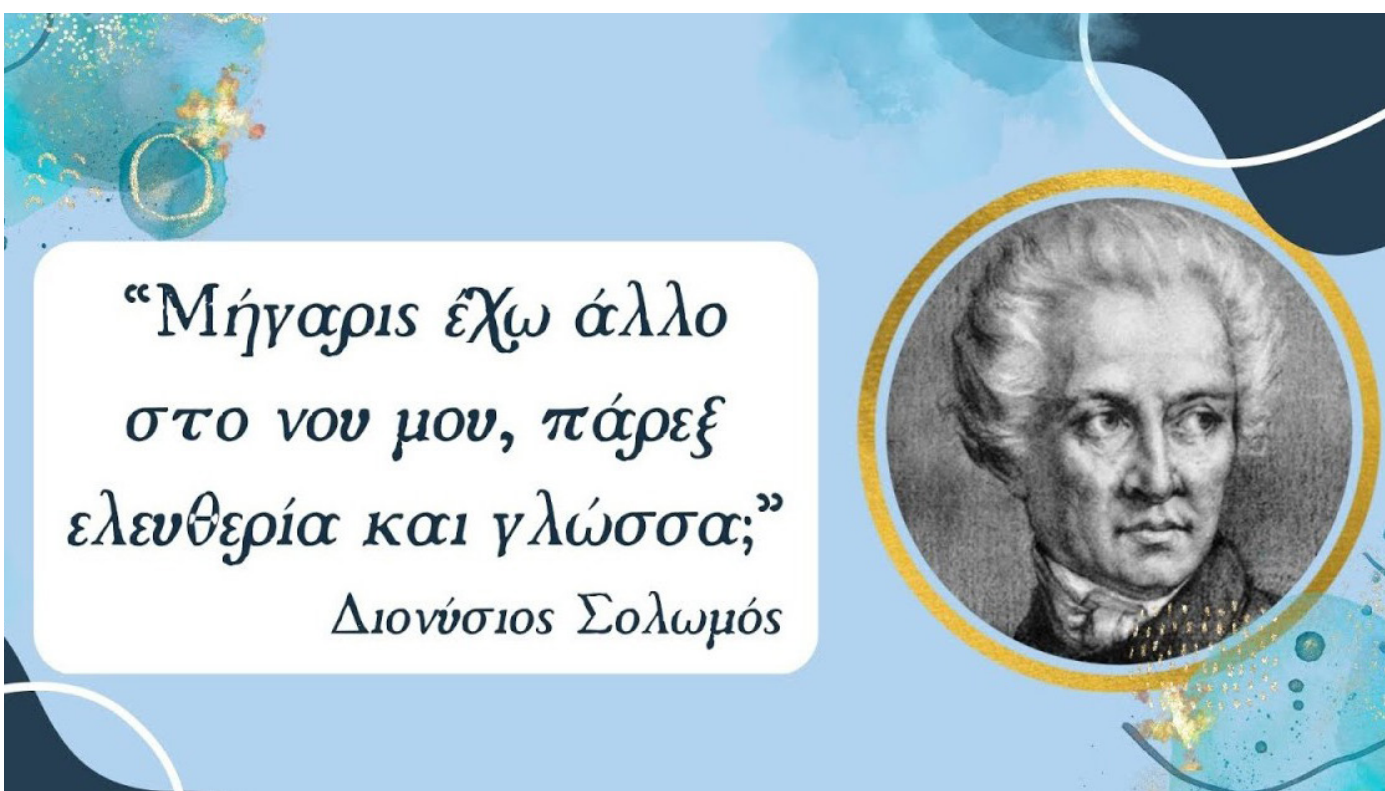
Η Δανάη Γεωργιάδου, Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων στο Υπουργείο Παιδείας, δημοσίευσε (3/11/2025) μίαν εμπειρισιακή ανάλυση με τίτλο: «Υστερόβουλοι ερασιτέες της κυπριακής διαλέκτου». Αναφέρεται και αναλύει δύο περιπτώσεις γλωσσικής αλητείας από το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) «σε μια προσπάθεια για ενίσχυση

της χρήσης της διαλέκτου εις βάρος της νεοελληνικής κοινής και για δημιουργία αντιπαλότητας μεταξύ των δύο αυτών μορφών της νέας ελληνικής».

Η κ. Γεωργιάδου επισημαίνει ότι «η Κυπριακή είναι κατ' εξοχήν προφορική μορφή γλώσσας. Γράφεται, και με πολύ ωραίο μάλιστα τρόπο, από διαλεκτικούς ποιητές, οι οποίοι ξέρουν να την καλλιεργούν ως λογοτεχνικό κώδικα επικοινωνίας, αλλά και να την αποδίδουν ορθά γραπτώς, σεβόμενοι την ελληνικότητά της και τις ορθογραφικές συμβάσεις της Ελληνικής».

Προσθέτει: «Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπονομεύουν τον ελληνικό χαρακτήρα της κυπριακής διαλέκτου και την αρμονική της σχέση με την ευρύτερη ελληνική γλώσσα, δεν πρέπει να προωθούν την αποξένωσή μας από τη νεοελληνική κοινή ή να υποσκάπτουν τη συνέχιση της μακραίωνης ελληνικής ιστορίας της Κύπρου». Αυτό ακριβώς επισήμανε και ο άλλος, μεγάλος ποιητής μας, Κ. Χαραλαμπίδης: «Η αφύσικη μετατροπή της διαλέκτου "σε γλώσσα του καφερέ", ουσιαστικά προσβάλλει τους εν τοις μνήμασι Βασίλη Μιχαηλίδη, Δημήτρη Λιπέρτη, Παύλο Λιασιδή, Κώστα Μόντη, Μιχάλη Πασιαρδή...».

Μετά από 4000 χρόνια αδιάκοπης ελληνικής παρουσίας, ιστορίας και γλώσσας, να είσαι Έλληνας στην Κύπρο, να μιλάς και να γράφεις ελληνικά. Να εκφράζεσαι με περηφάνια στην κυπριακή διάλεκτο, δηλ. να συνδιαλέγεσαι αδιάλειπτα με τις αρχέγονες ρίζες σου. Να αντιστέκεσαι στον ανθελληνισμό και στον μισελληνισμό, είναι πράξη επαναστατική, αντιστασιακή και ελευθερωτική.

Μετά από 4000 χρόνια αδιάκοπης ελληνικής παρουσίας, ιστορίας και γλώσσας, να είσαι Έλληνας στην Κύπρο, να μιλάς και να γράφεις ελληνικά. Να εκφράζεσαι με περηφάνια στην κυπριακή διάλεκτο, δηλ. να συνδιαλέγεσαι αδιάλειπτα με τις αρχέγονες ρίζες σου. Να αντιστέκεσαι στον ανθελληνισμό και στον μισελληνισμό, είναι πράξη επαναστατική, αντιστασιακή και ελευθερωτική

απδής και ύπουλη εκστρατεία κατά της ελληνικής γλώσσας;

Ξεκίνησε ευθύς μετά την ανεξαρτησία. Με την έλευση της ελληνικής μεραρχίας, οπαδοί του ΑΚΕΛ και λεγόμενοι μακαριακοί αποκαλούσαν τους Έλληνες στρατιώτες ως... κατακτητές. Σχεδόν καθημερινά εκδηλώνονταν επιθέσεις εναντίον τους με πρωτοφανείς και ακατονόμαστες ύβρεις και ξυλοδαρμούς. Μετά το πραξικόπημα της χούντας και την τουρκική εισβολή, οι λεγόμενοι «αντιστασιακοί» και δήθεν

το αυτομαστίγωμα που το ΑΚΕΛ επιμένει να επιβάλει στους Έλληνες της Κύπρου: «Κάναμε κι εμείς πολλά», οδύρεται υποκριτικά, υποβάλλοντας ότι κάναμε κι εμείς εγκλήματα και εθνοκάθαρση όπως ο τουρκικός στρατός κατοχής, άρα οι ευθύνες επιμερίζονται και εξισούνται. Αυτήν την ελεεινή αχρειότητα, το ΑΚΕΛ την έχει αναγάγει σε επίσημη πολιτική του, αφού θεωρεί τους Τ/κύπριους ως «αδελφούς» του. Δικαίωμά του, αλλά οι Τ/κύπριοι ΔΕΝ είναι

ΔΙΧΟΤΟΜΙΚΟ ΝΑΡΚΟΠΕΔΙΟ ΜΕ ΦΟΝΤΟ ΤΗΝ ΑΡΣΗ
ΤΟΥ «ΕΜΠΑΡΓΚΟ», ΛΙΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΥΜΠΟΥ

Θέλουν να πιέσουν τον Πρόεδρο

Μέσω συμμάχων στην ελληνοκυπριακή πλευρά

Τι θα συμβεί αν αρχίσει διάλογος, αλλά δεν καταλήξει θετικά,
και το τεστ ειλικρίνειας που μπορεί να θέσει ο Πρόεδρος

ΓΙΑΝΝΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,
Δρ των Διεθνών
Σχέσεων

Στην κοινή διχοτομική γραμμή των «δύο κρατών» βρίσκονται ο νέος κατοχικός ηγέτης Τουφάν Ερχιουρμάν και ο Τούρκος Πρόεδρος, Ταγίπ Ερντογάν. Οι ρητορείες περί ομοσπονδίας πνίγονται μέσα από τις τοποθετήσεις τους, όπως αυτές έχουν δει το φως της δημοσιότητας τις τελευταίες ημέρες. Η τελικώς οι ρητορείες περί ομοσπονδίας εμφανίζονται ως μανδύας των διχοτομικών τους προθέσεων, για να κερδηθούν σύμμαχοι στην ελληνοκυπριακή πλευρά και να καταστεί πιο ευάλωτος ο Πρόεδρος στις όποιες συνομιλίες. Οι ενδείξεις αυτές υπάρχουν και αποτυπώνονται στη θετική εικόνα που τα κόμματα, και δη ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, προσφέρουν στο πρόσωπο του Ερχιουρμάν, δημιουργώντας μεγάλες προσδοκίες, τις οποίες φορτώνουν στους ώμους του Προέδρου. Όπως συναφείς πληροφορίες αναφέρουν, στην Κυβέρνηση και δη στο Προεδρικό γίνεται αντιληπτή η εν λόγω πολιτική διάσταση.

Ανοικτή η ναρκοθέτηση και το δίλημμα

Ούτως ή άλλως, αυτά συμβαίνουν, ενώ αναμένεται η συνάντηση των Ερντογάν και Ερχιουρμάν για την παραπέρα πορεία του Κυπριακού. Γι' αυτό, άλλωστε, η Κυβέρνηση θέλει μεν να εμφανίζεται με καλή πρόθεση, αλλά είναι κουμπωμένη. Κατανοεί ότι υπάρχει πρόθεση και από την τουρκική πλευρά -το λέει άλλωστε ξεκάθαρα ο Ερχιουρμάν- καθώς και από κομματικούς κύκλους στις ελεύθερες περιοχές, να εμφανιστεί ο Πρόεδρος ανειλι-

κρινής. Με τον τρόπο αυτό αποκτά επικοινωνιακό πλεονέκτημα ο Ερχιουρμάν και τίθεται υπό καθεστώς πίεσης ο Πρόεδρος. Πρόσθετα, με την τακτική που ακολουθείται ως τώρα από την τουρκική πλευρά, είναι ανοικτή η προσπάθεια ναρκοθέτησης της νέας διαδικασίας με διάφορα διπλωματικά κόλπα, όπως έχουν ήδη διατυπωθεί, με φόντο την άρση του λεγόμενου εμπάργκο, που εμπλουτίζεται ήδη με διλήμματα, τα οποία είναι συναφή με το εξής: Ποια πολιτειακή μορφή διχοτόμησης θα ήταν δυνατό να δεχθεί η ελληνοκυπριακή πλευρά, κάτω από τον ισχυρισμό της «τελευταίας ευκαιρίας» και της «επανενώσης» (από την ομοσπονδία ως τη χαλαρή ομοσπονδία και τη συνομοσπονδία). Και επειδή δεν υπάρχει σχέδιο Β, εγείρεται το συναφές ερώτημα: Τι θέλετε, να παραμείνει η κατάσταση ως έχει και να εμπεδώνεται η διχοτόμηση; Και το δίλημμα που δημιουργείται είναι το ακόλουθο: Θέλετε την υφιστάμενη διχοτόμηση χωρίς υπογραφή ή μια διχοτόμηση με πολιτειακές αλλαγές με τη δική σας υπογραφή;

Σκεπτικό Ερχιουρμάν και «εμπάργκο»

Ο Ερχιουρμάν επιμένει στον «συνιδρυτικό συνεταιρισμό», στις «χωριστές κυριαρχίες» και στα «δύο κράτη», ενώ συνδέει

“

Επιστολές στον
ΟΗΕ για «δύο κρά-
τη» και «χωριστή
κυριαρχία» και η
«ανειλικρίνεια Χρι-
στοδουλίδη»

τη διαδικασία των συνομιλιών με χρονοδιάγραμμα και με την άρση του λεγόμενου εμπάργκο σε βάρος των Τουρκοκυπρίων ως μια μορφή πίεσης προς τον Πρόεδρο Χριστοδουλίδη, τον οποίο έχει ήδη κατηγορήσει για ανειλικρίνεια. Γιατί; Επειδή, κατά τον ισχυρισμό Ερχιουρμάν, ο Πρόεδρος ασκεί τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κ. Δημοκρατίας, αγνοώντας,

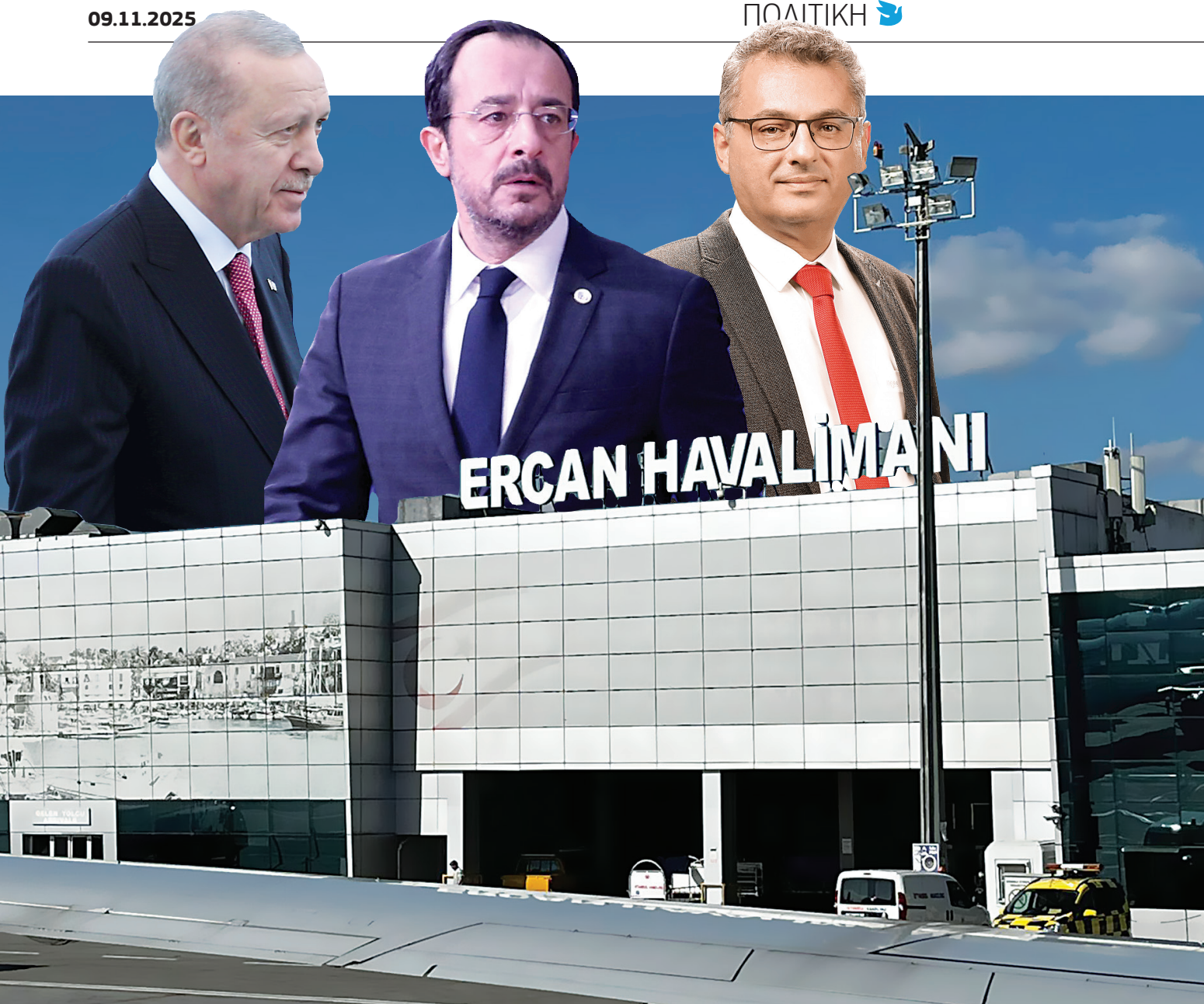
κατά την αντίληψη του κατοχικού ηγέτη, τους Τουρκοκυπρίους και τα «κυριαρχικά τους δικαιώματα». Τι λέει ο Ερχιουρμάν για τη λεγόμενη άρση του εμπάργκο; Εάν δεν αρθεί πριν από τις συνομιλίες, και αν αυτές δεν καταλήξουν σε λύση εντός χρονικού διαστήματος, το πρώτο βήμα που θα πρέπει να προκύψει είναι η άρση του λεγόμενου εμπάργκο, που σημαίνει το άνοιγμα του παράνομου αεροδρομίου της Τύμπου, του λιμανιού της Αμμοχώστου και άλλων κατεχόμενων εισόδων και εξόδων της Κυπριακής Δημοκρατίας, των οποίων σήμερα η λειτουργία είναι παράνομη.

Κυριαρχία μέσω Τύμπου

Γιατί υπάρχει παρανομία; Διότι: Πρώτο, η μόνη αρμόδια Αρχή για το άνοιγμα και το κλείσιμο, δηλαδή τη λειτουργία εισόδων και εξόδων, είναι αυτή της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εφόσον δεν μπορεί να ασκεί αποτελεσματικό και νόμιμο έλεγχο στα κατεχόμενα, τότε δεν είναι δυνατό να επιτρέψει τη λειτουργία τους. Επί τούτου υπάρχει

σχετική έκθεση της Νομικής Υπηρεσίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που στηρίζεται στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο και αναφέρει ρητώς ότι: Η μόνη αρμόδια Αρχή για το άνοιγμα ή το κλείσιμο το πυλών εισόδου και εξόδου στην Κύπρο είναι αυτή της Κυπριακής Δημοκρατίας. Προσθέτει δε πως οπδήποτε άλλο συνιστά υπόσκαψη του κράτους και της κυριαρχίας του. Εάν η νόμιμη Κυβέρνηση δώσει το πράσινο φως στο άνοιγμα των κατεχόμενων πυλών εισόδου και εξόδου, χωρίς τον δικό της έλεγχο, είναι ως να αποδέχεται χωριστή κυριαρχία στο ψευδοκράτος και μονομερή διεθνή εκπροσώπηση μέσω ελέγχου χωριστής κυριαρχίας στον αέρα και χωριστού FIR (ειδικά κυριαρχικά δικαιώματα), καθώς και μέσω ναυτιλιακών, αεροπο-

κυπρίους και τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, κατά τον ισχυρισμό τους. Εν ολίγοις, κατηγορεί την κυπριακή Κυβέρνηση και αθώνει την Άγκυρα, υπό το πρόσχημα ότι αυτή υπερασπίζεται τα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων.

Στη γραμμή Ερντογάν

Οι θέσεις Ερχιουρμάν είναι στη γραμμή Ερντογάν, όπως αυτές διατυπώθηκαν στην ομιλία του κατά την τελετή έναρξης της 41ης Συνόδου της Μόνιμης Επιτροπής Οικονομικής και Εμπορικής Συνεργασίας του Οργανισμού Ισλαμικής Συνεργασίας, στις 3 Νοεμβρίου. Όπως είπε ο Τούρκος Πρόεδρος:

«Σήμερα ανάμεσα μας βρίσκονται και τα αδέρφια μας από την "Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου". Τους καλωσορίζω, λέγοντάς τους "Καλώς ήρθατε" με όλη μου την καρδιά. Ο τουρκοκυπριακός λαός είναι αναπόσπαστο κομμάτι του ισλαμικού κόσμου». Ταυτοχρόνως, αναφέρθηκε στην αδικία, την οποία, κατά τον ισχυρισμό του, υφίστανται οι Τουρκοκύπριοι λόγω του λεγόμενου εμπάργκο και γενικότερα. Συναφώς επισήμανε ότι: Πρώτο, Τουρκία και Τουρκοκύπριοι «λαμβάνουν ισχυρά μηνύματα ότι η νήσος της Κύπρου επιδιώκεται να προστεθεί στο μενού του νέου ιμπεριαλιστικού παιχνιδιού που στήνεται στην περιοχή μας». Δεύτερο, ασκούνται «άδικες πιέσεις» και υπάρχει διενθής απομόνωση, διευκρινίζοντας ότι οι Τουρκοκύπριοι αποτελούν πολιτική οντότητα με «κυριαρχικό δικαίωμα», γεγονός που παραπέμπει στη συνομοσπονδία και τα δύο κράτη. Ως εκ τούτου, τόνισε ότι ο ισλαμικός κόσμος θα πρέπει να βάλει πλάτη για τα «κυριαρχικά δικαιώματα» των Τουρκοκυπρίων και την άρση του λεγόμενου εμπάργκο.

Ως εγγυητής

Ως «εγγυητής» των Τουρκοκυπρίων και της Κύπρου, ο Ερντογάν είπε τα εξής: «Από αυτήν την άποψη θεωρώ πολύ σημαντικό να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο την αλληλεγγύη του οργανισμού μας προς τον τουρκοκυπριακό λαό. Περιμένω από εσάς να βάλετε ακόμα περισσότερο πλάτη στον αγώνα των Τουρκοκυπρίων για δικαιώματα, ελευθερία και δικαιοσύνη, στη βάση της λύσης των δύο κρατών. Αλλάξ επιτρέποντος και εμείς ως μητέρα πατρίδα και εγγυητική χώρα, δεν θα αφήσουμε ποτέ μόνο τον τουρκοκυπριακό λαό και θα είμαστε πάντα στο πλευρό του στον δίκαιο αγώνα του». Αυτά είναι δείγμα πού το πάει η Άγκυρα, η οποία διά του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών απάντησε την Τετάρτη, 5 του μήνα, στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διευκρινίζοντας μαζί με την τουρκική Προεδρία ότι η λύση στο Κυπριακό είναι μόνο η λύση των δύο κρατών και ότι εκείνο που θα πρέπει να πράξει η ΕΕ, εάν θέλει να είναι δίκαιη, είναι ο τερματισμός του λεγόμενου εμπάργκο σε βάρος των Τουρκοκυπρίων...

ρικών και άλλων εμπορικών και οικονομικών συναλλαγών. Πού το πάει ο Ερχιουρμάν; Είτε επιτύχει είτε όχι ο όποιος διάλογος, θέλει να είναι ο ίδιος κερδισμένος. Εάν δεν πάρει αυτό που αξιώνει στις συνομιλίες, τότε θα είναι δυνατό να το πάρει με την κατάρρευσή τους, μέσω ενός αδιεξόδου. Και εδώ είναι που θα ασκηθούν οι πιέσεις στον Πρόεδρο, που έχει, με βάση το Κραν Μοντανά, βεβαιωμένο παρελθόν. Πώς θα επιστρέψει στην Κύπρο, μετά από μια δεύτερη αποτυχία ο ένα νέο Κραν Μοντανά, το οποίο ο ίδιος αξιώνει; Προσοχή: Είναι αφέλεια να πιστεύει κάποιος ότι, σε περίπτωση κατάρρευσης ή όποιας άλλης μορφής αδιεξόδου θα καταλογιστούν ευθύνες στην τουρκική πλευρά, ακόμη και αν φέρει την ευθύνη. Άλλωστε, όπως και στο Κραν Μοντανά, ελληνοκυπριακά κόμματα και ηγεσίες αποδίδουν ακόμη ευθύνη στον Πρόεδρο Αναστασιάδη και στον νυν Πρόεδρο, Ν. Χριστοδουλίδη, τότε ως Υπουργό των Εξωτερικών.

ΜΟΕ μέσω Αμμοχώστου και τεστ ειλικρίνειας με βάση το κεκτημένο

Δεύτερο, το υφιστάμενο λεγόμενο εμπάργκο σε βάρος των Τουρκοκυπρίων είναι αποτέλεσμα της εισβολής και της κατοχής. Ο τερματισμός του μπορεί να σηματοδοτηθεί με την έναρξη της αποχώρησης των τουρκικών στρατευμάτων επί τη βάσει χρονοδιαγράμματος. Υπάρχει ακόμη μια επιλογή, την οποία, διαδικαστικά και ουσιαστικά, θα ήταν δυνατό να θέσει ο Πρόεδρος για να ελέγξει τις τουρκικές προθέσεις.

Είναι το δικό του τεστ για να εξετάσει την ειλικρίνεια του κ. Ερχιουρμάν: Να εξελιχθεί η υπόθεση της Τύμπου και της Αμμοχώστου σε ΜΟΕ λύσης στην εξής βάση: Της επανενομήσεως των Τουρκοκυπρίων στην Κυπριακή Δημοκρατία και την ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει στην Αμμόχωστο και στην Τύμπου να εφαρμοστεί το Κεκτημένο όπως είναι υιοθετημένο και ενσωματωμένο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Γιατί να μη δεχθεί μια τέτοια φόρμουλα η ΕΕ; Και γιατί να μην το δεχθεί ο Ερχιουρμάν, που δηλώνει Ευρωπαϊστής; Εάν την απορρίψει, τότε επιβεβαιώνει ότι δεν θέλει την επανένωση, αλλά την αναγνώριση του ψευδοκράτους. Ακόμη και να την θέλει, κάτι άλλο συμβαίνει. Τι; Το αυτονόητο. Είναι και αυτός υπό την εξάρτηση της Τουρκίας. Και η εξάρτηση αυτή, αφού είναι υπαρκτή τώρα, ποιος μας εγγυάται ότι δεν θα συνεχιστεί με την όποια λύση, όταν ο βορράς ακόμη και σε μια ομοσπονδία θα είναι εσαεί τουρκικός με εκ περιτροπής Προεδρία στην κεντρική Κυβέρνηση;

«Δύο κράτη» και ανειλικρίνεια

Μπορεί μεν να αναμένεται η τελική διαμόρφωση της τουρκικής πολιτικής, όμως υπάρχουν θέσεις του Ερχιουρμάν μετά τη λεγόμενη εκλογή του, που είναι συναφείς με ό,τι δήλωνε προεκλογικά. Για παράδειγμα:

1. Έχει σταλεί επιστολή στα Ην. Έθνη από τον λεγόμενο μόνιμο αντιπρόσωπο του ψευδοκράτους ως απάντηση στις διαμαρτυρίες

της Κυπριακής Δημοκρατίας για τις τουρκικές παραβιάσεις σε αέρα και θάλασσα. Στην επιστολή, ο εκπρόσωπος του ψευδοκράτους αναφέρει ότι δεκαετίες συνομιλιών για ομοσπονδιακή λύση «έχουν καταλήξει αποφασιστικά σε αποτυχία» και «η μόνη βιώσιμη επιλογή» είναι η αναγνώριση της «κυρίαρχης ιδιότητας και της ίσης διεθνούς υπόστασης». Επί τούτου προσθέτει ότι η λύση απαιτεί «αναγνώριση της πραγματικότητας επί του εδάφους» και «ειλικρινή διάλογο για μια συνεργατική σχέση μεταξύ των δύο κρατών στο νησί». Εξηγεί,

**Ποια διλήμματα
εγείρονται και πώς
Ερντογάν - Ερχιουρμάν
δείχνουν την
ευθυγράμμισή τους**

δε, την πραγματικότητα, προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι: «Γι' ακόμη μια φορά διαστρεβλώνει (εννοεί την κυπριακή Κυβέρνηση και τον Πρόεδρο) την πραγματικότητα, που αφορά το νησί, δηλαδή την ύπαρξη δύο ξεχωριστών κυρίαρχων κρατών στην Κύπρο». Ταυτοχρόνως, δε, στην επιστολή γίνεται λόγος για το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου και τα κατεχόμενα λιμάνια, με τον ισχυρισμό περί δικαιοδοσίας του ψευδοκράτους σε «χωρικά ύδατα» και στον «εναέριο χώρο», υποστηρίζοντας ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει εκεί «οποιοδήποτε δικαίωμα λόγου».

Κλίμα λύσης...

2. Σε γραπτή του δήλωση στις 4 Νοεμβρίου, ο κ. Ερχιουρμάν άσκησε κριτική στον Πρόεδρο Χριστοδουλίδη, αναφέροντας ότι από τη μια καλεί σε επανέναρξη των συνομιλιών για συνολική λύση και από την άλλη συμμετέχει σε ενέργειες που αγνοούν τους Τουρκοκυπρίους. Είπε χαρακτηριστικά: «Δεν αξιολογώ ως θετικό σημάδι, από την άποψη του τεστ ειλικρίνειας, τη συμμετοχή του κ. Χριστοδουλίδη σε πρωτοβουλίες για τη μεταφορά φυσικού αερίου από το Ισραήλ στην Κύπρο μέσω υποθαλάσσιου αγωγού». Επανάλαβε δε και διευκρίνισε ότι οι Τουρκοκύπριοι αποτελούν «έναν από τους δύο ίσους συνιδρυτές εταίρους σε αυτό το νησί». Επισήμανε, ταυτοχρόνως, ότι: «Δεν είναι δυνατόν να λαμβάνονται αποφάσεις χωρίς τη βούλησή μας σε θέματα όπως η ενέργεια και οι θαλάσσιες ζώνες δικαιοδοσίας, αγνοώντας τα κυριαρχικά δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων». Και πώς εννοεί το «κλίμα λύσης»; Ότι στην ουσία δεν θα πρέπει ο Πρόεδρος να ασκεί πλήρως τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είπε, χαρακτηριστικά, ότι δεν μπορεί να διαμορφωθεί τέτοιο κλίμα - δηλαδή λύσης - όταν προωθούνται πρωτοβουλίες με υψηλή αρνητική επίδραση στη σταθερότητα της περιοχής, χωρίς τη συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων. Στην ουσία ισχυρίστηκε ότι τα προβλήματα με το GSI - δηλαδή το καλώδιο Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ - οφείλονται στην κυπριακή Κυβέρνηση, διότι ενεργεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη τους Τουρκο-

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Ξεχειλίζουν οι φυλακές με πλειοψηφία τους αλλοδαπούς

Αναλυτικά στοιχεία για τη σύνθεση
του σωφρονιστικού πληθυσμού

Η δημόσια συζήτηση για τις φυλακές στην Κύπρο περιστρέφεται συχνά γύρω από τον υπερπληθυσμό και τις υποδομές. Όμως, ένα σταθερό –και πολιτικά φορτισμένο– μοτίβο είναι η αναλογία των αλλοδαπών κρατουμένων: ξεπερνούν το 50% του πληθυσμού των φυλακών και τα τελευταία χρόνια κινούνται ακόμα υψηλότερα. Τα επίσημα, διεθνώς, συγκρίσιμα στοιχεία που καλύπτουν το 2024 και τα εθνικά στιγμιότυπα του 2023 δίνουν την καθαρότερη εικόνα που διαθέτουμε και για τον Νοέμβριο του 2025: δεν έχει δημοσιευθεί «μηνιαία» απογραφή για τον συγκεκριμένο μήνα, αλλά η τάση και τα πιο πρόσφατα συνολικά μεγέθη είναι σαφή.

Τι ξέρουμε για το «σήμερα»: Μέγεθος πληθυσμού και ποσοστό αλλοδαπών

Το World Prison Brief (στοιχεία Συμβουλίου της Ευρώπης/SPACE) και αργότερα για την Κύπρο 997 κρατουμένους στις 31 Ιανουαρίου 2024 και ποσοστό αλλοδαπών 57,6%. Αυτή είναι η πιο πρόσφατη, πλήρως συγκρίσιμη αποτύπωση πριν από τον Νοέμβριο του 2025 και δείχνει ότι οι αλλοδαποί αποτελούν σαφή πλειοψηφία.

Σε εθνικό επίπεδο, η Στατιστική Υπηρεσία (CYSTAT) δημοσιεύει κάθε χρόνο απογραφή για την 1η Σεπτεμβρίου. Στο φυλλάδιο Cyprus in Figures 2024 αναφέρεται ότι ο αριθμός κρατουμένων ανήλθε στους 927 (1.9.2023), ενώ το ίδιο μεταδεδομένο επιβεβαιώνεται και στον θεματικό πίνακα «Prison Population by Status of Prisoners, Citizenship, Age Group and Sex» (ημερομηνία αναφοράς κάθε χρόνο: 1η Σεπτεμβρίου). Τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται ευρέως για τις ετήσιες συγκρίσεις.

Στο πεδίο της χωρητικότητας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης ανακοίνωσε τον Μάιο 2025 ότι ο υπερπληθυσμός μειώθηκε από ~70% σε 27% μετά την προσθήκη νέων θέσεων κράτησης (860 θέσεις), εξέλιξη που επηρεάζει την καθημερινότητα αλλά όχι την αναλογία Κυπρίων/αλλοδαπών.

Η θέση της Κύπρου στον ευρωπαϊκό χάρτη

Οι ετήσιες στατιστικές SPACE του

Συμβουλίου της Ευρώπης κατατάσσουν την Κύπρο στα κράτη με τα υψηλότερα ποσοστά αλλοδαπών κρατουμένων στην ήπειρο. Στις πιο πρόσφατες δημοσιεύσεις (στοιχεία 2023–2024), η Κύπρος εμφανίζεται γύρω στο 55%–58% αλλοδαποί, μάλιστα πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (~27%). Αν συνδυάσει κανείς την εικόνα αυτή με τις κυπριακές απογραφές, προκύπτει ότι το «μείγμα» της φυλακής παραμένει σταθερά διεθνοποιημένο: πάνω από τους μισούς κρατουμένους δεν έχουν κυπριακή ιθαγένεια, ακόμη κι όταν ο συνολικός αριθμός κρατουμένων ανεβοκατεβαίνει.

Ανήλικοι παραβάτες: Εικόνα από τις ροές, όχι από τον εγκλεισμό

Η Κύπρος δεν δημοσιεύει σε τακτική «μηνιαία» βάση ξεχωριστό σύνολο για ανήλικους κρατουμένους, ενώ οι περισσότεροι δείκτες που δημοσιοποιούνται αφορούν ανήλικους δράστες υποθέσεων (δηλαδή αστυνομικές ροές), όχι κατ' ανάγκη παιδιά σε κράτηση. Η CYSTAT για το 2022 κατέγραψε 321 ανήλικους σε σοβαρά αδικήματα και 207 σε ελαφρύτερα, ως εμπλεκόμενα πρόσωπα – όχι ως πληθυσμό φυλακών. Για το 2024, η Αστυνομία ανακοίνωσε 761 άτο-

μα <18 ετών που ενεπλάκησαν σε 497 υποθέσεις (299 εκ των οποίων σοβαρά), τάση που δείχνει άνοδο παραβατικότητας ανηλίκων. Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά δεν ισοούνται με «ανήλικοι υπό κράτηση».

Στα διεθνή συγκριτικά, οι αναφορές SPACE περιλαμβάνουν μεν δείκτες για ηλικιακές ομάδες, αλλά οι πιο πρόσφατες δημοσιεύσεις δεν δίνουν αριθμό ανηλίκων ειδικά για την Κύπρο σε κοινόχρηστο πίνακα. Συνεπώς, για τον Νοέμβριο 2025 δεν υπάρχει επίσημη απογραφή ανηλίκων κρατουμένων: η ασφαλής εικόνα είναι ότι οι ανήλικοι εμπλεκόμενοι σε εγκλήματα αυξήθηκαν, ενώ η Πολιτεία δηλώνει προτεραιότητα σε εναλλακτικά μέτρα αντί του εγκλεισμού.

Η δεκαετία 2015–2025: Πόσο άλλαξε το ποσοστό των αλλοδαπών

Στο γύρισμα της δεκαετίας,

μελέτη του δικτύου EuroPris για την Κύπρο (με στοιχεία υπηρεσίας φυλακών) αποτύπωνε περίπου 49% αλλοδαπούς στον πληθυσμό των φυλακών. Δέκα χρόνια μετά, οι πηγές SPACE/WPB τοποθετούν την αναλογία κοντά στο 55%–58%. Με απλά λόγια: αύξηση 6–9 ποσοστιαίων μονάδων, παρά τις εναλλαγές του συνολικού αριθμού κρατουμένων και τις παρεμβάσεις στη χωρητικότητα.

Σημαντικό μεθοδολογικό σημείο: το τι θεωρείται «αλλοδαπός» διαφέρει μεταξύ χωρών (π.χ. μόνιμοι κάτοικοι χωρίς υπηκοότητα έναντι μη κατοίκων). Στην Κύπρο, τα στοιχεία SPACE και της ίδιας της φυλακής εναρμονίζονται με τον ορισμό «μη πολίτες της χώρας», άρα η σύγκριση σε βάθος χρόνου έχει συνεκτικότητα – έστω και αν οι ακριβείς ροές (π.χ. άσυλο, εργατική μετανάστευση) μεταβάλλονται.

Γιατί τόσο υψηλό ποσοστό αλλοδαπών;

Η απάντηση είναι σύνθετη: μεταναστευτικές ροές, εγκλήματα διασυννοριακού χαρακτήρα (ναρκωτικά, διακίνηση), αλλά και δομικά χαρακτηριστικά μιας μικρής αγοράς εργασίας που αντλεί εργατικό δυναμικό από το εξωτερικό. Οι SPACE 2024 επισημαίνουν πανευρωπαϊκά ότι το ποσοστό αλλοδαπών ανεβαίνει και σχετίζεται με την κινητικότητα εντός ΕΕ και εκτός. Η Κύπρος, ως σημείο εισόδου προς την ΕΕ και με αυξημένες αιτήσεις άσylum, βρίσκεται διαχρονικά ψηλά στις σχετικές λίστες.

Τι σημαίνουν όλα αυτά για τη χάραξη πολιτικής

- Υποδομές/χωρητικότητα: Η μείωση του υπερπληθυσμού το 2025 ανακουφίζει τις πιέσεις, δεν αλλάζει όμως αυτομάτως το «μείγμα» ιθαγενειών. Η πολιτική επανένταξης και η διαχείριση της ετερογένειας (γλώσσα, υγεία, νομική συνδρομή) παραμένουν κρίσιμες.

- Εναλλακτικές κυρώσεις: Η ευρωπαϊκή τάση ενισχύει την επιτήρηση στην κοινότητα και τα μέτρα εκτός εγκλεισμού. Η Κύπρος έχει λόγους να επενδύσει σε αυτά, ειδικά για ανήλικους και λιγότερο επικίνδυνες υποθέσεις.

- Διαφάνεια δεδομένων για ανήλικους: Οι ροές παραβατικότητας αυξάνονται σύμφωνα με την Αστυνομία, αλλά λείπουν τακτικά, συγκρίσιμα στοκ στοιχεία για ανήλικους σε κράτηση. Η συστηματική δημοσιοποίηση θα βοηθούσε μια πιο τεκμηριωμένη δημόσια συζήτηση.

Οι ετήσιες στατιστικές SPACE του Συμβουλίου της Ευρώπης κατατάσσουν την Κύπρο στα κράτη με τα υψηλότερα ποσοστά αλλοδαπών κρατουμένων στην ήπειρο

“

Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙ:

Το Black Friday οι προσφορές φωνάζουν. Άκου τη λογική σου.

✓ Μην ψωνίζεις υπό πίεση

✓ Σύγκρινε πριν αγοράσεις

✓ Αγόρασε σύμφωνα με το πορτοφόλι σου

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Το ιστορικό «ΟΧΙ» και το Έπος του '40

Εγκώμια και ανεκπλήρωτες υποσχέσεις

Μέρος Γ'

Η μάχη της Ελλάδας κράτησε 216 μέρες: Από 28 Οκτωβρίου 1940 μέχρι 31 Μαΐου 1941. Από τις 216 μέρες οι 160 καλύπτουν τον νικηφόρο πόλεμο της Ελλάδας εναντίον της Ιταλίας, μέχρι και τις 5 Απριλίου. Οι 25 την απέλιπδα άμυνα εναντίον των συνδυασμένων επιθέσεων Ιταλίας και Γερμανίας (μέχρι τις 5 Απριλίου 1941) και οι 31 την ύστατη αμυντική αντίσταση με τους Βρετανούς συμμάχους, κατά των γερμανικών δυνάμεων στην Κρήτη. Κατά τις 216 μέρες του πολέμου τα ελληνικά Όπλα έγραψαν σελίδες ηρωισμού στη στεριά, και τρόπαια στη θάλασσα και τον αέρα. Ηγέτες ξένων χωρών έπλεκαν δοξαστικά εγκώμια για την Ελλάδα. Δύο μόνο ήταν οι ελεύθεροι σύμμαχοι της Ελλάδας τις μέρες του πολέμου. Στα βουνά της Πίνδου και της Βόρειας Ηπείρου, ο ελληνικός στρατός έκανε να ξαναζωντανέψουν οι Θερμοπύλες, οι Μαραθώνες, οι Σαλαμίνες και οι Πλαταιές, στα Δερβενάκια, το Σούλι, το Χάνι της Γραβιάς, την Αράχωβα, στον Κόλπο του Γέροντα. Στα Οχυρά του Ρούπελ γράφτηκαν σελίδες αυτοθυσίας και απαράμιλλου θάρρους, που ανάγκασαν τους Γερμανούς εισβολείς των σιδηρόφρακτων μεραρχιών να υποκλίνονται στο μεγαλείο του Έλληνα στρατιώτη, να του παρουσιάζουν όπλα και να του πλέκουν δοξαστικά εγκώμια. Η Βρετανία, η μόνη χώρα της Ευρώπης που δεν είχε γονατίσει στον Άξονα και οι Ηνωμένες Πολιτείες έσπευδαν να συγχαρούν την Ελλάδα με τηλεγραφήματα.

Ο Βασιλιάς της Αγγλίας Γεώργιος Σ' τηλεγράφησε στον ξάδελφό του, Βασιλιά της Ελλάδας Γεώργιο: «Κατά τις ώρες αιτιάς της μεγίστης ανάγκης επιθυμώ ν' απευθυνθώ προς τον ηρωϊκόν λαόν της Ελλάδος και τον εξάδελφόν μου Βασιλέα του. Είμεθα μαζί σας. Η υπόθεσίς σας είναι και δική μας υπόθεση. Θα πολεμήσουμε κατά του κοινού εχθρού. Θα διέλθωμεν από μεγάλας δοκιμασίας, αλλά η τελική νίκη είναι εξησφαλισμένη, χάρις εις την συνδρομήν όλων των ελευθέρων λαών. Ευρισκόμεθα εις την καμπήν εκείνην, εις την οποίαν η δύναμις του εχθρού αρχίζει να καταπίπτει. Ζήτω η Ελλάς και οι ηγέταις της. Ζήτω ο ελληνικός λαός».

Ο Πρωθυπουργός της Βρετανίας Ουίνστον Τσόρτσιλ: «Αι απειλαί και εκφοβιστικά προστάδια της Ιταλίας απεδείχθησαν ανίσχυροι προ του ηρέμου θάρρους σας. Δί' ο και προσέφυγεν αύτη εις απρόκλητον επίθεσιν κατά της πατρίδος σας, αναζητούσα εις αβασίμους κα-

τηγορίας την δικαίωσιν της επαισχύντου πράξεώς της. Ο τρόπος κατά τον οποίον ο ελληνικός λαός, υπό την ανταξίαν αυτού ηγεσίας, αντιμετώπισε τους κινδύνους και τις προκλήσεις των τελευταίων μηνών, προκαλεί τον θαυμασμόν του βρετανικού λαού διά την Ελλάδα. Αι μεγάλοι αρεταί του ελληνικού λαού θα τον στηρίζουν και κατά την παρούσαν δοκιμασίαν. Θα σας παράσχωμεν πάσαν δυνατήν συνδρομήν, θα πολεμήσωμεν μαζί σας τον κοινόν εχθρόν και μαζί θα μοιρασθώμεν την νίκην».

Αργότερα ο Τσόρτσιλ θα πει το ιστορικό «από τώρα και 'μπρος δεν θα λέμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες, αλλά οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

Φραγκλίνος Ντελάνο Ρούσβελτ (Πρόεδρος των ΗΠΑ προς τον Βασιλέα Γεώργιο): «Ως η υμετέρα μεγαλειότης γνωρίζει, σταθερά πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών είναι να βοηθά τις κυβερνήσεις και τους λαούς που υπερασπίζο-

νται εαυτούς εναντίον των έξωθεν επιθέσεων. Διαβεβαιώ την υμετέραν μεγαλειότητα ότι ελήφθησαν μέτρα ίνα σχεθή βοήθεια εις την γενναίως αγωνιζομένην Ελλάδα».

Στρατάρχης Γιαν Σμαϊτς (Ηγέτης της Ν. Αφρικής): «Παρακολουθούμε με θαυμασμό τη θαρραλέα Ελλάδα, την Ελλάδα την ηρωική, που έκαμε ν' αναζησει στην εποχή μας η αρχαία της Δόξα. Η 28η Οκτωβρίου 1940 είναι η μέρα που άλλαξε τον ρουν της Ιστορίας» Ασυγκράτητος από ιερή συγκίνηση πρόσθεσε: «Πραγματικώς εγεννήθη μια νέα Ελλάς, όπως την ονειρεύθησαν οι ποιηταί».

Ο Στρατάρχης Ουέβελ θα τηλεγραφήσει από το Κάιρο στο Λονδίνο: «Οι απώλειες των Γερμανών στην Κρήτη έσωσαν τη γενική κατάσταση στη Μεσόγειο, διότι καταστράφηκε μέγα μέρος από τα αεραγέματα του εχθρού και τεράστιος αριθμός αεροπλάνων». Και προσθέτει: «Πρόθυμα αναγνωρίζουμε ότι οι σύμμαχοί μας Έλληνες είναι οι πρώτοι που με τις

υπέροχες νίκες τους στη Βόρεια Ήπειρο άνοιξαν τον δρόμο και κατάφεραν γρήγορα κατά της φασιστικής Ιταλίας. Οι επιτυχίες δεν είχαν μόνο τοπική σημασία, αλλά επηρέασαν την όλη εξέλιξη του πολέμου...».

Εγκώμια Χίτλερ και στρατηγών του

Ακόμα και αυτός ο Χίτλερ και στρατηγοί του δεν διατάζουν να πλέξουν εγκώμια στον Έλληνα στρατιώτη για το θάρρος, τη γενναιότητα και την αυτοθυσία του, όχι μόνο εναντίον των Ιταλών, αλλά και των δικών του σιδηρόφρακτων μεραρχιών. Το Έπος των Ελλήνων στρατιωτών κατά των Γερμανοϊταλών τον έκανε να τονίσει και να ομολογήσει στις 4 Μαΐου 1944, στο πλαίσιο της εκτίμησης των μέχρι τότε εκστρατειών του στο Ράϊχσταγκ: «Ενώπιον της Ιστορίας είμαι υποχρεωμένος ν' αναγνωρίσω ότι, από τους μέχρι τώρα αντιπάλους μας, ο Έλληνας στρατιώτης πολέμησε με εξαιρετική γενναιότητα και δεν παραδόθηκε, παρά μόνο όταν κάθε αντίστασή του ήταν αδύνατη και, ως εκ τούτου, δεν είχε κανένα λόγο. Γι' αυτόν τον λόγο αποφάσισα να μην κρατηθεί κανένας Έλληνας στρατιώτης αιχμάλωτος και οι αξιωματικοί να διατηρήσουν τα προσωπικά τους όπλα...».

Όταν τα πάντα είχαν κριθεί και η ήττα της Γερμανίας ήταν αναπόφευκτη, ο Χίτλερ ομολογεί πάλι ότι το ΟΧΙ της Ελλάδας στην Ιταλία και η υποχρεωτική επέμβασή του για να σωθεί το γόπτρο του Μουσολίνι ανάγκασε τη Γερμανία να καθυστερήσει την επίθεσή της κατά της Ρωσίας και να πλεκώσει τα στρατεύματά του ο μεγάλος σύμμαχος των Ρώ-

σων χειμώνας. Στην «Πολιτική του Διαθήκη», που υπαγόρευσε στον έμπιστο συνεργάτη του Μπόρμαν, τον Φλεβάρη του 1945, αναφέρει: «Κακή τροπή του πολέμου για τον Άξονα άρχισε από την περιπτώ και ακατανόητη επίθεση της Ιταλίας κατά της Ελλάδας, η οποία έδωσε την ευκαιρία στην Αγγλία να θέσει και πάλι τον πόδα επί της Ευρώπης, στον Τσώρτσιλ να θριαμβολογήσει ότι η Αγγλία έχει και πάλι συμμάχους στον αγώνα κατά του Άξονα και στους εχθρούς του Ράϊχ ν' αναθαρρέψουν... Χωρίς τις δυσκολίες που δημιουργήθηκαν, από την εκστρατεία των Ιταλών κατά της Ελλάδας, θα είχα επιτεθεί εναντίον των Ρώσων μερικές βδομάδες νωρίτερα...».

Διθυραμβικά σχόλια για την Ελλάδα έκαναν και όλοι σχεδόν οι Γερμανοί αξιωματούχοι που κατέθεσαν στη Δίκη της Νυρεμβέργης είτε ως κατηγορούμενοι είτε ως μάρτυρες, όπως οι στρατάρχες Κάπελ, Γιολτ, Φον Ρούστεντ και Φον Λιστ. Ο στρατάρχης Κάπελ κατέθεσε: «Η απροσδόκητη και ισχυρή αντίσταση των Ελλήνων εβράδυνε την επίθεση κατά της Ρωσίας, για περισσότερο από δύο μήνες. Αν δεν υπήρχε η καθυστέρηση αυτή, η εξέλιξη του πολέμου θα ήταν διαφορετική, τόσο στο Ανατολικό Μέτωπο, όσο και στον πόλεμο γενικά και άλλοι σήμερα θα ήταν στη θέση του κατηγορουμένου...».

Ο διαβόητος Γιόζεφ Γκαίμπελς, Υπουργός Προπαγάνδας του Γ' Ράϊχ, θα γράψει στο ημερολόγιό του στις 8 Απριλίου 1941, δηλαδή δύο μέρες μετά τη γερμανική επίθεση κατά της Ελλάδας: «Προχωρούμε αργά στην Ελλάδα... Οι Έλληνες είναι γενναίοι μαχητές. Τα καταληφθέντα χαρακώματα είναι γεμάτα πτώματα. Και αυτός ο Φύρερ θαυμάζει ιδιαίτερα το θάρρος των Ελλήνων. Ίσως υπάρχει ακόμη ένα ίχνος της αρχαίας ελληνικής καταγωγής σ' αυτούς...».

Επιλήσμονες και αχάριστοι

Όταν ο πόλεμος τελείωσε και η Ελλάδα ήταν με το μέτωπο των νικητών, οι σύμμαχοι της λησμόνησαν τα εγκώμια που της έπλεκαν και τις υποσχέσεις που της έδιναν. Επιλήσμονες, αχάριστοι και ανέντιμοι, όχι μόνο δεν της έδωσαν τη Βόρεια Ήπειρο, την οποία είχαν απελευθερώσει τα ελληνικά στρατεύματα από τους Ιταλούς, αλλά την «ΔΩΡΙΞΑΝ» στους συμμάχους των Ιταλών, Αλβανούς. Επίσης, οι εγκωμιαστές της Ελλάδας Βρετανοί αρνήθηκαν να δώσουν την ελευθερία στην Κύπρο, που συμμετείχε στον πόλεμο με χιλιάδες παιδιά της, αρκετά από τα οποία έπεσαν στα πεδία της ημής στην Ελλάδα, τη Βόρεια Αφρική και χώρες της Μέσης Ανατολής και της Ευρώπης. Ακόμα

Ο Καβαλιέρο, ο Μουσολίνι, ο Κάιτελ (όπισθεν), ο Χίτλερ και ο Γιοντλ σε στρατιωτική σύσκεψη.

Αντιαρματικά κωλύματα στη «Γραμμή Μεταξά».

“

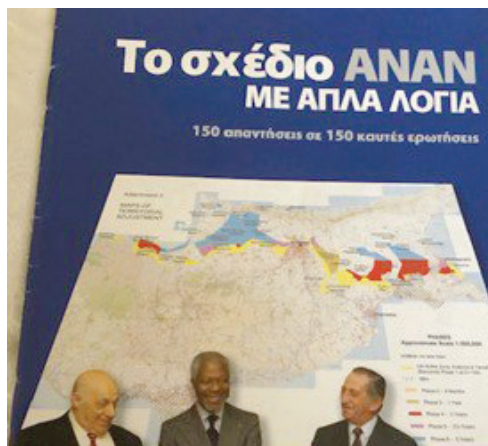
Η 28η Οκτωβρίου 1940, που αυτές τις μέρες τιμούμε με διάφορες εκδηλώσεις, παραμένει για τους απανταχού Έλληνες τηλαυγής φάρος, οδηγός στον δρόμο της τιμής και του καθήκοντος

Εκλιπαρώντας επιστροφή στο Κραν Μοντανά

Ο Ελληνισμός της Κ. Δημοκρατίας στις 24.4.2004 απέρριψε το καταστροφικό εκείνο σχέδιο

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ,
Ερευνήτρια/
δημοσιογράφος

Έκδοση της «Σημερινής» για ενημέρωση του λαού.

και σήμερα ανέχονται οι ισχυροί της Γης το τουρκικό έγκλημα σε βάρος της Κύπρου. Παρακολουθούν ανάλγητοι το τουρκικό επεκτατικό τέρας να πλήττει ανελέητα την ιδιαίτερη πατρίδα μας και να βρυχάται απειλώντας την με πλήρη κατάντη. Και το χειρότερο, γλείφουν τα πόδια της νεοοσουλτανικής Τουρκίας. Ευνοούν με τη στάση τους την ηθικά και νομικά απαράδεκτη κατοχή της μισής πατρίδας από τη χώρα, που όχι μόνο δεν έχυσε σταγόνα αίματος στον πόλεμο, αλλά εκτελούσε τις επιθυμίες του αλήστου μνήμης εκπροσώπου της χιλιετικής Γερμανίας στην Άγκυρα, Φον Πάπεν. Του δόλιου υποτακτικού της ναζιστικής ηγεσίας, που σάρωνε κυριολεκτικά με τις σιδερόφρακτες μεραρχίες της, τη μια μετά την άλλη τις χώρες της Ευρώπης.

Ακόμα και αυτήν την ώρα η ενωμένη Ευρώπη, πότε στα παρασκήνια και πότε φανερά, κλείνει τα μάτια στο συνεχιζόμενο τουρκικό έγκλημα σε βάρος της Κύπρου, μιας χώρας μέλους της, που χιλιάδες παιδιά της πολέμησαν στα ευρωπαϊκά μέτωπα και αρκετά έπεσαν για την παγκόσμια λευτεριά στα πεδία των μαχών. Σφυρίζει αδιάφορα στις τουρκικές απειλές κατά της Ελλάδας και της Κύπρου. Μιας χώρας μέλους της, που εδώ και 51 χρόνια κατακρατείται με τη βία των όπλων μέσα τμήμα του εδάφους, απ' όπου οι εισβολείς ξεριζώσαν τους νόμιμους κατοίκους της. Ανάλγητοι οι Ευρωπαίοι εταίροι της Κύπρου και της Ελλάδας παρακολουθούν τις καθημερινές προκλήσεις και απειλές του επεκτατικού τουρκικού τέρατος, που αποκάλυπτα επιμένει στις παράλογες αξιώσεις της στο Αιγαίο και στα χωρικά ύδατα στην Ανατολική Μεσόγειο και την Κύπρο.

Η 28η Οκτωβρίου 1940, που αυτές τις μέρες τιμούμε με διάφορες εκδηλώσεις, παραμένει για τους απανταχού Έλληνες τηλαυγής φάρος, οδηγός στον δρόμο της τιμής και του καθήκοντος. Στον δρόμο της εκπλήρωσης του χρέους προς τους ήρωες του Έπους εκείνου και τους δικούς μας της ΕΟΚΑ. Μας καλεί να προχωρήσουμε αταλάντευτοι, Ελλαδίτες και Κύπριοι Έλληνες, αλύγιστοι, αποφασιστικοί και ενωμένοι, για να ματαιώσουμε τις επιδιώξεις του τουρκικού επεκτατικού τέρατος σε βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου. Οι σίχοι του εθνικού βάρδου, Αντρέα Κάλβου, ασ δονούν ασταμάτητα στον νου και την καρδιά μας: «ΘΕΛΕΙ ΑΡΕΤΗΝ ΚΑΙ ΤΟΛΜΗΝ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ».

Έχουν περάσει 21 χρόνια από το διπλό δημοψήφισμα που επέβαλαν οι αρχιτέκτονες του Σχεδίου Ανάν (βλέπε Σερ Ντέιβιντ Χάνεϊ/Φόρεϊν Όφισ). Ο Ελληνισμός της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 24.4.2004 απέρριψε μετά βδελυγμίας το καταστροφικό εκείνο σχέδιο. Ο ΙΓ του ΟΗΕ Κόφι Ανάν μάς άφησε υγεία το 2018. Και μια ολόκληρη γενιά γεννήθηκε και είναι σήμερα 21 ετών, που δεν γνωρίζει τι μας πρότειναν για τη διάλυση της πατρίδας μας οι “εγγυητές” μας χαρτογράφοι και σχεδιαστές του βρετανικού κηδεμονικού Φόρεϊν Όφισ. Με βοηθούς τους πάντοτε... Αμερικανούς “κομπάρσους”...

Ας ξεκινήσω με την πρόσφατη δήλωση του καθηγητή Alfred de Zayas.

«Το Σχέδιο Ανάν για την Κύπρο ήταν μια απάτη και μια προδοσία όλων των αποφάσεων του ΟΗΕ... Το Σχέδιο Ανάν απορρίφθηκε από την τεράστια πλειοψηφία του κυπριακού λαού στο δημοψήφισμα του 2004. Εντούτοις, η κυπριακή πολιτική ηγεσία το διατηρεί μέχρι σήμερα και σε χειρότερη, μάλιστα, πιο αντιδημοκρατική εκδοχή, στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης...».

1.11.2025 - <https://www.militaire.gr/zoyme-idi-se-oloklirotiko-kathestos-o-alfred-de-zayas-mila-gia-kypropaistini-oykraniko/>

Mark Stevens, δικηγόρος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Έγκλημα εναντίον της ανθρωπότητας»

Σε συνέδριο στη Λευκωσία κατηγορήσε τα Ηνωμένα Έθνη ότι με το Σχέδιο Ανάν παραβίαζαν τον ίδιο τον Χάρτη τους, στερώντας των Κυπρίων το δικαίωμα της επιστροφής στα σπίτια και περιουσίες τους... Το δικαίωμα των ανθρώπων να επιστρέψουν στη χώρα όπου γεννήθηκαν ήταν θεμελιώδες θέμα που αναγνωρίζεται από το Διεθνές Δίκαιο από τον καιρό της Κοινότητας

των Εθνών. Και το οποίο είναι απόλυτο και δεν μπορεί κανένας να το πάρει πίσω, είναι εγγυημένο από τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τη Σύμβαση της Γενεύης και άλλες διεθνείς συμβάσεις, το Σχέδιο Ανάν βασίζεται στο εθνικό ξεκαθάρισμα, επομένως συνιστά έγκλημα εναντίον της ανθρωπότητας (βλέπε Cyprus Weekly, Feb 14-20, 2003 Φίλιππου Στυλιανού).

Καθηγητής Βαγγέλης Κουφουδάκης: «Είναι ειρωνικό ότι, από την 1 Μαΐου 2004, οι Κύπριοι θα μπορούν να ταξιδέψουν, να δουλέψουν, να επενδύσουν σε όλες τις χώρες της ΕΕ εκτός την ίδια τους την πατρίδα, καθώς άλλοι πολίτες των χωρών της ΕΕ θα απολαμβάνουν αυτά τα δικαιώματα στην Κύπρο. Αυτό το θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα δεν μπορεί να πεταχτεί κάτω από το χαλί».

Καθηγητής Κλέαρχος Κυριακίδης: «Πράγματι η διεθνής κοινότητα θέλει να δημιουργήσει προηγούμενο όπου μια μειονότητα μπορεί σταδιακά να πάρει ίσο στάτους, ίσα δικαιώματα και το δικό της “συνιστών κράτος” ως αποτέλεσμα μιας εισβολής που έγινε παραβιάζοντας το Διεθνές Δίκαιο».

Το δε «Λόμπι για την Κύπρο», που δραστηριοποιείται στο Λονδίνο, εξέδωσε ένα βιβλίο 50 σελίδων γραμμένο από τους ακαδημαϊκούς Βαγγέλη Κουφουδάκη και Κλέαρχο Κυριακίδη, με τίτλο «Η θέση εναντίον του Σχεδίου Ανάν» (“The case against the Annan Plan”), εξηγώντας τι σήμαινε εκείνο το «σχέδιο».

«Ρατσιστικά στοιχεία»

Στις 17.3.2004, μέλη της «Κίνησης Κυπρίων Πολιτών», που ιδρύθηκε τότε στο Λονδίνο εναντίον του Σχεδίου Ανάν, είχαν συνάντηση με αξιωματούχους του βρετανικού Φόρεϊν Όφισ, όπως τον διευθυντή

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων Dominic Chilcott. Ο οποίος παραδέχθηκε ότι η «λύση που προτεινόταν με το Σχέδιο Ανάν περιείχε ρατσιστικά στοιχεία, με την έννοια ότι διαχωρίζε τις δύο κοινότητες...».

«Το ΟΧΙ εναντίον του βρετανικού Σχεδίου Ανάν - Η συμβολή της Ομογένειας»

<https://simerini.sigmalive.com/article/2024/5/5/to-okhi-enantion-tou-bretanikou-skhediou-anan-h-sumboule-tes-omogeneias/> 4/5/24.

Αείμνηστη Κλαίρη Αγγελίδου, αγωνίστρια της ΕΟΚΑ 1955-59, καθηγήτρια και διατελέσασα Υπ. Παιδείας και Πολιτισμού: Παραμονές του διπλού δημοψηφίσματος, που λανθασμένα επιβλήθηκε και έγινε δεκτό δυστυχώς (τουρκικό αίτημα από το 1956), σε άρθρο της στη «Σημερινή», ολοκλήρωσε με τα εξής:

«...Δεν είναι θέμα ελεημοσύνης, δεν είναι θέμα καλής θέλησης. Είναι θέμα ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ. Γι' αυτό λέμε στο Σχέδιο Ανάν ένα μεγάλο και αμετακίνητο ΟΧΙ».

Συνταγματολόγος Δρ Claire Palley, σύμβουλος των κυπριακών κυβερνήσεων από το 1980, σημάτισε με κατηγορηματική γλώσσα το Σχέδιο Ανάν και τον ΙΓ του ΟΗΕ, Κόφι Ανάν, που χρησιμοποιήθηκε ως ανδρείκελο του Λονδίνου, στο βιβλίο της «An International Relations Debacle», που μεταφράστηκε και στα ελληνικά «Μια παταγώδης αποτυχία διεθνών σχέσεων».

Βλέπε «Cyprus Weekly», 15.7.2005, Palley brands Annan Plan a “fiasco”.

Η συνταγματολόγος αποκάλυψε το Σχέδιο Ανάν ένα φιάσκο σχεδιασμένο να νομιμοποιήσει τις συνέπειες της τουρκικής ει-

σβολής και κατοχής του βορείου τμήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, απέρριψε κατηγορηματικά το σχέδιο ακόμα και ως βάση διαπραγμάτευσης, υποστηρίζοντας ότι η Γραμματεία του ΟΗΕ αποσκοπούσε να παραπλανήσει τη διεθνή κοινότητα να πιέσουν ένα μικρό κράτος να δεχθεί τα αποτελέσματα επιθετικότητας με την επιμονή των ΗΠΑ και της Βρετανίας, που ήταν οι πραγματικοί συγγραφείς του σχεδίου...

Και ολοκλήρωσε το κατηγορητήριό της λέγοντας “this tactic was an attempt to bypass a jus cogens rule of international law, which forbids recognition of the fruits of aggression”.

Μετάφραση: «Αυτή η τακτική ήταν μια προσπάθεια παράκαμψης ενός κανόνα jus cogens του Διεθνούς Δικαίου, ο οποίος απαγορεύει την αναγνώριση των καρπών της επιθετικότητας».

Στις 28 Απριλίου 2004 οι “Financial Times” του Λονδίνου δημοσίευσαν άρθρο του Καθηγητή Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Hebrew της Ιερουσαλήμ και πρώην διευθυντος συμβούλου του Ισραηλινού Υπ. Εξωτερικών, Shlomo Avineri, με τίτλο «Οι πραγματικότητες για την αποτυχία στο Κυπριακό».

«Φαίνεται ότι ο ΟΗΕ και η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν αποφασισμένοι να νομιμοποιήσουν τουλάχιστον ορισμένες από τις συνέπειες της τουρκικής εισβολής του 1974, επειδή η ΕΕ ήθελε να αποσύρει το κυπριακό ζήτημα από το τραπέζι προκειμένου να διευκολύνει τις διαπραγματεύσεις για την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ... Οι Ελληνοκύπριοι δεν θα είχαν ελεύθερη μετακίνηση στη χώρα τους. Κατά κάποιον τρόπο, οι Ελληνοκύπριοι θα είχαν γκετοποιηθεί...»

«Οι περισσότεροι από τους Τούρκους της Ανατολίας που έχουν εγκατασταθεί στον βορρά από τις τουρκικές κατοχικές αρχές θα παρέμεναν. Οι τουρκικές δυνάμεις θα παρέμεναν επίσης στον βορρά μέχρι την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ - μια ρύθμιση που οι Ελληνοκύπριοι θα θεωρούσαν παραβίαση της κυριαρχίας τους. Ο ΟΗΕ και η ΕΕ, οι οποίοι, δικαίως, αντιτίθενται στην ισραηλινή κατοχή της Δυτικής Όχθης και των εβραϊκών οικισμών στα κατεχόμενα εδάφη, φάνηκαν να ανταμείβουν τους Τούρκους κατακτητές και εποίκους στην περίπτωση της Κύπρου...».

Ο ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΗΣ ΚΟΥΒΑΣ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ:

«Η φιλία των λαών μας είναι πιο δυνατή από ποτέ»

Ο Angel Gustavo Suárez Cordero, σε μian αποχαιρετιστήρια συνέντευξη στη «Σημερινή» και στο Sigmalive, μιλά για τα 65 χρόνια σχέσεων Κούβας-Κύπρου, τον αμερικανικό αποκλεισμό και τη συγκίνηση λόγω της αναχώρησής του

ΚΡΙΣ ΜΙΧΑΗΛ

Μετά από χρόνια ενεργού διπλωματικής παρουσίας στη Λευκωσία, ο Πρέσβης της Κούβας, κ. Angel Gustavo Suarez Cordero, ολοκληρώνει τη θητεία του, αφήνοντας πίσω του ένα πλούσιο αποτύπωμα συνεργασίας, πολιτισμού και αλληλεγγύης. Σε μια εκ βαθέων συζήτηση με τον Κρίσ Μιχαήλ, μιλά για τα επιτεύγματα των 65 ετών διπλωματικών σχέσεων Κούβας-Κύπρου, τις επιπτώσεις του αμερικανικού αποκλεισμού, τη διεθνή αλληλεγγύη και το προσωπικό του αποχαιρετιστήριο μήνυμα προς τον κυπριακό λαό.

Πρέσβη Suarez Cordero, μετά από αρκετά χρόνια έντονης διπλωματικής εργασίας στην Κύπρο, η αποστολή σας φτάνει στο τέλος της. Ποιοι είναι οι στοχασμοί σας όταν κοιτάτε πίσω σε αυτήν την περίοδο, ειδικά σε μια τόσο σημαντική χρονιά όπως η 65η επέτειος των διμερών σχέσεων μεταξύ Κούβας και Κύπρου;

Κρίσ, σε ευχαριστώ πολύ γι' αυτήν τη νέα ευκαιρία. Να σου πω ότι αυτά είναι ανάμεικτα συναισθήματα. Από τη μία πλευρά, η νοσταλγία που αφήνω μια χώρα που έχω μάθει να αγαπώ βαθιά, έναν λαό που μας έχει υποδεχτεί με ανοιχτές αγκάλες. Από την άλλη, η τεράστια ικανοποίηση να βλέπω πως οι σχέσεις μεταξύ Κούβας και Κύπρου είναι σήμερα πιο δυνατές από ποτέ.

Αυτή η χρονιά 2025 ήταν μια εξαιρετική χρονιά για τη διμερή μας σχέση. Γιορτάσαμε 65 χρόνια διπλωματικών σχέσεων και το κάναμε με ουσιαστικό τρόπο. Πραγματοποιήσαμε πολιτιστικές, ακαδημαϊκές, αθλητικές και αλληλεγγύες εκδηλώσεις, που άγγιξαν κάθε γωνιά της Κύπρου. Από φωτογραφικές εκθέσεις της Κούβας μέχρι συνέδρια για την κοινή μας ιστορία αντι-αποικιακού αγώνα, από παρουσιάσεις κουβανικής μουσικής σε διάφορα θέατρα στην Κύπρο, υπογραφές νέων Μνημο-

νίων Συνεργασίας, μεταξύ άλλων.

Αυτό που με γεμίζει με την περισσότερη υπερηφάνεια είναι ότι αυτές οι εκδηλώσεις δεν ήταν απλώς τυπικές. Ήταν χώροι για γνήσιο διάλογο, ανταλλαγή ιδεών και οικοδόμηση αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ φιλικών λαών.

Πρέσβη, δεν μπορούμε να μιλήσουμε για την Κούβα χωρίς ν' αναφερθούμε στο θέμα του αμερικανικού οικονομικού αποκλεισμού. Για πολλούς στην Ευρώπη, αυτό το θέμα μπορεί να φαίνεται αφηρημένο ή ακόμα και πολιτικό. Μπορείτε να μας εξηγήσετε συγκεκριμένα πώς αυτός ο αποκλεισμός επηρεάζει την καθημερινή ζωή των Κουβανών;

Έχετε σίγουρα δίκιο: για πολλούς Ευρωπαίους, ο αποκλεισμός φαίνεται σαν κάτι αφηρημένο, μια πολιτική συζήτηση μεταξύ κυβερνήσεων. Αλλά επιτρέψτε μου να σας δώσω πολύ συγκεκριμένα παραδείγματα, που κάθε Κύπριος μπορεί να καταλάβει.

Φανταστείτε ότι έχετε ένα παιδί με συγγενείς ανωμαλίες κατά τη γέννηση. Στην Κούβα, αυτή είναι η κύρια αιτία θανάτου σε παιδιά κάτω του ενός έτους. Γιατί; Όχι επειδή οι γιατροί μας δεν είναι εκπαιδευμένοι -έχουμε εξαιρετικούς επαγγελματίες και ο κόσμος το γνωρίζει- αλλά επειδή ο αποκλεισμός μάς εμποδίζει ν' αποκτήσουμε την απαραίτητη τεχνολογία για προγεννητική και μεταγεννητική διάγνωση και για ενδομήτρια θεραπεία αυτών των μωρών. Αυτά τα μηχανήματα, αυτός ο εξοπλισμός, υπάρχουν, αλλά επειδή κατασκευάζονται στις Ηνωμένες Πολιτείες ή έχουν περισσότερο από 10% αμερικανικά εξαρτήματα, δεν μπορούμε να τα αγοράσουμε.

Ίσως γνωρίζετε ότι υπάρχει ένα χειρουργικό ρομπότ που ονομάζεται da Vinci Xi, που κατασκευάζεται από την αμερικανική εταιρεία Intuitive Surgical. Είναι το μοναδικό του είδους του και επιτρέπει ελάχιστα επεμβατικές χειρουργικές επεμβάσεις που

σώζουν ζωές και μειώνουν τον πόνο του ασθενούς. Η Κούβα έχει χειρουργούς εκπαιδευμένους να το χρησιμοποιήσουν, έχουμε τα χρήματα να το αγοράσουμε, αλλά η εταιρεία αρνείται να μας το πουλήσει λόγω των περιορισμών του αποκλεισμού. Μπορείτε να φανταστείτε να αρνείστε σε μια ολόκληρη χώρα την πρόσβαση σε ιατρική τεχνολογία που σώζει ζωές;

Και δεν πρόκειται μόνο για ιατρική. Σκεφτείτε τα κουβανικά ζευγάρια που δεν μπορούν ν' αποκτήσουν παιδιά και χρειάζονται εξωσωματική γονιμοποίηση. Ο αποκλεισμός εμποδίζει την αγορά φαρμάκων, αντιδραστηρίων και καλλιεργητικών μέσων για έμβρυα. Έτσι πρέπει να περιορίσουμε τον αριθμό των κύκλων γονιμοποίησης που μπορούμε να προσφέρουμε, αφήνοντας οικογένειες χωρίς τη δυνατότητα να εκπληρώσουν το όνειρό τους ν' αποκτήσουν παιδιά.

Στον τομέα των τροφίμων, η οικονομική πολιορκία μάς εμποδίζει να έχουμε κανονική πρόσβαση σε λιπάσματα, μηχανήματα, καύσιμα και γεωργικές τεχνολογίες, κάτι που έχει προκαλέσει σημαντική μείωση στην παραγωγή τροφίμων. Μιλάμε για φαγητό στα τραπέζια των κουβανικών οικογενειών.

Και εδώ έρχεται κάτι που λίγοι γνωρίζουν: ο αποκλεισμός επηρεάζει επίσης τον αμερικανικό λαό. Η Κούβα έχει αναπτύξει μοναδικά φάρμακα όπως το VIDATOX 30CH, το Heberprot-P για διαβητικό έλκος ποδιού που μειώνει τους ακρωτηριασμούς, και το Proctokinase. Αμερικανοί ασθενείς που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από αυτές τις θεραπείες δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτές, εξαιτίας του αποκλεισμού της δικής τους κυβέρνησης κατά της Κούβας.

Μεταξύ Μαρτίου 2024 και Φεβρουαρίου 2025, 40 ξένες τράπεζες αρνήθηκαν να πραγματοποιήσουν πράξεις με κουβανικές τραπεζικές οντότητες από φόβο για τα δρακόντεια πρόστιμα που επιβάλλουν οι Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτό δεν είναι μόνο κατά της Κούβας· είναι παραβίαση της κυριαρχίας τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων ευρωπαϊκών χωρών.

Αυτά τα παραδείγματα είναι πραγματικά συγκλονιστικά. Αλλά υπάρχουν αυτοί που υποστηρίζουν ότι ο αποκλεισμός είναι απλώς μια πρόφαση της κουβανικής κυβέρνησης για

να δικαιολογήσει εσωτερικά οικονομικά προβλήματα. Τι θα λέγατε σε αυτούς;

Κρίσ, αυτή είναι ακριβώς η αφήγηση που οι αντι-κουβανικοί τομείς στις Ηνωμένες Πολιτείες προσπαθούν να επιβάλουν αυτές τις μέρες, και η απάντησή μου είναι πολύ απλή και άμεση: αν ο αποκλεισμός είναι απλώς μια πρόφαση, γιατί δεν τον αίρουν; Τι έχουν να χάσουν; Αν πραγματικά πιστεύουν ότι ο αποκλεισμός δεν έχει αντίκτυπο, ας τον καταργήσουν και ας δούμε τι θα συμβεί με την οικονομία μας.

Επιτρέψτε μου να σας δώσω συγκεκριμένα παραδείγματα. Αν ο αποκλεισμός δεν υπήρχε, το ΑΕΠ της Κούβας σε τρέχουσες τιμές θα

«Η Κούβα δεν είναι τέλεια, καμία χώρα δεν είναι. Αλλά η Κούβα είναι αξιοπρεπής, η Κούβα είναι κυρίαρχη, η Κούβα είναι αλληλέγγυα. Και αυτές οι αξίες, στον σημερινό κόσμο, είναι πιο αναγκαίες από ποτέ»

μπορούσε να είχε αυξηθεί κατά περίπου 9,2% το 2024. Αντίθετα, η οικονομία συρρικνώθηκε, συσσωρεύοντας μια πώση 11% από το 2018. Η μετατροπή του κόστους του αποκλεισμού σε ικανότητα πληρωμής θα επέτρεπε στην Κούβα να έχει μια επιπλέον, ουσιαστική και βιώσιμη πηγή χρηματοδότησης, που θα έδινε μεγαλύτερη δυναμική σε προγράμματα επενδύσεων συνδεδεμένα με στρατηγικούς τομείς.

Σκεφτείτε τον τουρισμό. Οι Ηνωμένες Πολιτείες απαγορεύουν στους υπηκόους τους να ταξιδεύουν ως τουρίστες στην Κούβα. Αν αυτή η απαγόρευση δεν υπήρχε, η Κούβα θα μπορούσε να δεχτεί μεταξύ 1 και 2 εκατομμυρίων Αμερικανών επισκεπτών κάθε χρόνο, φέρνοντας περισσότερα από 2,4 δισεκατομμύρια δολάρια στην οικονομία μας. Αυτό είναι πρόφαση ή είναι πραγματικός και μετρήσιμος οικονομικός αντίκτυπος;

Η αμερικανική διοίκηση λέει ότι ο αποκλεισμός επιδιώκει μόνο να τιμωρήσει την κουβανική κυβέρνηση και όχι τον λαό ή τον ιδι-

ωπικό τομέα.

Τον Μάιο του 2024 ανακοίνωσαν μέτρα που υποτίθεται ότι ωφελούν τον μη κρατικό τομέα στην πρόσβαση σε ψηφιακές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Ξέρετε τι συνέβη; Δεν έγιναν ποτέ πραγματικότητα. Ήταν καθαρή προπαγάνδα.

Ο αποκλεισμός είναι το πιο ολοκληρωμένο, σύνθετο και παρατεταμένο σύστημα μονομερών καταναγκαστικών μέτρων που έχει επιβληθεί κατά οποιασδήποτε χώρας στην Ιστορία. Αυτή η πραγματικότητα είναι αναμφισβήτητη. Και το πιο σημαντικό: η διεθνής κοινότητα το αναγνωρίζει. Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ για 33η φορά ενέκρινε το Ψήφισμα που καταδικάζει τον αποκλεισμό με σχεδόν ομόφωνη υποστήριξη, όλα αυτά παρά τις απειλές και τις εκστρατείες που έχουν εξαπολυθεί αυτές τις μέρες από τον ιμπεριαλιστικό μηχανισμό κατά ενός μικρού νησιού της Καραϊβικής, που επιδίδει μόνο να ζήσει σε ειρήνη.

Μιλώντας για διεθνή αλληλεγγύη, η Κύπρος έχει υπάρξει σταθερός σύμμαχος της Κούβας σε αυτόν τον αγώνα κατά του αποκλεισμού. Μπορείτε να μας πείτε για την υποστήριξη που έχετε λάβει από τον κυπριακό λαό;

Είναι γνωστό σε όλους ότι αυτό το θέμα μάς συγκινεί συναισθηματικά και για το οποίο θα είμαι αιωνίως ευγνώμων. Ο κυπριακός λαός έχει επιδείξει εξαιρετική αλληλεγγύη με την Κούβα, μια αλληλεγγύη που υπερβαίνει τα λόγια και μεταφράζεται σε συγκεκριμένες δράσεις.

Είναι πολύ γνωστό ότι η Κύπρος ψηφίζει σταθερά στον ΟΗΕ υπέρ των ψηφισμάτων που ζητούν το τέλος του αποκλεισμού κατά της Κούβας, όπως έκανε και φέτος. Αλλά η αλληλεγγύη του κυπριακού λαού πηγαίνει πολύ πέρα από τη διπλωματική ψηφοφορία. Κατά τη διάρκεια της αποστολής μου εδώ, έχουμε λάβει ανεκτίμητη ανθρωπιστική βοήθεια.

Θέλω ιδιαίτερα να επισημάνω την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας στο Παιδιατρικό Νοσοκομείο Juan Manuel Gonzalez Marquez στο Mariana. Αυτό το νοσοκομείο θεραπεύει παιδιά της Κούβας και, χάρη στη γενναιοδωρία του κυπριακού λαού, έχουμε καταφέρει να φέρουμε ιατρικό εξοπλισμό και προμήθειες που κάνουν πραγματική διαφορά στις ζωές αυτών των μικρών ασθενών. Κάθε οθόνη παρακολούθησης, κάθε φάρμακο, κάθε κομμάτι εξοπλισμού που φτάνει, αντιπροσωπεύει ελπίδα για μια κουβανική οικογένεια.

Ελάβαμε επίσης θεμελιώδη υποστήριξη για το κοινωνικο-πολιτιστικό έργο Quisicuaaba, μια κοινοτική πρωτοβουλία που εργάζεται με νέους και οικογένειες σε ευάλωτες καταστάσεις, προωθώντας τον πολιτισμό, την τέχνη και την κοινοτική ανάπτυξη. Η κυπριακή αλληλεγγύη έχει επιτρέψει σε αυτό το έργο να συνεχίσει να μετασχηματίζει ζωές.

Αλλά αυτό που με συγκινεί

περισσότερο είναι ότι αυτή η αλληλεγγύη προέρχεται απ' όλο το φάσμα της κυπριακής κοινωνίας. Ανεξάρτητα από θρήσκευμα ή πολιτική θέση, αναγνωρίζουν την αδικία του αποκλεισμού και εκτιμούν αυτό που αντιπροσωπεύει η Κούβα: μια μικρή χώρα που υπερασπίζεται την κυριαρχία της και το δικαίωμά της ν' αποφασίζει για τη δική της πορεία.

Ο κυπριακός λαός καταλαβαί-

“

«Ο αποκλεισμός είναι το πιο ολοκληρωμένο, σύνθετο και παρατεταμένο σύστημα μονομερών καταναγκαστικών μέτρων που έχει επιβληθεί κατά οποιασδήποτε χώρας στην Ιστορία»

νει τι σημαίνει να αγωνίζεσαι για ανεξαρτησία και κυριαρχία. Αυτή η ιστορική ενσυναίσθηση δημιουργεί έναν ιδιαίτερο δεσμό μεταξύ των λαών μας. Η Κούβα και η Κύπρος, δύο νησιά, δύο λαοί που δεν παραιτούνται και που συνεχίζουν να τιμούν τα 65 χρόνια των διμερών τους σχέσεων.

Πρέσβη, πέρα από τον αποκλεισμό, ποια είναι η αξιολόγησής σας για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση της Κούβας και ποιες προοπτικές βλέπετε για το μέλλον;

Θα ήταν ανειλικρινές εκ μέρους μου να μην αναγνωρίσω ότι η οικονομική κατάσταση της Κούβας είναι δύσκολη. Η πραγματικότητα είναι ότι αντιμετωπίζουμε σημαντικές προκλήσεις. Η οικονομία έχει συρρικνωθεί, αντιμετωπίζουμε δυσκολίες στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας λόγω οικονομικών περιορισμών για την επσκευή ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών και την απόκτηση καυσίμων, και η πρόσβαση σε τρόφιμα και φάρμακα εξακολουθεί να είναι περίπλοκη.

Ο αμερικανικός καταναγκαστικός σχεδιασμός έχει τελειοποιηθεί. Δεν είναι πλέον απλώς ένας παθητικός αποκλεισμός· είναι ενέργειες χειρουργικά σχεδιασμένες για να εξαλείψουν συστηματικά τις κύριες πηγές εισοδήματος της οικονομίας μας. Διώκουν τις διεθνείς συμφωνίες ιατρικής συνεργασίας μας, κατηγορώντας μας αβάσιμα για εμπορία ανθρώπων όταν στην πραγματικότητα είναι μια αξιότιμη εργασία που αναγνωρίζεται διεθνώς. Επιτίθενται στον τουρισμό μας με εκστρατείες δυσφήμισης. Τον Φεβρουάριο του 2025, η αμερικανική κυβέρνηση απέρριψε δεκάδες κουβανικά διαβατήρια και αρνήθηκε θεωρήσεις για ανταλλαγές στους τομείς του πολιτισμού, της υγείας, της εκπαίδευσης, της επιστήμης και του αθλητισμού. Στις αρχές του 2025 αρνήθηκαν θεωρήσεις στην ομάδα μπάσκετ μας για ένα προκριματικό τουρνουά

στο Πουέρτο Ρίκο.

Η επανένταξη της Κούβας στη λίστα χωρών που φέρονται να παρέχουν υποστήριξη σε τρομοκρατία - μια εντελώς πολιτική απόφαση χωρίς στοιχεία - έχει αυξήσει τον κίνδυνο της χώρας μας, προκαλέσει δυσκολίες στις τραπεζικές συναλλαγές και αποθάρρυνε τις ξένες επενδύσεις.

Αλλά, και αυτό είναι θεμελιώδες: παρά αυτές τις τεράστιες δυσκολίες, η Κούβα δεν παραιτείται. Έχουμε μια ακλόνητη θέληση να βρούμε λύσεις, να μετασχηματίσουμε την οικονομία μας, να προστατεύσουμε τον λαό μας.

Εργαζόμαστε για οικονομικές μεταρρυθμίσεις, προωθούμε τον ιδιωτικό τομέα, αναζητούμε νέες πηγές επενδύσεων και ενισχύουμε τις σχέσεις μας με φιλικές χώρες.

Η Κούβα έχει υψηλά καταρτισμένους ανθρώπινους πόρους, έχουμε ικανότητα για καινοτομία - η βιοτεχνολογική μας βιομηχανία είναι απόδειξη αυτού - έχουμε ένα σύστημα υγείας και εκπαίδευσης που, παρά τους περιορισμούς, συνεχίζει να είναι παγκόσμια αναφορά. Πάνω απ' όλα, έχουμε έναν ανθεκτικό, δημιουργικό και αλληλεγγύο λαό.

Αν αύριο ο αποκλεισμός αρθεί, θα δείτε έναν ταχύ μετασχηματισμό της κουβανικής οικονομίας. Επειδή το ταλέντο είναι εκεί, η θέληση είναι εκεί, οι άνθρωποι πόροι είναι εκεί. Αυτό που λείπει είναι να μας αφήσουν να εργαστούμε σε ειρήνη, να μας αφήσουν να εμπορευόμαστε ελεύθερα, να μας αφήσουν να έχουμε πρόσβαση σε διεθνείς πιστώσεις, τεχνολογία και αγορές χωρίς απειλές κυρώσεων σε τρίτους.

Πρέσβη, φτάνουμε στο τέλος αυτής της συνομιλίας. Ποιο τελικό μήνυμα θα θέλατε ν' αφήσετε για τον κυπριακό λαό και τι παίρνετε από αυτήν την εμπειρία στην Κύπρο;

Αγαπητέ φίλε, επιτρέψτε μου να απαντήσω προσωπικά σε αυτήν την ερώτηση, γιατί αυτή η στιγμή είναι πολύ συγκινητική για

“

«Η Κύπρος είναι μια χώρα με τεράστιες δυνατότητες, με στρατηγική θέση, με εξαιρετικούς ανθρώπινους πόρους και με έναν χιλιετή πολιτισμό, που αποτελεί πηγή υπερφάνειας. Είμαι πεπεισμένος ότι το μέλλον της Κύπρου είναι λαμπρό»

μένα. Φεύγω από την Κύπρο με μια καρδιά γεμάτη ευγνωμοσύνη και θαυμασμό.

Στον κυπριακό λαό θέλω να πω: ευχαριστώ. Ευχαριστώ για την ακλόνητη αλληλεγγύη σας, ευχαριστώ για την υποστήριξή σας στις πιο δύσκολες στιγμές, ευχαριστώ που αποδείξατε ότι η ανθρωπιά και η δικαιοσύνη δεν έχουν σύνορα. Υπήρξατε περισσότερο από φίλοι· υπήρξατε αδελφια.

Είχα το προνόμιο να γνωρίσω έναν ευγενή, αλληλέγγυο και δίκαιο λαό. Έναν λαό που, αντιμετωπί-

ζοντας τις δικές του προκλήσεις, δεν έχασε ποτέ την ικανότητά του ν' απλώνει το χέρι σε άλλους λαούς που υποφέρουν. Αυτό μιλάει για το μεγαλείο του κυπριακού πνεύματος.

Παίρνω μαζί μου ανεκτίμητες αναμνήσεις: συζητήσεις με Κύπριους φοιτητές που ενδιαφέρονται να μάθουν για την Κούβα, πολιτιστικές εκδηλώσεις όπου είδαμε δάκρυα συγκίνησης όταν άκουγαν κουβανική μουσική, συναντήσεις με οργανώσεις αλληλεγγύης που εργάζονται ακούραστα για τη δικαιοσύνη, διαλόγους με επιχειρηματίες ενδιαφερόμενους για την ενίσχυση των εμπορικών δεσμών, συναντήσεις με πολιτικούς και εκπροσώπους της κυπριακής Κυβέρνησης που συμφωνούν στον σεβασμό τους για την κουβανική κυριαρχία.

Φεύγω χαρούμενος και υπερήφανος που σήμερα η σχέση μεταξύ Κούβας και Κύπρου είναι πιο δυνατή από ποτέ. Έχουμε φυτέψει σπόρους που θα συνεχίσουν να μεγαλώνουν. Οι δεσμοί που χτίστηκαν, οι φιλίες που δημιουργήθηκαν, τα έργα που ξεκίνησαν, όλα αυτά θα συνεχιστούν και θα επεκταθούν.

Εύχομαι στον κυπριακό λαό πολλή ελπίδα και ευημερία. Η Κύπρος είναι μια χώρα με τεράστιες δυνατότητες, με στρατηγική θέση, με εξαιρετικούς ανθρώπινους πόρους και με έναν χιλιετή πολιτισμό, που αποτελεί πηγή υπερφάνειας. Είμαι πεπεισμένος ότι το μέλλον της Κύπρου είναι λαμπρό.

Και θέλω ν' αφήσω ένα μήνυμα επίσης σε όσους ακόμα αμφιβάλλουν για την Κούβα: σας προσκαλώ να γνωρίσετε την πραγματικότητα μας, όχι μέσω των μέσων ενημέρωσης που διαστρεβλώνουν την εικόνα μας, αλλά επισκεπτόμενοι τη χώρα μας, μιλώντας με τον λαό μας, βλέποντας με τα δικά σας μάτια αυτό που έχουμε χτίσει παρά όλα τα εμπόδια.

Η Κούβα δεν είναι τέλεια, καμία χώρα δεν είναι. Αλλά η Κούβα είναι αξιοπρεπής, η Κούβα είναι κυρίαρχη, η Κούβα είναι αλληλέγγυα. Και αυτές οι αξίες, στον σημερινό κόσμο, είναι πιο αναγκαίες από ποτέ.

Τέλος, θέλω να πω ότι, αν και φεύγω σωματικά από την Κύπρο, ένα κομμάτι της καρδιάς μου θα μείνει εδώ για πάντα και φυσικά μια μέρα θα επιστρέψω γιατί έχω αφήσει φίλους και οικογένειες. Και η Κούβα θα έχει πάντα τις αγκάλες της ανοιχτές για να υποδεχτεί τους Κύπριους αδελφούς και αδελφές.

Για πάντα, αγαπημένη Κύπρος. Για πάντα μέχρι τη νίκη.

Επίσης, θα ήταν παράλειψή μου να μην ευχαριστήσω θερμά τον Πρόεδρο του Συγκροτήματος ΔΙΑΣ, κ. Κώστα Χατζηκωστή, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, κ. Χρυσάνθο Τσουρούλλη, τον Πολιτικό Αναλυτή και Διευθυντή της εφημερίδας «Σημερινή», Δρα Γιάννο Χαραλαμπίδη, καθώς και εσένα προσωπικά, φίλε Κρις, που μου δώσατε βήμα κατά τη διάρκεια της θητείας μου στην Κύπρο, μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Συγκροτήματος ΔΙΑΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Σημαντικές αλλαγές για εκατομμύρια ταξιδιώτες που πετούν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρνει η απόφαση της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η πρόταση εγκρίθηκε με 34 ψήφους υπέρ και δύο αποχές και στοχεύει στην προστασία των επιβατών από καθυστερήσεις, ακυρώσεις και αδικαιολόγητες χρεώσεις από τις αεροπορικές εταιρείες. Μεταξύ των βασικών ρυθμίσεων περιλαμβάνεται το δικαίωμα δωρεάν μεταφοράς χειραποσκευής, αλλά και αυστηρότερα πλαίσια αποζημίωσης.

Δωρεάν χειραποσκευή για όλους

Τέλος στις έξτρα χρεώσεις για μικρές βαλίτσες και σακίδια υποσχεται το νέο πλαίσιο. Οι ευρωβουλευτές ζητούν να κατοχυρωθεί ότι κάθε επιβάτης δικαιούται δωρεάν ένα προσωπικό αντικείμενο (σακίδιο, τσάντα ή laptop) που χωρά κάτω από το μπροστινό κάθισμα και μία χειραποσκευή έως 100 εκατοστά συνολικών διαστάσεων (μήκος + πλάτος + ύψος) και έως 7 κιλά.

Έτσι, οι αεροπορικές εταιρείες δεν θα μπορούν πλέον να επιβάλλουν χρεώσεις για αποσκευές που χωρούν στο ντουλαπάκι πάνω από τη θέση. Παράλληλα, ζητείται να καταργηθούν τέλη για διορθώσεις ονομάτων στα εισιτήρια και για την επιλογή καθίσματος δίπλα στους γονείς για παιδιά κάτω των 14 ετών. Οι επιβάτες θα μπορούν να επιλέγουν μεταξύ έντυπης ή ηλεκτρονικής κάρτας επιβίβασης χωρίς κόστος.

Αποζημίωση για καθυστέρηση άνω των τριών ωρών

Μία από τις βασικές «κόκκινες γραμμές» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι η διατήρηση της αποζημίωσης για καθυστερήσεις άνω των τριών ωρών, ανεξαρτήτως απόστασης της πτήσης. Η αποζημίωση θα κυμαίνεται από 300 έως 600 ευρώ, ανάλογα με τη διάρκεια του ταξιδιού.

Η θέση αυτή συγκρούεται με την πρόταση του Συμβουλίου της ΕΕ, το οποίο ήθελε να αυξηθεί το όριο στις τέσσερις ή και έξι ώρες. «Δεν θα δεχθούμε καθυστέρηση άνω των τριών ωρών προτού ενεργοποιηθεί το δικαίωμα αποζημίωσης», δήλωσε ο εισηγητής, Αντρέι Νοβάκοφ, υπογραμμίζοντας ότι πίσω από κάθε πτήση υπάρχουν «πραγματικοί άνθρωποι, οικογένειες και χαμένες στιγμές».

Πιο εύκολη διαδικασία αποζημίωσης

Προτείνεται η δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού εντύπου

Η Ευρώπη βάζει τάξη στις πτήσεις

Ενισχύονται τα δικαιώματα των επιβατών - Δωρεάν χειραποσκευή, αποζημιώσεις και τέλος στις «παράλογες» χρεώσεις

«Ενισχύεται το δικαίωμα επιλογής του επιβάτη σε περίπτωση ακύρωσης πτήσης, ενώ δίνεται και η δυνατότητα δωρεάν διόρθωσης λαθών στην κάρτα επιβίβασης έως και 48 ώρες πριν από την αναχώρηση»

αποζημίωσης, το οποίο θα αποστέλλεται αυτόματα εντός 48 ωρών από την ακύρωση ή καθυστέρηση της πτήσης. Οι επιβάτες θα έχουν περιθώριο ενός έτους για να υποβάλουν αίτηση, ενώ σε περιπτώσεις υπερκράτησης θέσεων, θα πρέπει να λαμβάνουν αποζημίωση άμεσα στο αεροδρόμιο.

Εξαιρέσεις μόνο σε ακραίες περιπτώσεις

Οι αεροπορικές εταιρείες θα μπορούν ν' αποφύγουν την αποζημίωση μόνο σε αποδεδειγμένα περιστατικά, όπως φυσικές καταστροφές, ακραία καιρικά φαινόμενα ή απεργίες - εξαιρουμένων όμως αυτών του δικού τους προσωπικού.

Οι αντιδράσεις των αεροπορικών εταιρειών

Οι ευρωπαϊκοί αερομεταφορείς αντέδρασαν έντονα. Η Ένωση Airlines for Europe (A4E), στην οποία συμμετέχουν εταιρείες όπως Lufthansa, Air France-KLM, Ryanair και British Airways (IAG), χαρακτήρισε τις προτάσεις «μη ρεαλιστικές» και αποκομμένες από την οικονομική πραγματικότητα του κλάδου. Υποστηρίζουν ότι η υποχρεωτική δωρεάν χειραποσκευή και οι αποζημιώσεις μετά από τρεις ώρες θα αυξήσουν τα λειτουργικά κόστη, οδηγώντας τελικά σε υψηλότερες τιμές εισιτηρίων.

Κατά τις αεροπορικές, οι επι-

βάτες προτιμούν χαμηλές βασικές τιμές εισιτηρίων με δυνατότητα επιλογής επιπλέον υπηρεσιών, όπως αποσκευές ή προτεραιότητα. Προειδοποιούν ότι οι νέοι κανόνες θα περιορίσουν αυτήν την ευελιξία, ενώ οι αποζημιώσεις για καθυστερήσεις τριών ωρών δεν λαμβάνουν υπόψη παράγοντες όπως η κακοκαιρία ή τα προβλήματα ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας.

Τα επόμενα βήματα και διαπραγματεύσεις

Με την ψήφιση των προτάσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ετοιμάζεται να εισέλθει σε διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Οι συνομιλίες αναμένεται να διαρκέσουν τρεις μήνες, με πιθανή παράταση ενός ακόμη μήνα, ώστε να βρεθεί κοινή γραμμή μεταξύ των κρατών-μελών και της Βουλής των Ευρωπαίων.

Μιλώντας στη «Σημερινή» για το ζήτημα η κ. Βιργινία Χρίστου, νομική σύμβουλος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, εξηγεί πώς διαμορφώνεται το νέο πλαίσιο και τι σημαίνει για τους ταξιδιώτες.

Όπως ανέφερε, «μετά από 12 χρόνια συνομιλιών, στις 5 Ιουνίου 2025, το Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας της ΕΕ κατέληξε σε πολιτική συμφωνία σχετικά με την αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 261/2004 για τα δικαιώματα των

επιβατών. Το κείμενο εισάγει σημαντικές πρόνοιες προς όφελος των ταξιδιωτών, στο πλαίσιο σκληρής διαβούλευσης που προηγήθηκε μεταξύ Οργανώσεων Καταναλωτών, Εποπτικών Αρχών, Εκπροσώπων των Αεροπορικών Εταιρειών καθώς και άλλων φορέων». Παράλληλα, διευκρίνισε πως η πρόταση του Συμβουλίου θα εξεταστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί είτε να την εγκρίνει είτε να την τροποποιήσει ή ακόμη και να την απορρίψει. «Σε περίπτωση έγκρισης αυτής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη της ΕΕ οφείλουν να εναρμονιστούν πλήρως με το κείμενο του νόμου. Πρακτικά η Βουλή των Αντιπροσώπων, στο πλαίσιο εφαρμοστικής νομοθεσίας, θα ενεργοποιήσει τον Κανονισμό αυτό, ο οποίος θα της κοινοποιηθεί υπό τη μορφή νομοσχεδίου από την Αρμόδια Εποπτική Αρχή στη Κύπρο».

Στη συνέχεια, επισήμανε πως ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, ως μέλος της BEUC, συμμετείχε ενεργά στη σχετική διαβούλευση. «Με ιδιαίτερη χαρά παρατηρήσαμε ότι αρκετές εκ των εισηγήσεών μας έτυχαν αποδοχής, ενώ κάποιες άλλες παραμένουν σε εκκρεμότητα». Ανάμεσα στις αλλαγές που αναμένονται, τόνισε ότι εισάγεται συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου οι αεροπορικές εταιρείες θα οφείλουν να απαντούν στα παράπονα των καταναλωτών. «Η προθεσμία απάντησης από μεταφορείς θα είναι εντός 30 ημερών από την ημέρα που ο παραπονούμενος υποβάλλει το παράπονό του, με δυνατότητα επέκτασης σε 2 μήνες σε εξαιρετικές περιπτώσεις».

Ιδιαίτερη σημασία, σύμφωνα με την ίδια, έχει και η απλοποίηση της

διαδικασίας αποζημίωσης. «Στις περιπτώσεις όπου μια πτήση ακυρώνεται, η αεροπορική εταιρεία, πλέον, θα έχει την υποχρέωση να αποστέλλει στον ταξιδιώτη σχετικό έντυπο αποζημίωσης προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση των δικαιωμάτων του». Παράλληλα, τόνισε ότι οι αποζημιώσεις θα καταβάλλονται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα: «Οι αεροπορικές εταιρείες θα υποχρεούνται ν' αποζημιώσουν τον ταξιδιώτη, εντός 14 ημερών από την ακύρωση της πτήσης και εντός 7 ημερών σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης», είπε συγκεκριμένα.

Όπως πρόσθεσε, ενισχύεται και το δικαίωμα επιλογής του επιβάτη σε περίπτωση ακύρωσης πτήσης, ενώ δίνεται και η δυνατότητα δωρεάν διόρθωσης λαθών στην κάρτα επιβίβασης έως και 48 ώρες πριν από την αναχώρηση. «Σημαντική αλλαγή, η οποία επέρχεται, αφορά στη δημιουργία καταλόγου με τα περιστατικά που κρίνονται ως έκτακτες περιστάσεις και δικαιολογούν την μη πραγματοποίηση ή και καθυστέρηση πραγματοποίησης μιας πτήσης και των περιστάσεων που δεν θεωρούνται έκτακτες για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού», τόνισε.

Σε σχέση με τη δωρεάν χειραποσκευή, η κ. Χρίστου σημείωσε ότι πολλές αεροπορικές εταιρείες, κυρίως χαμηλού κόστους, εξακολουθούν να εκφράζουν δυσανεξία ως προς την υποχρέωση αποδοχής της χωρίς χρέωση. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά: «Δυστυχώς μέχρι και σήμερα αρκετές αεροπορικές εταιρείες, κυρίως χαμηλού κόστους, εκφράζουν τη δυσανεξία τους ως προς την επιβολή υποχρέωσης τους να αποδέχονται δωρεάν χειραποσκευή στην καμπίνα του

αερομεταφορέα».

Στο πλαίσιο αυτό, ανέφερε ότι, στις 15 Ιουλίου 2025, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών προχώρησε σε συντονισμένη δράση με 16 εταίρους του από κράτη μέλη της ΕΕ κατά γνωστών αεροπορικών εταιρειών: «Ως Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, στις 15 Ιουλίου 2025, προχωρήσαμε σε συντονισμένη δράση με 16 εταίρους μας από κράτη μέλη της ΕΕ και υπό την εποπτεία της BEUC, κατά των αεροπορικών εταιρειών EasyJet, Norwegian Airlines, Ryanair, Volotea, Vueling, Transavia και Wizzair για χρέωση σε χειραποσκευές».

Όπως ανέφερε, στόχος είναι η διερεύνηση πιθανών αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και παραβίασης ευρωπαϊκών αποφάσεων: «Σκοπός της καταγγελίας μας είναι όπως πραγματοποιηθεί ευρωπαϊκή έρευνα για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές... καθώς και η αγνόηση σημαντικών αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Παράλληλα, αναφέρθηκε και σε πρόσφατες αποφάσεις άλλων χωρών: «Το 2024, το ισπανικό Υπουργείο επέβαλε πρόστιμο ύψους 179 εκατ. ευρώ σε πέντε αεροπορικές εταιρείες... Η Βελγική Οργάνωση Καταναλωτών κατέθεσε επίσης αγωγή κατά της Ryanair...». Όσον αφορά τον τρόπο ελέγχου, διευκρίνισε πως αρμόδιες θα είναι οι Εποπτικές Αρχές κάθε κράτους-μέλους: «Σε σχέση με την πρακτική εφαρμογή του νόμου, αρμόδιες ορίζονται οι Εποπτικές Αρ-

χές των κρατών μελών όπου και βρίσκεται η έδρα του αερομεταφορέα, οι οποίες θα επιφορτιστούν με την επιβλέψη και εποπτεία της τήρησης του νόμου».

Τι ισχύει σήμερα για αποζημιώσεις

Η κ. Χρίστου εξήγησε ότι το υφιστάμενο πλαίσιο καθορίζεται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 261/2004, ο οποίος προστατεύει τους επιβάτες σε περιπτώσεις ακυρώσεων, καθυστερήσεων ή άρνησης επιβίβασης. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά: «Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 261/2004 διασφαλίζει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των επιβατών... Σε περίπτωση που η ακύρωση πραγματοποιηθεί 14 ημέρες πριν από την πτήση, ο επιβάτης ενδεχομένως να μη δικαιούται αποζημίωση. Αν ακυρωθεί την τελευταία στιγμή, έχει δικαίωμα επιστροφής χρημάτων ή μεταφοράς με άλλη πτήση».

Διευκρίνισε επίσης τα δικαιώματα κατά την αναμονή ενός επιβάτη στο αεροδρόμιο, σημειώνοντας πως δικαιούται βοήθεια, όπως αναψυκτικά, γεύματα και μία διανυκτέρευση, αν χρειαστεί. Όσον αφορά τις καθυστερήσεις άνω των 3 ωρών, ο επιβάτης δικαιούται αποζημίωση, έκτος

κι αν η καθυστέρηση οφειλόταν σε έκτακτες περιστάσεις.

Πιθανές αλλαγές στη διαδικασία αποζημιώσεων

Αναφερόμενη στην πρόταση του Ευρωκοινοβουλίου για αποζημίωση μετά από 3 ώρες, διευκρίνισε πως το Συμβούλιο μετατοπίζει τα όρια: «Η πρόταση... προβλέπει στην αύξηση του χρονικού πλαισίου καθυστέρησης από 3 ώρες σε 4 ώρες (για πτήσεις εντός ΕΕ και κάτω των 3.500 χλμ.) και 6 ώρες (για πτήσεις άνω των 3.500 χλμ.)». Επιπλέον, «το ποσό αποζημίωσης θα διαμορφώνεται από 250 σε 300 ευρώ και από 600 σε 500 ευρώ».

Τι ισχύει για την «ανωτέρα βία»

Η κ. Χρίστου εξήγησε ότι με τις νέες ρυθμίσεις θα υπάρξει σαφής κατάλογος για το πότε μια κατάσταση θεωρείται «έκτακτη». Συγκεκριμένα τόνισε ότι: «Θα εισαχθεί ένας μη εξαντλητικός κατάλογος... όπου θα καθορίζεται πότε ένα περιστατικό κρίνεται ως “έκτακτο”», όπως για παράδειγμα φυσικές καταστροφές, έντονα καιρικά φαινόμενα, πόλεμος, ζημιές από τρομοκρατικές ενέργειες, απεργίες βασικών παρόχων υπηρεσιών όπως οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας.

Την ίδια ώρα ξεκαθάρισε ότι δεν θεωρούνται ανωτέρα βία τα τεχνικά προβλήματα που θα μπορούσαν να είχαν διορθωθεί ή η μη διαθεσιμότητα πληρώματος πτήσης.

Πόσο εύκολη είναι η καταγγελία από επιβάτη

Κλείνοντας, επισήμανε πως οι πολίτες συχνά δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους, ούτε τη διαδικασία καταγγελίας. «Αρκετοί καταναλωτές δεν γνωρίζουν τα βασικά δικαιώματά τους... ή τη διαδικασία από το στάδιο υποβολής παραπόνου μέχρι αυτό της διερεύνησης».

Τόνισε, επίσης, ότι πολλές εταιρείες καθυστερούν τις αποζημιώσεις: «Ένα μεγάλο

“

«Αρκετές αεροπορικές εταιρείες εκφράζουν τη δυσaráσκειά τους για την υποχρεωτική αποδοχή δωρεάν χειραποσκευής»

ποσοστό των καταγγελιών αφορά αδικαιολόγητη καθυστέρηση από πλευράς των αεροπορικών εταιρειών να αποζημιώσουν τους ταξιδιώτες».

Παράλληλα ξεκαθάρισε ότι εάν ο επιβάτης δεν ικανοποιηθεί από την απάντηση της εταιρείας, μπορεί ν' απευθυνθεί στις αρμόδιες Αρχές (Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας στην Κύπρο), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Η Ένωση Αθλητικογράφων Κύπρου και ο δημοσιογράφος **Δημήτρης Δημητρίου** σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου

Με τους θεούς του Ολύμπου!

Τετάρτη 19/11, 19:00
Αίθουσα ΟΠΑΠ "Ευ Αγωνίζεσθαι" του Ολυμπιακού Μεγάρου

1967 - 1974

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΑΕΛ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΠΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΟΜΟΝΟΙΑ

ΑΠΟΕΛ

Σας περιμένουμε για να θυμηθούμε μαζί την ποδοσφαιρική Ένωση Κύπρου - Ελλάδας!

Ιδιαίτερες προσκλήσεις δεν θα σταλούν

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΟΥΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ ΕΑΚ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

1967-1974

Η ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΥΠΡΟΥ - ΕΛΛΑΔΑΣ

Με τους θεούς του Ολύμπου!

ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 99430863

Μένουμε ασφαλείς σε κάθε χώρο εργασίας με τη σύσταση Επιτροπών Ασφάλειας!

Η διαβούλευση μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενων κατά τη διαδικασία εκτίμησης των επαγγελματικών κινδύνων και εφαρμογής προστατευτικών μέτρων, συμβάλλει στην πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Όραμά μας: Μηδέν Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα!

Περισσότερα στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας:

“ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

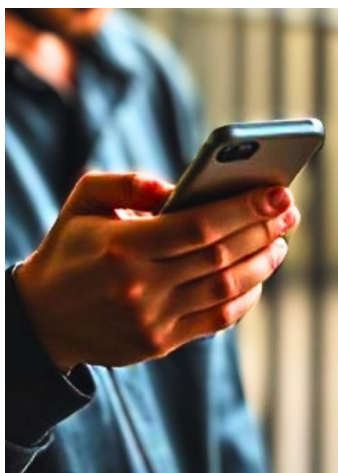

Όλα τα τυχερά δελτία της 2985ης κλήρωσης του Τζόκερ, που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 6 Νοεμβρίου, κατατέθηκαν στο ίδιο πρακτορείο, του «Ανδρέα Στυλιανού», στην Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', στη Λακατάμεια, Λευκωσία. Ανάμεσά τους και ο υπερτυχερός που κέρδισε το ποσό των €2.321.064,72, ενώ ακόμη εννέα δελτία κέρδισαν από €100.000.

Τελειώνει το σίριαλ «Κινητά στις Φυλακές»;

Μια αισιόδοξη εικόνα διαχέεται τις τελευταίες ημέρες από την Κυβέρνηση, ότι επιλύεται, επιτέλους, οριστικά το κομικοτραγικό σίριαλ των κινητών τηλεφώνων στις Κεντρικές Φυλακές.

Όπως αποκάλυψε ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης, Μάριος Χαρτισιώτης, ένα νέο σύστημα απενεργοποίησης των κινητών στους χώρους των Φυλακών έχει ήδη τεθεί σε πιλοτική εφαρμογή, ενώ αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία στις αρχές του 2026.

Την ίδια ώρα και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, Κωνσταντίνος Λετυμιπίδης, τόνισε ότι το ζήτημα των κινητών στις Φυλακές επιλύεται, πλέον, αποφασιστικά, αφού, όπως δήλωσε, «με σχέδιο, στρατηγική και συνέπεια, επιλύεται οριστικά ένα πρόβλημα που παρέμενε άλυτο για περισσότερο από μία δεκαετία»!

Μακάρι να ήρθε η ώρα να ρυθμιστεί, όντως, οριστικά αυτό το περίπλοκο θέμα, που ρεζιλεύει ουκ ολίγες φορές το Κράτος.

Απλώς να μας επιτραπεί να κρατάμε και μια ποιινή, διότι και άλλες φορές μάς έδιναν την εικόνα ότι οι Φυλακές θα πάψουν να είναι τηλεφωνικό κέντρο των καταδίκων, αλλά τελικά η τηλεφωνική δραστηριότητα συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Διότι μπορεί μεν να έχει τεθεί σε πιλοτική φάση το νέο σύστημα απενεργοποίησης, αλλά ακόμη και πρόσφατα ένας κατάδικος, που φέρεται να εμπλέκεται στη συγγερή δολοφονία του Σταύρου Δημοσθένους, έκανε με την άνεσή του βιντεοκλήσεις από τις Φυλακές, στην προσπάθειά του να εξασφαλίσει μοτοοικλέτα, με την οποία θα διέφευγαν οι δράστες της δολοφονίας.

Κι αν νομίζετε ότι έχουμε τελειώσει με το θέμα των κινη-

τών στην κατοχή κρατουμένων, γελιέστε. Τις τελευταίες ημέρες εντοπίστηκε κινητό τηλέφωνο στην κατοχή υπόδικου, που τελεί υπό κράτηση στα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού, σε σχέση (και πάλι) με τη δολοφονία του Σταύρου Δημοσθένους. Μαζί με το κινητό βρέθηκε και... φορτιστής και οι ανακριτές του ΤΑΕ Λεμεσού διερευνούν πώς και πότε κατέληξαν τα αντικείμενα στα χέρια του κρατουμένου. Ο ίδιος ισχυρίζεται ότι το κινητό το προμηθεύτηκε... από άλλον κρατούμενο, πριν εκείνος επιστρέψει στις Κεντρικές Φυλακές!

Γι' αυτό σας λέω. Ας είμαστε και λίγο επιφυλακτικοί με τα κινητά των παρανόμων, διότι είναι απίστευτη η επινοητικότητα τους στην εξασφάλιση και χρήση τέτοιων συσκευών, οι οποίες αποδεικνύονται καθοριστικής σημασίας στην οργάνωση εγκληματικών ενεργειών.

Αν καταφέρει ο κ. Χαρτισιώτης την τελική απενεργοποίηση των κινητών, θ' αφήσει σημαντικό αποτύπωμα του έργου του, ακόμα και αν... απενεργοποιηθεί ο ίδιος, στο πλαίσιο του ανασχηματισμού...

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Η Αγία Ελένη, η λειψυδρία και οι γάτες

Το πρόβλημα της λειψυδρίας στην Κύπρο δεν είναι σημερινό, κρατά από την εποχή της Αγίας Ελένης, διαπίστωσε η Υπουργός Γεωργίας, Μαρία Παναγιώτου.

Εντάξει, αυτό είναι αλήθεια, αλλά δεν μπορείς ν' αντιμετωπίσεις τη λειψυδρία και με μεθόδους... της εποχής της Αγίας Ελένης! Σύμφωνα με την παράδοση, η Αγία Ελένη, όταν ήρθε, προσευχήθηκε και άρχισε να βρέχει καταρρακτωδώς. Και επειδή το ξερονήσι μας είχε γεμίσει και με δηλητηριώδη φίδια, η Αγία έφερε γάτες για να τα εξοντώσει.

Η τραγική αυτή πραγματικότητα, με την έλλειψη νερού παλαιόθεν, αλλά και με τα θανατηφόρα φίδια, απεικονίζεται και στο γνωστό δημοτικό μας τραγούδι «Τέσσερα τζιαι τέσσερα», όπου τέσσερα «παλληκάρκα» που «πάσιν στον πόλεμον», ψάχνουν να βρουν «βρύσιν» για να κορέσουν τη δίψα τους. Εκείνο που βρίσκουν, όμως, είναι «έναν λάκκον των εκατόν ορκών». Ύστερα από κλήρωση, κατεβάζουν με σχοινί το «μιοίν παιδίν», μέσα «στο ερημολάτισιν» για να βγάλει το νερό. Όταν το κατεβάζουν, ωστόσο, διαπιστώνει ότι το νερό «εν κόσιπνον τζιαι μαύρον, μα τζιαι φαματζερόν». Ζητά τότε από τ' αδέρφια του να τον ανεβάσουν, αλλά μέχρι να τον βγάλουν, «οι όφεις τζιαι τα φίδικια τον μισοφάσιν».

Άλλες εποχές, όμως, τότε. Οι

άνθρωποι δεν είχαν ούτε την τεχνολογία ούτε τις γνώσεις που έχουμε εμείς σήμερα.

Για να λέμε την αλήθεια, καμιά Κυβέρνηση δεν κατάφερε να λύσει οριστικά το υδατικό πρόβλημα, ή έστω να δρομολογήσει την οριστική επίλυσή του. Σε κάποια φάση, επί Προέδρου Χριστόφια, φέρναμε νερό με τα τάνκερ από την Ελλάδα, ενώ στη δεκαετία Αναστασιάδη είχαμε κάποιες χρονιές πολυομβρίας κι έτσι δεν προωθήθηκαν ριζικές μακροπρόθεσμες λύσεις. Η σημερινή Κυβέρνηση υπόσχεται ότι με τις αφαλατώσεις, μέχρι το 2028, θα καλύπτονται στο 100% οι ανάγκες σε ύδρευση.

Εν τω μεταξύ, όμως, χρειαζόμαστε βροχές, πολλές βροχές, για να σωθούν τα δάση μας και η γεωργία. Κι αυτό δεν είναι στα δικά μας χέρια. Εμείς το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να... προσευχόμαστε στην Αγία Ελένη και τους άλλους Αγίους να μας στείλουν έστω και έναν μίνι κατακλυσμό.

Όσο για το άλλο χαρακτηριστικό στοιχείο της τότε παρουσίας της Αγίας Ελένης στην Κύπρο, τις γάτες, αυτές όχι μόνο ζουν και βασιλεύουν σήμερα, αλλά και τον τόπο... κυριεύουν, αφού ο αριθμός τους υπολογίζεται ότι έχει ξεπεράσει το ένα εκατομμύριο!

ΜΠΟΞΕΡ

Κάντε τρένο, μην... τρενάρειτε τα πράγματα!

Μπορεί κάποια μέρα η Κύπρος ν' αποκτήσει τρένο; Δεν μπορώ να σας πω σίγουρα, αλλά ο Υπουργός Μεταφορών, Αλέξης Βαφεάδης, είναι αισιόδοξος ότι υπάρχουν οι δυνατότητες για ένα τέτοιο μεγαλειώδες έργο. Σε εμφάνισή του στο podcast του Χρύσανθου Τσουρούλη, ο κ. Βαφεάδης ανακοίνωσε ότι η Κυβέρνηση αναζητεί χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για ένα υψηλής ταχύτητας τρένο, που θα εξυπηρετεί το τρίγωνο Λευκωσίας - Λάρνακας - Λεμεσού. Ωστόσο, για να υπάρξει αυτή η χρηματοδότηση, πρέπει αυτό το τρίγωνο να ενταχθεί στους διαδρόμους για τα τρένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που δεν συμβαίνει σήμερα. Αλλά η προσπάθεια συνεχίζεται.

Να σημειώσουμε εδώ ότι την πιθανή λειτουργία τρένου είχε προαναγγείλει και ο Υπουργός Μεταφορών της προηγούμενης Κυβέρνησης, ο Γιάννης Καρούσος, και μάλιστα μερικούς μήνες προτού η Κυβέρνηση εγκαταλείψει το... τρένο της εξουσίας. Όπως έλεγε τότε ο κ. Καρούσος, «υπάρχουν οι μελέτες και έγινε αρκετά καλή προεργασία, ενώ γνωρίζουμε ότι με ελαφρύ σιδηρόδρομο μπορούν να ενωθούν οι κύριες πόλεις της Κύπρου και το αεροδρόμιο».

Εν πάση περιπτώσει, ας ελπίσουμε ότι, αφού υπάρχουν οι με-

λέτες για το τρένο, θα προχωρήσει να τις υλοποιήσει η σημερινή Κυβέρνηση, αν εξασφαλίσει, βεβαίως, ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Είναι γεγονός ότι τυχόν σιδηροδρομική σύνδεση των πόλεων θα προσφέρει μεγάλη ανακούφιση στους διακινούμενους καθημερινά, αλλά θα έχει πολλαπλά οφέλη και για την οικονομία, με τη μείωση του κόστους της μεταφοράς εμπορευμάτων κ.λπ.

Αντι, λοιπόν, κύριε Βαφεάδη μου, περιμένουμε να κάνετε ό,τι περνά από το χέρι σας, ώστε το σχέδιο για το τρένο να μπει το ταχύτερο στις... ράγες της εφαρμογής του.

Στο κάτω-κάτω, ας θυμηθούμε

ότι οι Άγγλοι αποικιοκράτες, με τα περιορισμένα μέσα της τότε εποχής, κατάφεραν να φτιάξουν σιδηρόδρομο στην Κύπρο που λειτουργήσει από το 1905 έως το 1951, είχε μήκος 122 χιλιομέτρων και έωνε τη Λευκωσία με την Αμμόχωστο, τη Μόρφου και την Ευρύχου. Αν μας έμεινε κανένα κατάλοιπο από την οργανωτική ικανότητα και τον προγραμματισμό των Άγγλων, ίσως μπορούσαμε να φτιάξουμε τελικά κι εμείς τον δικό μας σιδηρόδρομο.

Επί του παρόντος, ας περιοριστούμε στα... χριστουγεννιάτικα τρενάκια, που κάνουν βόλιες στους δρόμους των πόλεων κατά την εορταστική περίοδο και βλέπουμε.

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Να δείχνουμε το... Big Πισσουρκώτικο Χαλλούμι;

Ζηλεύω, ρε παιδί μου. Βλέπω εκείνο το νέο εκπληκτικό αιγυπτιακό Αρχαιολογικό Μουσείο, στα 500.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, το μεγαλύτερο μουσείο στον κόσμο, που εγκαινιάστηκε την περασμένη εβδομάδα, και ζηλεύω. Που εμείς, με έναν επίσης αξιόλογο αρχαιολογικό πολιτισμό, δεν καταφέρνουμε να ολοκληρώσουμε το νέο μας Αρχαιολογικό Μουσείο και ακούμε ότι ο εργολάβος ζήτησε πρόσθετες 500 ημέρες για να το τελειώσει. Κι έτσι οι ξένοι μας επισκέπτες, ενημερωμένοι από το διαδίκτυο, έρχονται εδώ και νομίζουν ότι τα κυριότερα έργα τέχνης που μπορούν να απολαύσουν είναι η... Big Potato της Ξυλοφάγου και τώρα τελευταία και το... Μεγάλο Πισσουρκώτικο Χαλλούμι, στο Πισσοούρι!

Ζηλεύω, ζηλεύω, βλέποντας την ψηλότερη γέφυρα στον κόσμο, στην Κίνα, που βρίσκεται 2.050 πόδια πάνω από τον ποταμό και εκτείνεται σε 4.600 πόδια. Και την έφτιαξαν, σας παρακαλώ, σε λιγότερο από τέσσερα χρόνια! Κι εμείς προσπαθούμε να αναβαθμίσουμε μια... λεωφόρο, την πολυσυζητημένη και πολυπονεμένη λεωφόρο Τσερίου, από τη... δεκαετία του 1990 και ακόμα δεν την έχουμε τελειώσει, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται αφάνταστα, σε καθημερινή βάση, χιλιάδες οδηγοί, που εύχονται να

ήταν... Κινέζοι!

Ζηλεύω, ρε κουμπάρε, όταν διαβάζω ότι στη Νορβηγία, αυτήν τη βόρεια χώρα, που είναι πατωμένη στο χιόνι, εκεί που γυρεύουν τον ήλιο... με το τζερίν, που λέει ο λόγος, διαθέτουν τη μεγαλύτερη εγκατάσταση κάθετων φωτοβολταϊκών πάνελ στέγης στον κόσμο. Η συγκεκριμένη μονάδα φωτοβολταϊκών είναι ισχύος 320 kW και διαθέτει 6.400 κάθετα ηλιακά πάνελ. Και σ' εμάς εδώ, με τον ήλιο γιόρκιν, να μας κρούζει από το πρωί μέχρι αργά το απόγευμα, ακόμη και τώρα που είναι Νοέμβριος, πραγματοποιούνται αποσυνδέσεις πολιτών, που έχουν τοποθετήσει φωτοβολταϊκά, για λόγους, λέει, διατήρησης της ισορροπίας του συστήματος, καθώς

το δίκτυο αδυνατεί να απορροφήσει την αυξημένη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και σε περίπτωση που δεν γίνουν οι αποσυνδέσεις, ελλοχεύει ο κίνδυνος για black out! Το Κράτος κάλεσε τους πολίτες να βάλουν μαζικά τα φωτοβολταϊκά, αλλά τελικά δεν μπορούν ν' αξιοποιήσουν την ενέργεια που παράγουν, διότι δόθηκαν άδειες για περισσότερα εμπορικά φωτοβολταϊκά απ' όσα επιτρέπεται να συνδεθούν με το Δίκτυο, χωρίς την παράλληλη δημιουργία κεντρικών συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Ε, ναι, ρε κουμπάρε, ζηλεύω επειδή εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε σωστά ακόμα και τα πιο απλά!

ΜΠΟΞΕΡ

Οι κυπριακές βεντέτες

Η πρόσφατη αιματηρή αναβίωση της βεντέτας ανάμεσα σε δύο οικογένειες σε χωριό της Κρήτης, ήταν όντως σοκαριστική. Τα όπλα «μίλησαν» με μένος, αποδεικνύοντας ότι το μίσος ανάμεσα στις δύο οικογένειες παρέμεινε τελικά άοβεστο έστω κι αν πέρασαν 70 χρόνια.

Στην Κύπρο, ευτυχώς, δεν έχουμε τέτοιες οικογενειακές βεντέτες. Είχαμε, βέβαια, παλαιότερα, κάποιες πολύνεκρες βεντέτες μεταξύ αναπαλών εγκληματικών πατριών, όπως ήταν οι περιβόητοι «Ζαχαρίες» και οι «Κολοσιιάτες».

Σήμερα, οι βεντέτες στη μικρο-μεγαλονοσία μας περιορίζονται στον πολιτικό τομέα!

Η πιο πολύκροτη βεντέτα των τελευταίων χρόνων είναι, ασφαλώς, εκείνη ανάμεσα στους... Αβερωφουλάκηδες και τους Χριστοδουλιδάκηδες.

Η συγκεκριμένη βεντέτα ξεκίνησε στους κόλπους της ίδιας οικογένειας, των Συναγερμάκηδων, όταν ο Νικόλας Χριστοδουλιδάκης έκλεψε την Αρετούσα (υποψηφιότητα για την προεδρία της Δημοκρατίας), την οποία ήθελε απελπισμένα ο (πολιτικός) ξάδερφός του, ο Αβερωφουλάκης. Ο δεύτερος ξεκίνησε τότε μιαν ανελέητη βεντέτα κατά του Χριστοδουλιδάκη, για να πάρει πίσω την Αρετούσα. Όταν ο Αβερωφουλάκης απέτυχε να κερδίσει την απαχθείσα, αρνήθηκε να κάνει συμφιλιωτικό... «σασμό» με τον Χριστοδουλιδάκη, ρίχνοντας τη

θανατηφόρα ατάκα: «Τους ήρωες μπορεί να τους ξεχάσει κάποτε η Ιστορία, τους προδότες ποτέ».

Ο πατριάρχης της οικογένειας των Συναγερμάκηδων, ο Νικαροτσικουδιάκης, ήθελε διακαώς να γίνει αυτός ο «σασμός», για να μείνει ενωμένη η οικογένεια, αλλά τελικά ο Αβερωφουλάκης πήγε και έκανε «σασμό» με τον Μαυρογιαννάκη, της αντίπαλης οικογένειας, των Κομμουνιστάκηδων, ώστε να πάρει εκείνος την Αρετούσα.

Όπως είναι γνωστό, ο Χριστοδουλιδάκης επισημοποίησε το 2023 τη σχέση του με την Αρετούσα, κάτι που ο Αβερωφουλάκης δεν αποδέχθηκε με τίποτε και συνεχίζει μέχρι σήμερα, μαζί με όλη την ομάδα των Αβερωφουλάκηδων, τη βεντέτα με τους Χριστοδουλιδάκηδες, με

την προσδοκία ότι θα πάρουν την εκδίκησή τους το 2028.

Μια άλλη ανοιχτή βεντέτα στο δημόσιο σκηνικό, ή ακριβέστερα ανοιχτές βεντέτες, είναι αυτές του τέως Γενικού Ελεγκτή και νυν ηγέτη του κινήματος «Άλλα», Οδυσσέα Μιχαηλίδη, με τον Γενικό Εισαγγελέα, με το Ανώτατο Δικαστήριο, με τον τέως Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Αναστασιάδη, με τον νυν Πρόεδρο, Νίκο Χριστοδουλίδη, με τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, Νικόλα Παπαδόπουλο, αλλά και με τον μέχρι πρότινος στενότερο συνεργάτη του, Αντρέα Χασαπόπουλο. Σ' αυτές τις βεντέτες δεν φαίνεται στον ορίζοντα κανένας «σασμός», διότι, όπως λένε οι αντίπαλοι του Οδυσσέα, αυτός το παίζει μεγάλη... βεντέτα της πολιτικής, με άκρατες φιλοδοξίες!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

ART AERI “ Λαυρέντης Μαχαιρίτσας

Ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας γεννήθηκε στη Νέα Ιωνία του Βόλου Μαγνησίας στις 5 Νοεμβρίου 1956 και πέθανε στον Πτελεό Μαγνησίας, στις 9 Σεπτεμβρίου 2019, σε ηλικία μόλις 62 ετών. Ήταν Έλληνας τραγουδιστής και συνθέτης της ελληνικής έντεχνης και ροκ σκηνής. Τραγουδιστής του ροκ συγκροτήματος «Τερμίτες», θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες στην ιστορία του ελληνικού τραγουδιού.

Από πολύ μικρή ηλικία ήρθε σε επαφή με τη μουσική. Ο πατέρας του Δημήτρης Μαχαιρίτσας ήταν συνθέτης και διευθυντής της κρατικής ορχήστρας της ΕΡΤ. Μετακόμισε στην Αθήνα σε μικρή ηλικία, ενώ όταν ήταν 13 ετών έχασε τον πατέρα του. Σπούδασε στο Ελληνικό Ωδείο.

Σε ηλικία 20 ετών δημιούργησε με τον Παύλο Κικριλή, τον Τόλη Σκαματζούρα, τον Αντώνη Μιτζέλο και τον Τάκη Βασιλάκη το συγκρότημα P.L.J. Το 1982 το συγκρότημα κυκλοφόρησε τον πρώτο του δίσκο με τίτλο «Armageddon», ο οποίος αρχικά πούλησε ελάχιστα κομμάτια, γύρω στα 400, αλλά αργότερα έτυχε παγκόσμιας κυκλοφορίας και αναγνώρισης. Σήμερα είναι συλλεκτικό βινύλιο, ενώ ο αμερικάνικος και ο ευρωπαϊκός μουσικός Τύπος εκθειάζουν το Armageddon χαρακτηρίζοντάς το ως αριστούργημα και έναν από τους καλύτερους δίσκους Progressive rock που ηχογραφήθηκαν ποτέ.

Το 1983 στην μπάντα προστίθεται ο Φίλιππος Σπυρόπουλος, οπότε και κυκλοφόρησε ο δεύτερος δίσκος του συγκροτήματος, ενώ το συγκρότημα μετονομάστηκε σε «Τερμίτες», όνομα που παραπέμπει στους Beatles (οκαθάρια). Στα χρόνια που ακολούθησαν κυκλοφόρησαν δίσκους και συνεργάστηκαν με αρκετούς καλλιτέχνες. Το 1988 το συγκρότημα διαλύθηκε δίνοντας την υπόσχεση ότι θα ενωθεί ξανά δέκα χρόνια μετά. Το 1998 στο Στάδιο Ειρήνης και

Φιλίας οι «Τερμίτες» ενώθηκαν ξανά για μία μεγάλη συναυλία, στην οποία συμμετείχαν αρκετοί καλλιτέχνες.

Το 1991 κυκλοφόρησε τον δίσκο «Διδυμώτειχο Blues», ο οποίος έκανε χιλιάδες πωλήσεις και μεγάλη επιτυχία, καθώς επίσης και το ομώνυμο τραγούδι που τραγούδησε με τον Γιώργο Νταλάρα. Μετά από αυτόν τον δίσκο ξεκίνησε μία επιτυχημένη καριέρα στον χώρο της μουσικής. Κυκλοφόρησε ακόμα 16 προσωπικούς δίσκους μέχρι τον θάνατό του και έναν μετά, συνεργάστηκε με κορυφαίους καλλιτέχνες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, έγραψε μουσική για θεατρικές παραστάσεις και κινηματογραφικές ταινίες και έπαιξε σε συναυλίες σε όλη την Ελλάδα και σε κορυφαίες πόλεις του εξωτερικού.

Εμπορική επιτυχία μετά το «Διδυμώτειχο Blues» έκαναν επίσης ο δίσκος Ρίξε Κόκκινο στη Νύχτα, καθώς και ο δίσκος Παιούλιπον' σε ενορχήστρωση Αντώνη Μιτζέλου. Ο πιο εμπορικός του δίσκος είναι «Το Διάλειμμα Κρατάει Δυο Ζωές», που κυκλοφόρησε το 2001, επίσης σε ενορχήστρωση Αντώνη Μιτζέλου.

Το 2012 κυκλοφόρησε τον δίσκο Οι Άγγελοι ζουν ακόμα στη Μεσόγειο, ο οποίος εκτός από την Ελλάδα κυκλοφόρησε και σε αρκετές χώρες του εξωτερικού. Στις 9 Ιουλίου έδωσε μία μεγάλη συναυλία στο Καλλιμάρμαρο παίζοντας τραγούδια από τον δίσκο του αλλά και μεγάλες επιτυχίες της καριέρας του μαζί με αρκετούς καλλιτέχνες της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Μετά την τελευταία του συναυλία, που πραγματοποιήθηκε στο δημοτικό θέατρο Βόλου, στις 6 Σεπτεμβρίου έμεινε στο σπίτι του στον Πτελεό Μαγνησίας. Τα ξημερώματα της 9ης Σεπτεμβρίου 2019, ημέρα που ήταν προγραμματισμένη συναυλία του στην Δ.Ε.Θ., έπαθε ανακοπή καρδιάς, κατά τη διάρκεια του ύπνου του. Όταν το ασθενοφόρο του ΕΚΑΒ έφτασε, ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας ήταν ήδη νεκρός.

Για περισσότερες πληροφορίες αποστέλλετε στο www.artaeri.com.

Μακαρίου 71, Α/σία.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ:

Η κληρονομιά, η πρόκληση και το στοίχημα της επόμενης μέρας

Η μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων στην Κύπρο έχουν οικογενειακή βάση

ΡΕΝΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ*
ΕΛΕΝΑ ΠΑΧΙΤΑ-ΓΙΑΚΟΥΜΗ**

Στην Κύπρο, η επιχειρηματικότητα δεν είναι απλώς οικονομική δραστηριότητα. Είναι οικογενειακό βίωμα, παράδοση, τρόπος ζωής που περνά από πατέρα σε παιδί, από μάνα σε κόρη, από την αυλή του σπιτιού στη μικρή επιχείρηση της γειτονιάς, και από εκεί σε μεγάλες εταιρείες που κατάφεραν να γίνουν πυλώνες της οικονομίας. Η κυπριακή κοινωνία χτίστηκε πάνω στην ιδέα της αυτοδημιουργίας: «να ανοίξουμε μια δουλειά δική μας», να εξασφαλιστεί το σπίτι, να προοδεύσει η οικογένεια. Γι' αυτό δεν είναι τυχαίο ότι η μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων στην Κύπρο έχουν οικογενειακή βάση. Πίσω από μια βιτρίνα, ένα γραφείο, μια αποθήκη, βρίσκεται σχεδόν πάντα μια ιστορία ανθρώπων που επένδυσαν όχι μόνο κεφάλαιο αλλά και ζωή, χρόνο, κόπο, όνειρα.

Και, όμως, πίσω από αυτήν την εικόνα σταθερότητας κρύβεται μια δοκιμασία που δεν συζητείται όσο θα έπρεπε: η πρόκληση της διαδοχής. Πώς μια οικογενειακή επιχείρηση μπορεί να περάσει ομαλά στα χέρια της επόμενης γενιάς; Πώς τα παιδιά, που συχνά μεγαλώνουν ανάμεσα σε αποθήκες και γραφεία, παίρνουν αποφάσεις για το αν θέλουν να συνεχίσουν αυτό που ξεκίνησαν οι γονείς τους; Και πώς οι γονείς αφήνουν στα παιδιά τους όχι μόνο την επιχείρηση, αλλά και την ευθύνη, την ηγεσία, την εμπιστοσύνη;

Οι αριθμοί δεν είναι αισιόδοξοι. Μόνο ένα μικρό ποσοστό οικογενειακών επιχειρήσεων στην Κύπρο συνεχίζει στη δεύτερη και ακόμη λιγότερες στην τρίτη γενιά. Κάπου μεταξύ φιλοδοξιών, συγκρούσεων, φόβου για αλλαγή και νέων αντιλήψεων για τη δουλειά και τη ζωή, χάνονται επιχειρήσεις, αλλά κυρίως χάνεται το οικογενειακό όραμα. Και όταν χαθεί το όραμα, η επιχείρηση παύει να είναι οικογενειακή – γίνεται απλώς μια εταιρεία που παλεύει στη ζούγκλα της αγοράς.

Η Κύπρος βρίσκεται σε μια κρίσιμη καμπή. Η νέα γενιά είναι πιο μορφωμένη από ποτέ, με διεθνείς

εμπειρίες, ψηφιακές γνώσεις και ανάγκη να δημιουργήσει με τους δικούς της όρους. Δεν προσεγγίζει πια την επιχείρηση ως «χρέος» αλλά ως επιλογή. Αναρωτιέται: «Θέλω πράγματι να μπω; Με εκφράζει; Μπορώ ν' αφήσω το αποτύπωμά μου;». Ταυτόχρονα, η παλαιότερη γενιά κουβαλά μνήμες κρίσεων, τραπεζα που έτριζαν από

που δουλεύει. «Θέλει προσοχή ο κόσμος, δεν είναι για πολλά πειράματα». Η νέα γενιά, από την άλλη, βλέπει τον κόσμο ν' αλλάζει με απίστευτη ταχύτητα και γνωρίζει ότι, όποιος μένει στάσιμος, χάνει. Θέλει ψηφιακό μετασχηματισμό, θέλει επένδυση σε ESG, θέλει σύγχρονες πρακτικές, αυτοματοποίηση, νέες αγορές, επαγγελματική κουλτούρα,

“

Η Κύπρος έχει ένα μοναδικό στοιχείο: το ανθρώπινο δέσιμο. Η οικογένεια δεν είναι απλώς οικονομική μονάδα, είναι πυρήνας της κοινωνίας. Αυτό το πλεονέκτημα, αν αξιοποιηθεί σωστά, γίνεται δύναμη

οικονομικές δυσκολίες, μηδενικά ωράρια, αυταπάραση. Η δουλειά δεν ήταν επιλογή, ήταν μονόδρομος. Η επιχείρηση δεν ήταν απλώς εισόδημα, ήταν ταυτότητα.

Αυτή η διαφορά νοοτροπίας δημιουργεί συχνά ένα αόρατο, αλλά έντονο τείχος. Ο πατέρας ή η μητέρα που ξεκίνησαν «από το μηδέν» δυσκολεύονται να εμπιστευτούν την αλλαγή. «Εμείς έτσι τα μάθαμε». «Μην αλλάζεις κάτι

πιο γρήγορη λήψη αποφάσεων.

Το αποτέλεσμα; Μερικές φορές συνεργασία, άλλες φορές σιωπηρή ένταση, συζητήσεις πίσω από κλειστές πόρτες, αποφάσεις που καθυστερούν, συναισθηματικό βάρος, αλλά και φόβος. Φόβος να μην αποτύχει ο παλιός, φόβος να μη δυσανεστωθεί ο νέος, φόβος να μη χαθεί αυτό που χτίστηκε, φόβος να μη μείνει πίσω αυτό που μπορεί να γίνει καλύτερο.

Και μέσα σε όλα αυτά, υπάρχει και η αγορά: απαιτητική, σκληρή, ασαφής. Η Κύπρος έχει περάσει οικονομικές κρίσεις, χειρίστηκε μνημόνιο, τραπεζική αστάθεια, κόστος ενέργειας που πιέζει τις μικρές επιχειρήσεις, φορολογικές συζητήσεις που δημιουργούν ανησυχία, γραφειοκρατία που στραγγαλίζει τη ρευστότητα. Οι οικογενειακές επιχειρήσεις δεν έχουν την «πολυτέλεια» να κάνουν λάθη στη μετάβαση, γιατί συχνά δεν έχουν δεύτερη ευκαιρία. Και σε αυτήν την πραγματικότητα, η συζήτηση για διαδοχή δεν είναι θεωρητική. Είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου της επιχείρησης - και της οικογένειας που βασίζεται σε αυτήν.

Και, όμως, υπάρχει ελπίδα - γιατί υπάρχουν οικογένειες στην Κύπρο που τα κατάφεραν, και συνεχίζουν να τα καταφέρνουν. Τι κοινό έχουν; Επικοινωνία, ξεκάθαρους ρόλους, επαγγελματική οργάνωση, εξωστρέφεια, τόλμη. Κυρίως, όμως, έχουν κάτι πιο βαθύ: κατανόηση. Η παλαιότερη γενιά επιτρέπει στο μέλλον να μπει μέσα στην επιχείρηση, και η νέα γενιά σέβεται το παρελθόν που την έφερε ως εδώ.

Το μέλλον των οικογενειακών επιχειρήσεων στην Κύπρο δεν θα

κριθεί από το ποιος έχει δίκιο. Θα κριθεί από το ποιος μπορεί ν' ακούσει, να μάθει, να εμπιστευτεί. Θα κριθεί από το κατά πόσον μπορούμε να δούμε την επιχείρηση όχι μόνο ως περιουσία, αλλά ως κοινή ευθύνη και κοινή ευκαιρία. Θα κριθεί από το αν θα επενδύσουμε στην εκπαίδευση, στην τεχνολογία, στη χρηστή διακυβέρνηση, σε δομές που βοηθούν και δεν επιβάλλουν. Και κυρίως θα κριθεί από το κατά πόσον θα δώσουμε χώρο στη νέα γενιά να δημιουργήσει, όχι απλώς να διατηρήσει.

Η Κύπρος έχει ένα μοναδικό στοιχείο: το ανθρώπινο δέσιμο. Η οικογένεια δεν είναι απλώς οικονομική μονάδα, είναι πυρήνας της κοινωνίας. Αυτό το πλεονέκτημα, αν αξιοποιηθεί σωστά, γίνεται δύναμη. Μπορούμε να έχουμε επιχειρήσεις που όχι μόνο επιβιώνουν, αλλά ηγούνται. Επιχειρήσεις που κρατούν τις αξίες της παράδοσης, αλλά κοιτούν τον κόσμο στα μάτια χωρίς φόβο. Επιχειρήσεις που χτίζουν μέλλον με ρίζες και φτερά.

*Διοικητικός Σύμβουλος,
Restructuring and Debt Advisory,
Επικεφαλής τομέα Οικογενειακών
Επιχειρήσεων, KPMG Κύπρου
**Senior Content Writer, Clients &
Markets, KPMG Κύπρου

ΤΑΣΟΣ
ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ

Η λειψυδρία δεν είναι πλέον ένα πρόβλημα του μέλλοντος, αλλά μια καθημερινή πραγματικότητα, που επηρεάζει εκατομμύρια ανθρώπους σε ολόκληρο τον κόσμο. Από τη Νότια Ιταλία έως τη Μέση Ανατολή και από τη Μεσόγειο έως τη Λατινική Αμερική, η έλλειψη νερού απειλεί όχι μόνο την ανθρώπινη επιβίωση αλλά και τον πρωτογενή τομέα, δηλαδή τη γεωργία και την κτηνοτροφία, που αποτελούν τη ραχοκοκκαλιά πολλών τοπικών οικονομιών. Η Κύπρος, με το ξηρό μεσογειακό της κλίμα, δεν μένει ανεπηρέαστη. Η χώρα μας βρίσκεται ανάμεσα στις περιοχές της Ευρώπης που αναμένεται να βιώσουν τις μεγαλύτερες πιέσεις σε υδάτινους πόρους τις επόμενες δεκαετίες. Το ερώτημα είναι τι κάνουν άλλες χώρες για ν' αντιμετωπίσουν τη λειψυδρία και ποια διδάγματα μπορούμε να αντλήσουμε, ειδικά σε σχέση με τον πρωτογενή τομέα.

Η νότια Ιταλία, και ιδιαίτερα η περιοχή της Πούλια, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα. Εκεί, η έλλειψη νερού υπήρξε πάντα πρόβλημα, όμως η κλιματική αλλαγή το έχει εντείνει. Οι παρατεταμένες ξηρασίες και η αύξηση της θερμοκρασίας δοκιμάζουν την ανθεκτικότητα των τοπικών αγροτικών συστημάτων. Η Πούλια είναι η μεγαλύτερη ιταλική παραγωγός ελαιολάδου και βασικός προμηθευτής σκληρού σίτου και ντομάτας, ωστόσο οι υδατικοί πόροι είναι περιορισμένοι και τα φράγματα συχνά στεγνώνουν πριν ξεκινήσει η αρδευτική περίοδος. Οι τοπικές Αρχές και οι αγροτικές ενώσεις έχουν επενδύσει σε συστήματα συλλογής και αποθήκευσης βρόχινου νερού, ενώ προωθούν τη χρήση οργανικών ουσιών στα εδάφη, οι οποίες προέρχονται από υποπροϊόντα της ελαιοπαραγωγής. Αυτές αυξάνουν τη συγκράτηση νερού στο έδαφος και μειώνουν την ανάγκη για άρδευση. Παράλληλα, δημιουργούνται τοπικοί μικροταμιευτήρες, δεξαμενές δηλαδή που συλλέγουν το νερό της άνοιξης για χρήση το καλοκαίρι, και αναγεννιούνται υγρότοποι που λειτουργούν ως φυσικές δεξαμενές γλυκού νερού και ενισχύουν τη βιοποικιλότητα.

Υπόδειγμα στη διαχείριση νερού

Αν υπάρχει χώρα που αποτελεί υπόδειγμα στη διαχείριση του νερού, αυτή είναι το Ισραήλ. Βρισκόμενο σε ένα από τα πιο άθυρα περιβάλλοντα του κόσμου, κατάφερε να μετατραπεί από «θύμα» της λειψυδρίας σε παγκόσμιο ηγέτη στη διαχείριση υδάτων. Η επιτυχία του βασίζεται σε τρεις άξονες: την αφαλάτωση θαλασσινού νερού, την επαναχρησι-

μοποίηση λυμάτων και την έξυπνη άρδευση. Πάνω από το 70% των αναγκών του σε πόσιμο νερό καλύπτεται από μονάδες αφαλάτωσης, ενώ περισσότερο από το 85% των επεξεργασμένων λυμάτων επαναχρησιμοποιούνται στη γεωργία, ποσοστό ασύλληπτο για τα περισσότερα κράτη του κόσμου. Παράλληλα, η τεχνολογία «drip irrigation», που επινοήθηκε στο Ισραήλ, επιτρέπει στο νερό να φτάνει απευθείας στις ρίζες των φυτών, εξοικονομώντας έως και 50% της κατανάλωσης. Το Ισραήλ αντιμετωπίζει το νερό όχι ως ανεξάντλητο πόρο αλλά ως στρατηγικό κεφάλαιο· κάθε σταγόνα καταγράφεται, επαναχρησιμοποιείται και προστατεύεται. Είναι ένα μοντέλο που θα μπορούσε να εμπνεύσει και την Κύπρο, η οποία ήδη διαθέτει μονάδες αφαλάτωσης, αλλά χρειάζεται πιο συστηματική πολιτική επαναχρησιμοποίησης.

Στην Ισπανία, μια χώρα με παρόμοιο μεσογειακό κλίμα με την Κύπρο, η λειψυδρία έχει οδηγήσει στην αναθεώρηση ολόκληρου του αγροτικού μοντέλου. Στην Ανδαλουσία, για παράδειγμα, οι Αρχές έχουν εισαγάγει συστήματα τεχνητού εμπλουτισμού υδροφόρων οριζώντων - συλλογή βρόχινου νερού και διοχέτευσή του σε υπόγειες δεξαμενές. Παράλληλα, επενδύουν σε ψηφιακά συστήματα παρακολούθησης άρδευσης, με αισθητήρες που μετρούν την υγρασία του εδάφους και ειδοποιούν τον αγρότη πότε πραγματικά χρειάζεται να ποτίσει. Έτσι, η κατανάλωση περιορίζεται χωρίς να μειώνεται η παραγωγή. Το κράτος, επίσης, προσφέρει φορολογικά κίνητρα και επιδοτήσεις για εξοπλισμό εξοικονόμησης νερού, επιβραβεύοντας τις φιλικές προς

το περιβάλλον πρακτικές.

Πιο ανατολικά, χώρες όπως τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Σαουδική Αραβία έχουν επενδύσει τεράστια ποσά στην αφαλάτωση και την τεχνητή ανακύκλωση. Επειδή το κόστος ενέργειας είναι χαμηλό, μπορούν να λειτουργούν τεράστιες μονάδες αφαλάτωσης που τροφοδοτούν πόλεις και καλλιέργειες. Ωστόσο, αναγνωρίζουν πως η αφαλάτωση από μόνη της δεν είναι βιώσιμη λύση.

Ο πρωτογενής τομέας της Κύπρου μπορεί να μετατραπεί σε εργαστήριο καινοτομίας, εάν συνδυαστεί με την πράσινη μετάβαση και τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά κονδύλια

Στρέφονται, λοιπόν, στην έξυπνη γεωργία: καλλιέργειες σε θερμοκήπια με ελεγχόμενο μικροκλίμα, φυτά προσαρμοσμένα στην ξηρασία, χρήση αισθητήρων και τεχνητής νοημοσύνης για την ακριβή δόση νερού και λιπάσματος. Το παράδειγμα αυτό δείχνει πως η τεχνολογία μπορεί ν' αντικαταστήσει την ποσότητα με αποτελεσματικότητα - ένα δίδαγμα που θα μπορούσε να υιοθετήσει και η κυπριακή γεωργία.

Κύπρος

Η Κύπρος είχε ανέκαθεν πλούσια παράδοση στη γεωργία και την κτηνοτροφία. Μέχρι και τη δεκαετία του 1960, ο πρωτογενής τομέας

συνεισέφερε σχεδόν το 20% του ΑΕΠ και απασχολούσε το ένα τρίτο του ενεργού πληθυσμού. Ωστόσο, με τη στροφή της χώρας προς τις υπηρεσίες, η γεωργία παραμερίστηκε. Οι νέες γενιές εγκατέλειψαν την ύπαιθρο, οι καλλιέργειες μειώθηκαν και η χώρα άρχισε να εξαρτάται από εισαγωγές ακόμη και για βασικά προϊόντα. Η λειψυδρία επιδεινώνει αυτήν την εικόνα: Οι αγρότες αντιμετωπίζουν αυξανόμενο κόστος, ενώ η έλλειψη νερού περιορίζει την παραγωγή. Αν η Κύπρος θέλει να ξαναδώσει ζωή στον πρωτογενή της τομέα, πρέπει να ακολουθήσει τα βήματα άλλων χωρών, με έμφαση στη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων.

Η πρώτη κατεύθυνση είναι η αξιοποίηση της τεχνολογίας επαναχρησιμοποίησης νερού. Η επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση των αστικών λυμάτων μπορεί να καλύψει μεγάλο μέρος των αρδευτικών αναγκών. Ήδη εφαρμόζεται σε περιορισμένο βαθμό, αλλά χρειάζεται επέκταση σε όλες τις αγροτικές περιοχές. Παράλληλα, η δημιουργία μικρών φραγμάτων και ταμιευτήρων συλλογής βρόχινου νερού θα μπορούσε να προσφέρει τοπική αυτάρκεια χωρίς τεράστιες επενδύσεις. Η εφαρμογή γεωργίας ακριβείας με χρήση αισθητήρων, drones και λογισμικών μπορεί να μειώσει την κατανάλωση νερού έως και 40%, ενώ ο εμπλουτισμός των εδαφών με οργανική ύλη αυξάνει τη συγκράτηση υγρασίας και μειώνει τις ανάγκες άρδευσης. Επιπλέον, οι υπάρχουσες μονάδες αφαλάτωσης μπορούν να λειτουργούν με ηλιακή ενέργεια, μειώνοντας το κόστος και τις εκπομπές CO2. Κρίσιμος είναι και ο παράγοντας της εκπαίδευσης: οι αγρότες πρέ-

πει να έχουν πρόσβαση σε γνώση, τεχνολογία και χρηματοδότηση, με προγράμματα επιδότησης εξοπλισμού χαμηλής κατανάλωσης και συνεργατικά σχήματα που μειώνουν το κόστος. Τέλος, η συνεργασία με χώρες-πρότυπα όπως το Ισραήλ, η Ισπανία και η Ιταλία μπορεί να προσφέρει τεχνολογία μέσα από διμερείς συμφωνίες, ανταλλαγές τεχνολόγων και κοινά ερευνητικά προγράμματα.

Η αναζωογόνηση του πρωτογενούς τομέα δεν είναι μόνο ζήτημα παραγωγής αλλά και εθνικής ανθεκτικότητας. Η Κύπρος χρειάζεται να επαναπροσδιορίσει τη σχέση της με την ύπαιθρο, συνδυάζοντας τη γεωργία με νέες μορφές επιχειρηματικότητας όπως ο αγροτουρισμός. Ο συνδυασμός παραδοσιακής παραγωγής και τουρισμού μπορεί να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία, να προσφέρει συμπληρωματικό εισόδημα και να κρατήσει νέους στην ύπαιθρο. Παράλληλα, η σύμπραξη μικρών παραγωγών μπορεί να οδηγήσει σε οικονομίες κλίμακας, κοινή χρήση τεχνολογικού εξοπλισμού και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Η δημιουργία σύγχρονων συνεταιρισμών με ψηφιακή διαχείριση μπορεί ν' αποτελέσει ισχυρό μοχλό ανάπτυξης.

Η λειψυδρία δεν είναι μόνο περιβαλλοντικό πρόβλημα· είναι οικονομικό, κοινωνικό και εθνικό ζήτημα. Ο πρωτογενής τομέας της Κύπρου μπορεί να μετατραπεί σε εργαστήριο καινοτομίας, εάν συνδυαστεί με την πράσινη μετάβαση και τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά κονδύλια. Η συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση των μέτρων είναι κρίσιμη: όχι μόνο κατά τη φάση των επιδοτήσεων, αλλά και σε βάθος χρόνου.

ΠΩΣ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΤΗ ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ

Μαθήματα για την Κύπρο και τον πρωτογενή τομέα

Η χώρα μας, ανάμεσα στις περιοχές της Ευρώπης που αναμένεται να βιώσουν τις μεγαλύτερες πιέσεις σε υδάτινους πόρους τις επόμενες δεκαετίες

Στη «μάχη» της Βουλής η Φορολογική Μεταρρύθμιση

Αντιδράσεις, προειδοποιήσεις και προτάσεις που δεν υιοθετήθηκαν

Ετεροβαρής η μεταρρύθμιση, σύμφωνα με τις συντεχνίες
– Εκτίμηση αντικτύπου ζητά το Δημοσιονομικό Συμβούλιο σε περίπτωση αλλαγών

ΜΑΡΙΑ
ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ
karaiskou@
sigmatv.com

Με το «παράθυρο» αύξησης της οροφής του οικογενειακού εισοδήματος που υπολογίζονται οι φορολογικές ελαφρύνσεις φυσικών προσώπων στις €90.000 (από τις €80.000), τις εισογήσεις και τοποθετήσεις από τους φορείς της οικονομίας, καθώς και τις αντιδράσεις των πολιτικών κομμάτων για στενά χρονοδιαγράμματα άνοιξε η συζήτηση για τη φορολογική μεταρρύθμιση στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής.

Ο Υπουργός Οικονομικών Μάκης Κεραυνός παρουσίασε στο Νομοθετικό Σώμα (07/11) τα έξι τροποποιητικά νομοσχέδια της φορολογικής μεταρρύθμισης και ανέλυσε τις διαφορές πρόνοιες αλλά και τις αλλαγές που έγιναν μετά τη διαβούλευση.

«Η φορολογική μεταρρύθμιση έχει στόχο να δώσει μία νέα πνοή στην οικονομία και την κοινωνία, μετά από 22 χρόνια από την προηγούμενη μεταρρύθμιση. Έχει αλλάξει ο κόσμος, έχει αλλάξει η Κύπρος, έχουν αλλάξει οι προτεραιότητες της οικονομίας μας», δήλωσε ο Υπουργός Οικονομικών μετά το τέλος της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών. Πρόσθεσε ότι στόχοι της μεταρρύθμισης είναι η ενίσχυση της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας, η ενίσχυση του επιχειρείν και των ξένων επενδύσεων.

«Η μεταρρύθμιση έχει έντονο κοινωνικό στίγμα, μέσα από την

ενίσχυση των νοικοκυριών, των οικογενειών, αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας», ανέφερε.

ΥΠΟΙΚ: Αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος στις €90.000 δεν είναι απαγορευτική

Η φορολογική μεταρρύθμιση προτείνει φοροελαφρύνσεις στη

νήρεις κάτω από €40.000, τότε θα παραχωρούνται οι ακόλουθες φορολογικές απαλλαγές στον κάθε σύζυγο:

- €1.000 για κάθε τέκνο.
- Για τις μονογονεϊκές οικογένειες €2.000 για κάθε τέκνο.
- €1.000 για κάθε φοιτητή.
- €1.500 για τόκους εξυπηρετούμενου δανείου πρώτης κατοικίας

στο οποίο υπολογίζονται οι φορολογικές εκπτώσεις φυσικών προσώπων στις €90.000, από τις €80.000 που προβλέπεται στα προτεινόμενα νομοσχέδια, καθώς, όπως είπε, το κόστος δεν είναι απαγορευτικό.

«Το οικογενειακό όριο των €80.000 έχει καθοριστεί από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ), μέσα από τα μοντέλα που χρησιμοποίησε στη βάση στατιστικών στοιχείων της Στατιστικής Υπηρεσίας, όπου καλύπτει την πραγματική μεσαία τάξη στην Κύπρο. Βεβαίως, δεν θα ήμουν αρνητικός, αν το όριο πάει στις €90.000. Θεωρώ ότι το κόστος δεν είναι απαγορευτικό», ανέφερε συγκεκριμένα ο Μάκης Κεραυνός.

Η μεταρρύθμιση προβλέπει αύξηση του αφορολόγητου στις €20.500 (από τις €19.500 που είναι σήμερα) και διεύρυνση των φορολογικών κλιμάκων. Ο Υπουργός

Υπ. Οικονομικών: Στα €30 εκατ. η δημοσιονομική επίπτωση αν αυξηθεί το αφορολόγητο εισόδημα ακόμα €1.000

σύνθεση της οικογένειας. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις που το οικογενειακό ετήσιο εισόδημα των είναι μικρότερο των €80.000, ή στις πολύτεκνες οικογένειες μικρότερο των €100.000, ή για μο-

as ή για ενοίκιο κύριας κατοικίας.

Ο Υπουργός Οικονομικών, μιλώντας ενώπιον της Επιτροπής, υπέδειξε πως παραμένει ανοιχτός στο ενδεχόμενο να αυξηθεί η οροφή του οικογενειακού εισοδήματος

pwc

We accelerate what's possible
so you can
turn vision into value

γός Οικονομικών ανέφερε ότι, σε περίπτωση που το αφορολόγητο εισόδημα αυξηθεί ακόμα €1.000, τότε η δημοσιονομική επίπτωση είναι ίση με €30 εκατ.

Προειδοποιήσεις Δημοσιονομικού Συμβουλίου

Ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, Μιχάλης Περισάνης, σχολιάζοντας το περιεχόμενο της φορολογικής μεταρρύθμισης, ανέφερε ότι τα νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα δεν αποκομίζουν κάποιο όφελος και προειδοποίησε ότι στα επόμενα χρόνια ενδέχεται να ενταθούν οι πιέσεις για αύξηση των κοινωνικών παροχών.

«Νοικοκυριά με πολύ χαμηλά εισοδήματα δεν θα έχουν κάποιο όφελος, ενώ η στροφή από την άμεση φορολογία στην έμμεση φορολογία, ενδεχομένως να αυξήσει τις πιέσεις», συμπλήρωσε.

Παράλληλα, ο κ. Περισάνης τόνισε ότι, αν γίνουν τροπολογίες από πλευράς της Βουλής, θα πρέπει να συνοδεύονται με εκτίμηση αντικτύπου ή ανάλυση ευαισθησίας, ώστε να είναι σαφές ποιες θα είναι οι δημοσιονομικές επιπτώσεις.

«Οι Πυλώνες 2 και 3 του συνταξιοδοτικού θα μπορούσαν ν' αντιμετωπιστούν πιο έντονα», υπογράμμισε ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Συντεχνίες: Ετεροβαρής η φορολογική μεταρρύθμιση

Σύμφωνα με τις συντεχνίες, η φορολογική μεταρρύθμιση ευνοεί τις επιχειρήσεις με πολλές φοροελαφρύνσεις και είναι ετεροβαρής σε σύγκριση με τους εργαζόμενους, οι οποίοι επωφελούνται λιγότερο.

Συγκεκριμένα, ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ, Στρατής Ματθαίου, ανέφερε ότι τα οφέλη για τις εταιρείες είναι δεκαπλάσια, σε σύγκριση με τους μισθωτούς.

«Η φορολογική μεταρρύθμιση είναι ετεροβαρής, ευνοεί περισσότερο τις επιχειρήσεις και τους μετόχους. Συμφωνούμε με την αύξηση του αφορολόγητου εισοδήματος, αλλά δεν είναι επαρκής», ανέφερε ο Παύλος Καλοσυνάτος, μέλος εκτελεστικού συμβουλίου της ΠΕΟ.

Στο ίδιο μήκος και ο γενικός γραμματέας της ΣΕΚ, Ανδρέας Μάτσας: «Αν κάποιος συγκρίνει τις φορολογικές ελαφρύνσεις στα φυσικά πρόσωπα, σε σχέση με τις αντίστοιχες φορολογικές ελαφρύνσεις στα νομικά πρόσωπα, υπάρχει μια ετεροβαρής προσέγγιση», τόνισε.

Τόσο η ΣΕΚ όσο και η ΠΕΟ υποστήριξαν ότι η Κυβέρνηση θα έπρεπε να υιοθετήσει τις δύο εισηγήσεις του ΚΟΕ, που αφορούν την επιβολή τέλους στις επιχειρήσεις και την επιβολή φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας (για ακίνητα άνω των €3 εκατ.).

«Αντιλαμβάνεται ότι οι δύο αυτές φορολογίες θα επέφεραν ένα επιπρόσθετο όφελος για το κράτος γύρω στα €104 εκατ., το οποίο θα μπορούσε να δοθεί αντισταθμιστικά στη στήριξη του 49% των εργαζομένων που βρίσκονται κάτω

από το φορολογητέο εισόδημα και δεν έχουν οποιονδήποτε θετική επίδραση μέσα από τη φορολογική μεταρρύθμιση», ανέφερε ο Ανδρέας Μάτσας, για να προσθέσει ότι και το αφορολόγητο εισόδημα θα μπορούσε να αυξηθεί περαιτέρω, ίσως στις €22.000.

Οι δύο προτάσεις του ΚΟΕ που δεν υιοθέτησε η Κυβέρνηση

Στις δύο προτάσεις του ΚΟΕ που δεν υιοθέτησε η Κυβέρνηση, οι οποίες αφορούν το τέλος σε εταιρείες (θα έφερνε έσοδα €50 εκ. στο κράτος) και τον φόρο ακίνητης περιουσίας σε ακίνητα άνω των €3 εκατ. (θα έφερνε έσοδα €54 εκατ.), αναφέρθηκε ο Υπουργός Οικονομικών, Μάκης Κεραυνός.

Όπως είπε ο κ. Κεραυνός, η πρόταση για τέλος εταιρειών δεν υιοθετήθηκε γιατί αντίκειται στην αρχή ίσης μεταχείρισης και φορολογικής δικαιοσύνης.

«Με την έννοια του έκαστος πολίτης οφείλει να συμβάλλει στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις οικονομικές του δυνατότητες. Ο ελάχιστος φόρος δεν εφαρμόζεται σε καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Ένας άλλος ανασταλτικός παράγοντας ήταν ότι πρόσφατα η Κυβέρνηση συναίνεσε στην κατάργηση του εταιρικού τέλους, το οποίο οι επιχειρήσεις μας θεωρούσαν δυσβάστακτο, και, ως εκ τούτου, δεν θεωρήθηκε ορθή η επαναφορά του με υψηλότερο ποσό», ανέφερε ο κ. Κεραυνός.

Όσον αφορά τον φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας, είπε ότι το ζήτημα αποτελεί από μόνο του θέμα ευρείας μεταρρύθμισης, που δύναται να διεξαχθεί σε μεταγενέστερο στάδιο, αφού το τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας καταργήθηκε το 2017 και, σε περίπτωση επαναφοράς του, θα πρέπει να διεξαχθεί ευρεία μελέτη προς αποφυγή διπλής φορολόγησης.

Οι αντιδράσεις των κομμάτων

Τις πρώτες αντιδράσεις και τις προθέσεις τους έδειξαν τα κόμματα, σε δηλώσεις τους μετά το τέλος της συνεδρίασης. ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ κατηγορήσαν την Κυβέρνηση ότι κατέθεσε τα νομοσχέδια στη Βουλή με καθυστέρηση και τώρα πιέζει για άμεση ψήφιση.

«Δυστυχώς, τα νομοσχέδια για τη

«Αρνείται να φορολογήσει τον συσσωρευμένο πλούτο, τα υπερκέρδη, αρνείται να μειώσει μόνιμα και δραστικά τον ΦΠΑ στον ηλεκτρισμό, τα καύσιμα και τα βασικά αγαθά για να μπορέσει ν' ανασάνει ο κόσμος», ανέφερε, μεταξύ άλλων.

«Το ΔΗΚΟ υποστηρίζει ότι είναι επείγουσα ανάγκη να επέλθει μια φορολογική μεταρρύθμιση, έχοντας

€23.500 και αύξηση φορολογικών ελαφρύνσεων ανά παιδί.

«Σκοπός των προτάσεών μας είναι η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, της υπογεννητικότητας, η στήριξη της κυπριακής οικογένειας και, όσον αφορά τις κυπριακές επιχειρήσεις, η αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού που βιώνουν τα τελευταία χρόνια, κυρίως με το παράνομο εμπόριο από τα κατεχόμενα», ανέφερε ο Σωτήρης Ιωάννου.

«Στα χαμηλά οικογενειακά εισοδήματα δεν φαίνεται να υπάρχει οποιοδήποτε όφελος, θεωρούμε ότι πρέπει να βρεθεί κάποια ρύθμιση», ανέφερε ο βουλευτής της ΕΔΕΚ, Ηλίας Μυριάνθους, υπογραμμίζοντας την ίδια στιγμή ότι πρέπει η μεταρρύθμιση να ψηφιστεί έως το τέλος του χρόνου.

Από πλευράς του ο βουλευτής της ΔΗΠΑ, Αλέκος Τρυφωνίδης, ανέφερε ότι η φορολογική μεταρρύθμιση δεν μπορεί από μόνη της να επιλύσει όλα τα ζητήματα και για κάποια απαιτούνται στοχευμένες πολιτικές. Μεταξύ άλλων, αναφορά έκανε στο 50% των πολιτών που βρίσκονται κάτω από το αφορολόγητο εισόδημα, στους χαμηλοσυνταξιούχους, καθώς και σε θέματα στέγασης και υπογεννητικότητας. Ανέφερε δε ότι η ΔΗΠΑ θα λειτουργήσει με υπευθυνότητα, ώστε τα νομοθετήματα να ψηφιστούν έγκαιρα και να τεθούν σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου του 2026.

Δημοσιονομικό Συμβούλιο: «Νοικοκυριά με πολύ χαμηλά εισοδήματα δεν θα έχουν κάποιο όφελος, ενώ η στροφή από την άμεση φορολογία στην έμμεση φορολογία ενδεχομένως να αυξήσει τις πιέσεις»

φορολογική μεταρρύθμιση ήρθαν στη Βουλή με μεγάλη καθυστέρηση. Παρά ταύτα, έχουμε αποφασίσει να εργαστούμε εντατικά, γιατί η φορολογική αβεβαιότητα για τόσο μεγάλο διάστημα επιβαρύνει την οικονομία», υπέδειξε η αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ, Σάβια Ορφανίδου.

Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ, Άριστος Δαμιανού, ανέφερε: «Πρέπει με λύπη να σημειώσω ότι η απαίτηση της Κυβέρνησης να εγκριθούν συνοπτικά οι προτάσεις της για φορολογικές αλλαγές δεν συνάδει με τη σοβαρότητα του ζητήματος».

Ικανοποιημένος εμφανίστηκε ο ΔΗΣΥ από τη γενική κατεύθυνση της μεταρρύθμισης, με τη Σάβια Ορφανίδου να αναφέρει ότι έγιναν αλλαγές μετά και από τις αναδράσεις και εισηγήσεις τους ΔΗΣΥ, σημειώνοντας ότι υπάρχουν ακόμη κάποια σημεία που χρήζουν βελτίωσης.

Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Άριστος Δαμιανού δήλωσε ότι η η Κυβέρνηση Χριστοδουλίδη αρνείται να αξιοποιήσει τα φορολογικά εργαλεία για να στηρίξει δίκαια και αποτελεσματικά τον κόσμο.

υπόψη ότι η τελευταία έγινε πριν από 22 χρόνια και ότι η προοπτική της οικονομίας πρέπει να επιτρέπει τη διόρθωση λαθών και παθογενειών, τη διόρθωση κινήτρων και την απόδοση φοροελαφρύνσεων, ιδιαίτερα στη μεσαία τάξη και στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα», ανέφερε η πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, για να προσθέσει ότι σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό αυτά επιτυγχάνονται.

Το ΕΛΑΜ, σύμφωνα με τον βουλευτή, Σωτήρη Ιωάννου, θα καταθέσει τροπολογίες, μεταξύ άλλων για αύξηση του αφορολόγητου στις

“

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) ανακοινώνει ότι δέχεται αιτήσεις για κενές θέσεις με σύμβαση ορισμένης διάρκειας.

Περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες σχετικά με τις θέσεις και την υποβολή αιτήσεων έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της ΚΤΚ, στη διεύθυνση: <https://www.centralbank.cy/el/the-bank/employment..>

Οι αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν μόνο ηλεκτρονικά, μέσω αυτοματοποιημένου εργαλείου, **το αργότερο μέχρι την Κυριακή, 23 Νοεμβρίου 2025 και ώρα 23:59.**

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

Η οικονομία «πρόδωσε» τον Τραμπ και στρώνει το χαλί για σύγκρουση με τον Μαμντάνι

Οι ψηφοφόροι του κόμματος μένουν σπίτι όταν ο Ντόναλντ Τραμπ δεν βρίσκεται στο ψηφοδέλτιο

Η αμερικανική πολιτική σκηνή μπαίνει ξανά σε τροχιά αναταράξεων, με την οικονομία να κυριαρχεί γι' ακόμα μια φορά στη δημόσια συζήτηση και να καθορίζει, περισσότερο από ποτέ, τη διάθεση των ψηφοφόρων. Ένα χρόνο μετά την επιστροφή του Ντόναλντ Τραμπ στον Λευκό Οίκο, η υπομονή των πολιτών φαίνεται να εξαντλείται, καθώς η ακρίβεια παραμένει πεισματικά υψηλή και η κοινωνική ανισότητα βαθιά. Το εκλογικό κύμα των Δημοκρατικών σε πολιτείες και πόλεις-κλειδιά, από τη Βιρτζίνια έως τη Νέα Υόρκη, υποδηλώνει ότι η δυσανεμία για το κόστος ζωής έχει μειτραπεί σε πολιτική δύναμη πρώτης γραμμής, ικανή να ανατρέψει ξανά τις ισορροπίες. Μέσα σε αυτό το σκηνικό, αναδύονται νέα πρόσωπα, όπως ο 34χρονος δήμαρχος της Νέας Υόρκης, Ζόχαν Μαμντάνι, που εκφράζουν τη φωνή μιας γενιάς απογοητευμένης από το οικονομικό κατεστημένο, στη θέση του οποίου πλέον βρίσκονται ο Τραμπ και το κόμμα του.

Ξανά κυριαρχεί η οικονομία

Η δυσανεμία για την οικονομία αναδεικνύεται ξανά σε καθοριστική δύναμη της αμερικανικής πολιτικής σκηνής, καθορίζοντας τις εκλογικές αναμετρήσεις σε τρεις πολιτείες και πλήττοντας το κόμμα που βρίσκεται στην εξουσία.

Οι Δημοκρατικοί υποψήφιοι που επικέντρωσαν το μήνυμά τους σε οικονομικά ζητήματα επικράτησαν και αναλαμβάνουν πλέον τον έλεγχο της μεγαλύτερης πόλης της χώρας και δύο πολιτειών. Στη Νέα Υόρκη, όπου εκλέχθηκε δήμαρχος ο 34χρονος Δημοκρατικός Ζόχαν Μαμντάνι, το επίκεντρο της συζήτησης ήταν η προσιτή στέγαση και το υψηλό κόστος ζωής. Στο Νιου Τζέρσεϊ, η σχεδόν 20% αύξηση στις τιμές της ενέργειας το τελευταίο έτος μεγέθυνε την αγανάκτηση των ψηφοφόρων. Στη Βιρτζίνια, οι περικοπές του Τραμπ στο ομοσπονδιακό εργατικό δυναμικό και το κυβερνητικό shutdown, που άφησε πολλούς υπαλλήλους χωρίς μισθό, έπαιξαν καθοριστικό ρόλο για τους ψηφοφόρους.

Η ίδια οικονομική αγανάκτηση, που έφερε τον Τραμπ στην εξουσία πριν από έναν χρόνο, φαίνεται τώρα να στρέφεται εναντίον των Ρεπουμπλικανών. Οι υψηλές τιμές σε τρόφιμα, μεταφορές και στέγαση παραμένουν πάνω από τα ανεκτά επίπεδα για τους πολίτες, ενώ αν και ο ρυθμός αύξησης των τιμών έχει μειωθεί σε σχέση με το 2022, ο πληθωρισμός έχει ξαναπάρει

ελαφρώς την ανιούσα, εν μέρει λόγω των δασμών που επέβαλε ο Τραμπ. Παράλληλα, νέα προβλήματα όπως η επιβράδυνση της απασχόλησης τροφοδοτούν περαιτέρω τη δυσανεμία.

Το χρηματιστήριο αποφέρει μεγάλα κέρδη στους επενδυτές, ενώ οι δαπάνες των πλουσιότερων τροφοδοτούν την ανάπτυξη. Ωστόσο, η αύξηση των μισθών για τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα έχει σταματήσει, ενώ πολλοί νέοι Αμερικανοί αισθάνονται αποκλεισμένοι από την αγορά εργασίας και κατοικίας. Αυτή η «οικονομία δύο ταχυτήτων» λειτουργεί υπέρ του νεοεκλεγέντος δημάρχου της Νέας Υόρκης, Ζόχαν Μαμντάνι, ο οποίος υποστήριξε ότι η οικονομία δεν λειτουργεί για όλους και έθεσε στο στόχαστρο τους ιδιοκτήτες ακινήτων και τους δισεκατομμυριούχους.

Ο Μαμντάνι, που μέχρι πρόποφα ήταν σχεικά άγνωστος βουλευτής, εκτοξεύθηκε στο πολιτικό προσκήνιο χάρη σε μια ευφυή καμπάνια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με επίκεντρο το κόστος ζωής. Υποσχέθηκε δωρεάν παιδική φροντίδα, δωρεάν μετακινήσεις με

λεωφορείο και πάγωμα ενοικίων κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Όπως έχει δηλώσει, εμπνεύστηκε εν μέρει από την επιτυχημένη στρατηγική της εκστρατείας Τραμπ, που επικε-

πουμπλικάνοι;

Αναλυτές εξηγούν ότι οι Ρεπουμπλικάνοι ίσως μπουκώσουν στον πειρασμό να υποβαθμίσουν τα αποτελέσματα των εκλογών του 2025, αλλά θα ήταν μεγάλο πο-

Η δυσανεμία για την οικονομία αναδεικνύεται ξανά σε καθοριστική δύναμη της αμερικανικής πολιτικής σκηνής

ντρώθηκε στον πληθωρισμό της εποχής Μπάιντεν.

Σύμφωνα με ανάλυση της Wall Street Journal, οι συνοικίες όπου οι κάτοικοι κινδυνεύουν περισσότερο να εκτοπιστούν από τις αυξήσεις των τιμών ψήφισαν υπέρ του Μαμντάνι με διαφορά 27 ποσοσπαίων μονάδων έναντι του Άντριου Κούμο. Η ίδια ανάλυση δείχνει ότι ο Μαμντάνι είχε προβάδισμα 14 μονάδων στις περιοχές με υψηλότερα ποσοστά φτώχειας.

Πήραν το μήνυμα οι Ρε-

λιτικό σφάλμα.

Το εκλογικό τους αφήγημα είναι γνωστό πια. Οι ψηφοφόροι του κόμματος μένουν σπίτι όταν ο Ντόναλντ Τραμπ δεν βρίσκεται στο ψηφοδέλτιο. Οι Δημοκρατικοί είχαν συντριπτικό οικονομικό πλεονέκτημα και οι πολιτείες όπου κρίθηκαν οι μεγάλες αναμετρήσεις, Βιρτζίνια, Νιου Τζέρσεϊ, Καλιφόρνια και Νέα Υόρκη, είναι παραδοσιακά Δημοκρατικά προπύργια, με τα εκλογικά τους χρώματα να κυμαίνονται από βαθύ έως σκούρο μπλε.

Αν και όλα αυτά ισχύουν, εί-

ναι άσχετα με την ουσία. Ειδικό εξηγούν ότι οι Ρεπουμπλικάνοι μπαίνουν στον ενδιάμεσο εκλογικό κύκλο κουβαλώντας δύο βαριά φορτία, τη γενικευμένη δυσανεμία για τις τιμές και τη σταδιακή αποστασιοποίηση των ανεξάρτητων ψηφοφόρων. Για να διατηρήσει τον έλεγχο της Βουλής ο Τραμπ θα πρέπει να παρουσιάσει άμεσα μια συνεκτική αιτζέντα για την οικονομία και να ανακτήσει μέρος των ανεξάρτητων που εγκαταλείπουν την παράταξη του.

Έτσι κι αλλιώς, ο Τραμπ δεν θα βρίσκεται στο ψηφοδέλτιο ξανά, άρα το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα πρέπει να βρει τρόπο να «μεταβιβάσει» τη γοητεία του σε άλλους υποψηφίους. Αν ο Δημοκρατικός μηχανισμός χρηματοδότησης αποδίδει τόσο καλά τώρα, κανείς δεν μπορεί να φανταστεί πώς θα λειτουργήσει το 2026 ή το 2028.

Το Δημοκρατικό κύμα των ενδιάμεσων εκλογών σάρωσε τις μέχρι πρότινος ασφαλείς Ρεπουμπλικανικές περιοχές. Οι Δημοκρατικοί ανέτρεψαν τουλάχιστον 13 έδρες στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Βιρτζίνια και σχεδιάζουν ν' αξιοποιήσουν τον πλήρη έλεγχο του κρατικού μηχανισμού για να ανασχεδιάσουν τον εκλογικό χάρτη προς όφελός τους. Στο Νιου Τζέρσεϊ πέτυχαν τη μεγαλύτερη πλειοψηφία τους εδώ και 52 χρόνια, ενώ στην Τζόρτζια κατέκτησαν δύο έδρες στην Επιτροπή Δημοσίων Υπηρεσιών, το κρατικό όργανο ενέργειας, όπου Δημοκρατικοί δεν είχαν εκλεγεί από το 2007.

Ο αρθρογράφος της Wall Street Journal, Matthew Continetti, εξηγεί ότι ο πληθωρισμός έχει «βυθίσει» πολλές προεδρίες, όπως του Τζόνσον, του Νίξον, του Φορντ, του Κάρτερ και του Μπάιντεν. Ο Τραμπ βρίσκεται τώρα σε παρόμοια θέση. Η μεταναστευτική κρίση και ο πληθωρισμός τον οδήγησαν ξανά στον Λευκό Οίκο, αλλά ενώ έχει κλείσει τα σύνορα, ο πληθωρισμός παραμένει επίμονος και παραμένει το μεγαλύτερο πρόβλημα της προεδρίας του.

Ο ίδιος προτιμά να διακηρύσσει ότι «ο πληθωρισμός έχει νικηθεί» και να δείχνει τις χαμηλότερες τιμές στα καύσιμα, όμως η ανακούφιση είναι προσωρινή. Δεν αντισταθμίζει την εκτόξευση του κόστους σε τρόφιμα, στέγαση και υγεία. Επιπλέον, πολιτικές όπως οι δασμοί και οι μαζικές απελάσεις, που περιορίζουν την προσφορά αγαθών και εργατικών χεριών, επιδεινώνουν το πρόβλημα, όπως και οι πιέσεις του προς τη Fed να μειώσει τα επιτόκια πριν σταθεροποιηθούν οι τιμές.

Από την άλλη, οι Δημοκρατικοί σπεύδουν να καλύψουν το κενό πολιτικής των Ρεπουμπλικανών. Οι υποσχέσεις για δωρεάν συγκοινωνίες και πάγωμα ενοικίων μπορεί να είναι οικονομικά απατηλές, αλλά, όπως φαίνεται, η κακή πολιτική υπερσχύει της απουσίας πολιτικής. Από τον περασμένο Ιούλιο, οι Ρεπουμπλικάνοι δεν έχουν παρουσιάσει τίποτα ουσιαστικό πέρα από τον νόμο «Working Families Tax

Cut», ενώ η πιο πρόσφατη πρόταση του Τραμπ είναι διαδικαστική, όχι πολιτική, και δεν έχει καμία τύχη να προχωρήσει.

Η έλλειψη πρωτοβουλιών και το πρωτοφανές σε διάρκεια κυβερνητικό shutdown καλλιεργούν την εικόνα ενός αποστασιοποιημένου και άτολμου κόμματος. Οι ανεξάρτητοι που έχουν στραφεί εναντίον του Τραμπ δεν έχουν κανένα λόγο να επιστρέψουν. Οι ψηφοφόροι, όμως, δεν περιμένουν τα κόμματα να συνέλθουν. Επιλέγει την εναλλακτική.

Τραμπ εναντίον Μαμντάνι;

Ο Τραμπ έχει περάσει τις τελευταίες εβδομάδες επιθεμένος δημοσίως στον Μαμντάνι, χαρακτηρίζοντάς τον «ακροαριστερό», «κομμουνιστή» και «κίνδυνο για την πόλη». Δεν παρέλειψε μάλιστα να προσθέσει, με το γνώριμο ύφος του, πως είναι «πολύ πιο ωραίος» από τον 34χρονο πολιτικό.

Ωστόσο, κατ’ ιδίαν, ο Τραμπ φέρεται να μιλά διαφορετικά. Σύμφωνα με δύο πρόσωπα που

«Ο Τραμπ χρειάζεται εχθρούς για να κυβερνά, και ο Μαμντάνι χρειάζεται αντιπάλους για να εμπνεύσει»

επικαλούνται οι New York Times, έχει περιγράψει τον Μαμντάνι ως «ταλαντούχο πολιτικό», «έξυπνο» και «καλό ομιλητή». Παρά τα διστακτικά αυτά κομπλιμέντα, οι δύο άνδρες φαίνεται πως οδεύουν σε μειωτική σύγκρουση. Ο νεαρός

δημοκρατικός από το Κούινς αναδεικνύεται ήδη σε βολικό «αντίπαλο σύμβολο» για τον Τραμπ, ο οποίος τον χρησιμοποιεί ως προσωποποίηση του «τρελού Δημοκρατικού Κόμματος».

Ο Τραμπ, κατά τη δεύτερη θη-

τεία του, έχει αποδείξει πως δεν διστάζει να χρησιμοποιήσει την ομοσπονδιακή εξουσία για πολιτικά αντίποινα. Έχει περικόψει δισεκατομμύρια από επιχορηγήσεις προς πολιτείες και πόλεις που κυβερνώνται από Δημοκρατικούς, έχει στείλει την Εθνοφρουρά σε πόλεις παρά τη θέλησή τους και έχει ζητήσει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να κινηθεί εναντίον πολιτικών του αντιπάλων.

Παρ’ όλα αυτά, ορισμένοι συνεργάτες του θεωρούν ότι η ανάδειξη του Μαμντάνι ίσως τελικά ωφελήσει πολιτικά τον Πρόεδρο. Του προσφέρει, λένε, έναν νέο «εχθρό» για να στοχοποιηθεί, στο πρότυπο της Νάνοι Πελόζι ή της Αλεξάντρια Οκάσιο-Κορτέζ, και να ενισχύσει το αφήγημά του περί «ριζοσπαστικοποίησης» των Δημοκρατικών.

Ο Μαμντάνι, από την πλευρά του, δείχνει να κατανοεί πως η αντιπαράθεση με τον Τραμπ μπορεί να μετατραπεί σε πολιτικό του όπλο. Σιενοί του συνεργάτες θεωρούν ότι η επίθεση από τον Πρόεδρο θα τον ενισχύσει στα μάτια των

προοδευτικών ψηφοφόρων, όχι μόνο στη Νέα Υόρκη αλλά και πανεθνικά, παρουσιάζοντάς τον ως το νέο πρόσωπο της αντίστασης στον «Τραμπισμό». Ήδη το στρατόπεδό του ετοιμάζει επικοινωνιακή καμπάνια που θ’ αναδεικνύει τη σύγκρουση ως αγώνα «του λαού απέναντι στην εξουσία».

«Ο Τραμπ χρειάζεται εχθρούς για να κυβερνά, και ο Μαμντάνι χρειάζεται αντιπάλους για να εμπνεύσει», σχολίασε χαρακτηριστικά καθηγητής πολιτικής επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια. «Είναι μια σχέση αμοιβαίας χρησιμότητας, ακόμη κι αν οι δύο το αρνούνται δημοσίως».

Σε κάθε περίπτωση, η επόμενη περίοδος προμηνύεται ως μια από τις πιο εκρηκτικές πολιτικά στην ιστορία των σχέσεων του Λευκού Οίκου με τη Νέα Υόρκη, μια μονομαχία ανάμεσα σε έναν Πρόεδρο που έχει οικοδομήσει την ταυτότητά του πάνω στην αντιπαράθεση και έναν νέο δήμαρχο που φαίνεται αποφασισμένος να του ανταποδώσει κάθε πλήγμα.

RIK1RIK2

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2025-2026

μαζί στο μέλλον

RIK1

ΣΤΩΝ ΑΣΤΕΡΙΩΝ ΤΙΣ ΝΟΤΕΣ

Νότες διασκέδασης τα βράδια της Κυριακής.

Με ζωντανή ορχήστρα στο στούντιο, λαμπερούς καλεσμένους, τραγούδι, χορό, και παιχνίδια, η Βασιλική Χατζηαδάμου και ο Χριστόδουλος Χριστοδούλου σας καλούν στην παρέα τους.

LIVE STREAMING RIK5

Κυριακή | 21:00

RIK1RIK2

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2025-2026

μαζί στο μέλλον

RIK1

ΤΤΙΚΚΙ ΤΤΟΚΚΟ

Κάθε Σάββατο βράδυ, η Αλεξία Καρακάννα στήνει το πιο τρελό γλωσσικό πανηγύρι στην κυριακή τηλεόραση

Καλεσμένοι από τον καλλιτεχνικό χώρο, την παράδοση, τον αθλητισμό και όχι μόνο, πιάνουν τον τροχό της διαλέκτου και πέφτουν σε λέξεις... που ούτε η γιαγιά στο χωριό δεν θυμάται.

Τρολάρισμα, Tik tokers και η επίσημη εξήγηση από τον γλωσσολόγο Σπύρο Αρμυστή.

Μουσικά στην παρέα, ο Στέφανος Πελεκανής και η μπάντα του

LIVE STREAMING RIK5

Σάββατο | 21:00

Αντί να διαλυθεί το ΝΑΤΟ... αναπαράγεται!

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΟΥΛΑ
ΓΚΙΟΥΡΩΦ

Μετά τη διάλυση των χωρών του Ανατολικού Μπλοκ και του Συμφώνου της Βαρσοβίας η Βορειοατλαντική Συμμαχία θα έπρεπε να διαλυθεί και να επικρατήσει πνεύμα σύνεσης και αλληλεγγύης για την ευημερία των λαών.

Αντί αυτού το ΝΑΤΟ, η πιο αιμοσταγής στρατιωτική συμμαχία με επικεφαλής τις ΗΠΑ, αναπτύχθηκε προς Ανατολάς, φθάνοντας στα σύνορα της Ρωσίας. Τώρα κάποιοι ζητούν να «αναπαράχθει».

Στη Δύση, και κυρίως στη Βρετανία, επιχειρούν να ξεχάσουν πώς φτάσαμε σε έναν πόλεμο στην Ουκρανία που κινδυνεύει να αφανίσει τον πλανήτη με τη χρήση πυρηνικών όπλων.

Ο Ρώσος Πρόεδρος ήταν πολύ ξεκάθαρος όταν υπενθύμιζε στα γεράκια του πολέμου στη Δύση πως όσο οι ΗΠΑ δεν θέλουν στα σύνορά τους ρωσικές Βάσεις άλλο τόσο η Ρωσία δεν πρόκειται να ανechθεί στρατούς του ΝΑΤΟ έξω από την πόρτα της. Στην Ουκρανία και Γεωργία.

Είναι καταγεγραμμένο πως την εποχή της επανένωσης της Γερμανίας οι ΗΠΑ υποσχέθηκαν ότι το ΝΑΤΟ δεν θα προχωρούσε ούτε “ίντσα” προς την Ανατολή. Υπόσχεση που σύντομα αθέτησαν. Η συνεχής προώθηση του ΝΑΤΟ ανατολικά ήταν πρόκληση για την ασφάλεια της Ρωσίας.

Η απόφαση του ΝΑΤΟ το 2008 ν’ ανοίξει το ενδεχόμενο εισόδου Ουκρανίας και Γεωργίας στο ΝΑΤΟ ήταν στα όρια κήρυξης πολέμου.

Σήμερα, κανένας ηγέτης στη Δύση δεν μιλά για τους λόγους που ανάγκασαν τη Ρωσία να ξεκινήσει την ειδική επιχείρηση κατά της Ουκρανίας. Κανένας δεν αναφέρεται στο πραξικόπημα που διενήργησαν οι ΗΠΑ το 2014. Η διαβόητη τότε αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Βικτώρια Νούλαντ, είχε παραδεχθεί κυνικά πως η χώρα της επένδυσε 5 δισεκατομμύρια δολάρια για την ανατροπή το 2014, του εκλεγμένου προέδρου από το “κίνημα” του Μαϊντάν και με τη βοήθεια ενόπλων νεοναζιστών.

Όταν άρχισε η ρωσική επιχείρηση ο Ζελένσκι πρότεινε την άνοιξη του 2022 μια συμφωνία που θα επέβαλλε ουδετερότητα στη χώρα, την προστασία της ρωσόφωνης μειονότητας, την παραχώρηση της Κριμαίας στη Ρωσία σύμφωνα με την απόφαση του λαού της και καθεστώς αυτονομίας στις δύο «λαϊκές δημοκρατίες» του Ντονμπάς.

Η Δύση και κυρίως η Βρετανία επενέβησαν για να την εμποδίσουν, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται το λουτρό αίματος με εκατοντάδες χι-

λιάδες νεκρούς και ο κίνδυνος πυρηνικού πολέμου να είναι ορατός.

Και μικρό ΝΑΤΟ... στη Μέση Ανατολή;

Ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης, μιλώντας την Τρίτη στο 21ο ετήσιο Economist Cyprus Summit, που διεξήχθη στη Λευκωσία, είπε ότι: «Πρωτοστατήσαμε στη δημιουργία τριμερών και πολυμερών μηχανισμών συνεργασίας με σημαντικούς περιφερειακούς δρώντες, την Ελλάδα, την Αίγυπτο, το Ισραήλ, την Ιορδανία, τον Λίβανο, τα ΗΑΕ».

Εργαζόμαστε, σημείωσε, «και μπορεί ν’ ακούγεται μεγαλειώδης ο στόχος, προς την κατεύθυνση ωρίμανσης των αναγκαίων πολιτικών συνθηκών για τη σύσταση

Ο Πρόεδρος εμφανίζεται να είναι πιο φιλοΝΑΤΟϊκός από τα ΝΑΤΟϊκά μέλη της συμμαχίας. Και όταν αναφέρεται στην ίδρυση ενός τέτοιου ΝΑΤΟ στην περιοχή, προφανώς θα συγκαταλέγει και την κατοική Τουρκία σε αυτό; Μάλλον όχι. Άλλο ΝΑΤΟ και άλλο παρα-ΝΑΤΟ.

Δυστυχώς, ο κ. Χριστοδουλίδης ακροβατεί επικίνδυνα και με αυτές τις αναφορές του υπέρ του ΝΑΤΟ ή ενός είδους ΝΑΤΟ στην περιοχή οδηγεί τον τόπο σε νέες περιπέτειες.

Ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης δεν παραλείπει με κάθε ευκαιρία να υμνήσει τις ΗΠΑ δείχνοντας την υποτέλειά του προς τα γεράκια του πολέμου.

κρατών στην περιοχή με κοινούς στρατηγικούς στόχους.

Δηλαδή δεν φτάνουν τα στρατεύματα κατοχής της Τουρκίας θα έχουμε και στρατεύματα των ΗΠΑ, του Ισραήλ και όχι μόνο;

Τι γυρεύει η αλεπού στο... παζάρι;

Την Τετάρτη βρέθηκε στην Κύπρο το πιο φιλοπόλεμο γεράκι των Βρυξελλών, η Κάγια Κάλλας, επικεφαλής της Ε.Ε. για εξωτερικές υποθέσεις. Σε κοινή διάσκεψη Τύπου με τον κ. Κόμμο, η Κάλλας αναφέρθηκε και στις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας, καθώς και στον ρόλο της Κύπρου ως κράτους-μέλους της ΕΕ στη Μέση Ανατολή.

Σχετικά με το Κυπριακό, η κ. Κάλλας είπε ότι είναι «βασικό ζήτημα για τις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας και για τη σταθερότητα και την ασφάλεια της Ανατολικής Μεσογείου».

Αφού επαναβεβαίωσε την υποστήριξη της ΕΕ στη διαδικασία υπό τον ΟΗΕ για την επανένωση των διαπραγματεύσεων για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, είπε ότι «έχουμε θετική συνεργασία με την Τουρκία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος». Αναφερόμενη στη συζήτηση για την Τουρκία κατά τη διάρκεια της συνάντησης, πρόσθεσε ότι «η Τουρκία παραμένει βασικός εταίρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σημαντικός περιφερειακός παράγοντας».

Εξέφρασε βεβαιότητα ότι «η συνεργασία μας θα συνεχίσει να ενισχύει τη σταθερότητα και την ασφάλεια της Ευρώπης», σημειώνοντας ότι η διαδικασία ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ έχει παγώσει από το 2018, λόγω της επιδείνωσης στα θέματα δημοκρατίας, δικαστικής ανεξαρτησίας και θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Απαντώντας σε ερώτηση κατά πόσον η Τουρκία θα μπορούσε ν’

Η μικρή Κύπρος, θύμα πολέμων και ΝΑΤΟϊκών παρεμβάσεων, δυστύχησε να έχει σήμερα έναν Πρόεδρο που υμνεί τα γεράκια του πολέμου και κομπάζει για τη φιλοαμερικανική του πολιτική. Και ο Θεός βοηθός!

ενός περιφερειακού Οργανισμού ασφάλειας και συνεργασίας, ενός αν θέλετε ΟΑΣΕ ή ΝΑΤΟ της ευρύτερης Μέσης Ανατολής, που θα αναδεικνύει τα οφέλη μέσα από τη συνεργασία όλων μας, μέσα από την προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας».

Τι λέει ο άνθρωπος; Τι είδους ΝΑΤΟ να δημιουργηθεί στο πιο εύφλεκτο σημείο του πλανήτη με θύτες και θύματα να συμπρωταγωνιστούν; Ο κ. Χριστοδουλίδης αποφεύγει να παραδεχθεί πως η Κύπρος ήταν το μεγάλο θύμα των ΝΑΤΟϊκών παρεμβάσεων και μέχρι σήμερα, 51 χρόνια μετά, δεν έχει καμιά πρόθεση η Βορειοατλαντική Συμμαχία να επανορθώσει το έγκλημά της.

Όπως είπε στην ομιλία του, «η στρατηγική συνεργασία μας με τις ΗΠΑ έχει αναβαθμιστεί και έχει φθάσει, όπως αξιωματούχοι των ΗΠΑ αναφέρουν, σε επίπεδα που δεν υπήρχαν ποτέ προηγουμένως». Δίνοντας σειρά παραδειγμάτων γι’ αυτήν τη συνεργασία είπε, μεταξύ άλλων, ότι θα γίνουν έργα που θα βοηθήσουν στην αναβάθμιση της Βάσης Ανδρέας Παπανδρέου.

Το επίπεδο των κυπρο-αμερικανικών σχέσεων είναι πρωτόγνωρο, είπε ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης, τονίζοντας ότι υπάρχει κοινή βούληση να συνεχίσουμε τόσο για τη σύσφιξη της διμερούς συνεργασίας όσο και για τη διεύρυνση της συνεργασίας μας σε περιφερειακό επίπεδο με τη συμμετοχή και άλλων

αποτελέσει μέρος της αμυντικής αρχιτεκτονικής της ΕΕ, ειδικά μετά τα ζητήματα που τέθηκαν στην τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Τουρκία, σημείωσε ότι «προσπαθούμε να ενισχύσουμε τη δική μας αμυντική βιομηχανία, αλλά ταυτόχρονα όλα τα κράτη μέλη αυξάνουν τις δαπάνες τους και όταν η αμυντική βιομηχανία δεν είναι έτοιμη, αυτό σημαίνει επίσης ότι ορισμένα από τα εξαρτήματα πρέπει να τα προμηθευτούν από έξω», υπονοώντας την Τουρκία.

Είναι πλέον ξεκάθαρο πως η ελίτ των Βρυξελλών δεν πρόκειται να χαλάσει τις σχέσεις της με την Τουρκία για χάρη της Κύπρου.

Σε κίνδυνο ο πλανήτης

Παρά τις προεκλογικές του υποσχέσεις για τον τερματισμό των ατελείωτων πολέμων και των εκστρατειών αλλαγής καθεστώτων, η κυβέρνηση του Ντ. Τραμπ φαίνεται να εξετάζει μια σειρά στρατιωτικών επιθέσεων στη Βενεζουέλα, με τον Λευκό Οίκο να έχει συγκροτήσει μια λίστα με πιθανούς στρατηγικούς στόχους. Οι επιλογές που συζητούνται περιλαμβάνουν την κατάληψη πεδίων πετρελαίου ή την εκδίωξη του Προέδρου Νικολά Μαδούρο.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ εξετάζει νομικές απολογίες για τις στρατιωτικές αυτές επιλογές, με στόχο να δικαιολογηθεί η μονομερής δράση του Προέδρου χωρίς την έγκριση του Κογκρέσου για χρήση στρατιωτικής δύναμης.

Το τελευταίο δίμηνο, οι ΗΠΑ έχουν πραγματοποιήσει 16 αεροπορικές επιθέσεις σε οκάφη κοντά στη Βενεζουέλα, τα οποία η κυβέρνηση του Τραμπ ισχυρίζεται ότι μετέφεραν ναρκωτικά προς τις ΗΠΑ.

Σύμφωνα με αναφορές, 67 άτομα έχουν σκοτωθεί στις επιθέσεις, ενώ οι νέες στρατιωτικές επιλογές που εξετάζονται περιλαμβάνουν: - Αεροπορικούς βομβαρδισμούς κατά στρατιωτικών εγκαταστάσεων για να αποδυναμωθεί η υποστήριξη του Μαδούρο από τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας.

Στο μέτωπο του πολέμου στην Ουκρανία, η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο. Ο Αμερικανός Πρόεδρος έδωσε οδηγίες για την έναρξη πυρηνικών δοκιμών και η Ρωσία βρίσκεται στο παραπέντε για αντίποινα.

Δυστυχώς, το ΝΑΤΟ και οι ΗΠΑ φαίνεται να μην αντιλαμβάνονται πως καμιά χώρα όπως η Ρωσία δεν πρόκειται να γονατίσει για να εξουδετερωθεί.

Η μικρή Κύπρος, θύμα πολέμων και ΝΑΤΟϊκών παρεμβάσεων, δυστύχησε να έχει σήμερα έναν Πρόεδρο που υμνεί τα γεράκια του πολέμου και κομπάζει για τη φιλοαμερικανική του πολιτική. Και ο Θεός βοηθός!

Από τις δεσμεύσεις του 2005 στα συγχαρητήρια του 2025

ΑΠΟΨΗ “
ΔΑΝΟΣ Π.
ΣΟΥΚΙΟΥΡΟΓΛΟΥ*

Με λόγο καθαρό και τεκμηριωμένο, ο κ. Γιαννάκης Ομήρου, μέσα από το άρθρο του στη Σημερινή (26/10/2025), επαναφέρει με δύναμη στο προσκήνιο τις «κυπρογενείς» δεσμεύσεις της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεσμεύσεις που καταγράφηκαν το 2005 και παραμένουν ανεφάρμοστες: αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, πλήρης εφαρμογή της Τελωνειακής Ένωσης και συνεργασία για λύση του Κυπριακού βάσει των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και των αρχών της Ε.Ε.

Είκοσι χρόνια μετά, η Τουρκία όχι μόνο δεν τις υλοποίησε, αλλά τις αγνοεί και τις απορρίπτει επιδεικτικά. Και η Ευρωπαϊκή Ένωση; Αντί ν' απαιτήσει εφαρμογή των αποφασισθέντων, περιορίζεται σε ευκολόγια και «αδιαίτερες σημασίες» για την επανέναξη συνομιλιών. Η αμνησία των Ευρωπαίων είναι προφανής. Αλλά το ερώτημα είναι: εμείς τι κάνουμε;

Η Κυπριακή Δημοκρατία, αντί να εγείρει συνεχώς το θέμα και να απαιτεί έλεγχο συμμόρφωσης, σιωπά. Και η Ελλάδα, με τα «ήρεμα νερά» του Αιγαίου, τους καφέδες με τον σουλτάνο και τις φωτογραφίες χαμόγελου, εκπέμπει διεθνώς την εικόνα ότι όλα βαίνουν καλώς. Ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Ότι το Κυπριακό, το casus belli και οι απαιτήσεις στο Αιγαίο, Θράκη κ.λπ. είναι μια λεπτομέρεια, που δεν αξίζει να χαλάσει το κλίμα.

Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι

ότι και η Κύπρος, με την ίδια στάση «μη ενόχλησης», συμμετέχει ενεργά στη δημιουργία αυτής της ψευδούς εικόνας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με τις δημόσιες εμφανίσεις και τις «φιλικές» συναντήσεις με τον Τούρκο ηγέτη, ενισχύει την εντύπωση ότι το Κυπριακό έχει πάψει να είναι πρόβλημα. Ότι η κατοχή, ο εποικισμός, η άρνηση αναγνώρισης, είναι απλώς λεπτομέρειες που δεν πρέπει να χαλούν τις ευρωπαϊκές ισορροπίες.

Το αποτέλεσμα αυτής της στά-

σεως, γιατί να τις θυμούνται οι άλλοι; Αν εμείς δεν ταράζουμε τα νερά, γιατί να τα ταράξει η Ευρώπη;

Η αδράνεια δεν είναι απλώς πολιτική επιλογή. Είναι συνυπευθυνότητα στην αποτυχία. Και η σιωπή δεν είναι ουδετερότητα. Είναι συνενοχή.

Σε αυτό το πλαίσιο, Κύπρος και Ελλάδα έχουν όχι μόνο κάθε δικαίωμα αλλά και ιερή εθνική υποχρέωση να απαιτήσουν την τήρηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Όχι με

“

‘Ηρθε η ώρα να πάψουμε να πίνουμε καφέ με τον σουλτάνο και να θυμηθούμε ποιοί είμαστε. Γιατί η αξιοπρέπεια ενός λαού δεν διαπραγματεύεται. Υπερασπίζεται

σης είναι μια εικόνα «ηρεμίας». Μιας ανησυχητικής ηρεμίας. Και η Ευρωπαϊκή Ένωση, βλέποντας αυτήν την ηρεμία, ετοιμάζεται να συμπεριλάβει την Τουρκία στα εξοπλιστικά της προγράμματα. Να συνεργαστεί στρατιωτικά με μια χώρα που αρνείται ν' αναγνωρίσει κράτος-μέλος της ΕΕ. Με μια χώρα που κατέχει ευρωπαϊκό έδαφος, που παραβιάζει κατάφωρα τις αρχές της ΕΕ.

Αν εμείς οι ίδιοι δεν απαιτούμε δράση από την ΕΕ, γιατί να την απαιτήσει η ΕΕ από μόνη της; Αν εμείς δεν υπενθυμίζουμε τις δε-

ευχές και παρακλήσεις, αλλά με επιμονή, με στρατηγική, με αξιοπρέπεια. Η Ευρώπη δεν θα σεβαστεί το Κυπριακό όταν εμείς οι ίδιοι το υποβαθμίζουμε. Δεν θα υπερασπιστεί την Κυπριακή Δημοκρατία όταν εμείς την παρουσιάζουμε ως μια διευθέτηση ευκολίας, αποσιωπώντας την κατοχή, τον εποικισμό και την άρνηση της διεθνούς νομιμότητας και με συνεχείς προσφορές ΜΟΕ, τα οποία δεν εκπνέονται ούτε και αξιοποιούνται. Η Τουρκία δεν κρύβει τις προθέσεις της. Εμείς τις κρύβουμε από τον εαυτό μας.

Ως παράδειγμα διεθνούς αντίστασης, η περίπτωση της Ουκρανίας είναι αποκαλυπτική. Από την πρώτη μέρα της ρωσικής εισβολής, ο Πρόεδρος Ζελένσκι κινητοποιήθηκε διεθνώς: απευθύνθηκε σε κοινοβούλια, ζήτησε κυρώσεις, εξοπλισμό, οικονομική βοήθεια, στήριξη. Η Ουκρανία έγινε σύμβολο αντίστασης και αξιοπρέπειας. Αντίθετα, η Κύπρος, που βιώνει εισβολή και κατοχή πάνω από μισό αιώνα, παραμένει σιωπηλή. Ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης και ο Πρωθυπουργός Μπισοτάκης επιλέγουν να πίνουν καφέ με τον Τούρκο Πρόεδρο, αγνοώντας το casus belli, την κατοχή και τον εποικισμό. Δεν ζητούν κυρώσεις, δεν απαιτούν αποχώρηση στρατευμάτων, δεν προβάλλουν την αλήθεια της Κύπρου. Η σιωπή τους δεν είναι στρατηγική. Είναι συνενοχή.

Και, μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η εκλογή του Τουφάν Ερχιουρμάν στα κατεχόμενα συνοδεύτηκε από συγχαρητήρια από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, την Πρόεδρο της Βουλής και τον ΓΓ του ΑΚΕΛ!

Αλλά ο ίδιος ο Ερχιουρμάν, λίγες μέρες μετά, ξεκαθάρισε ότι η «πολιτική ισοτιμία» δεν είναι διαπραγματεύσιμη. Ότι τα «κυριαρχικά δικαιώματα» της κοινότητάς του είναι αδιαπραγμάτευτα. Ότι η διαδικασία θα γίνει σε συνεννόηση με την Τουρκία. Και ότι τα ΜΟΕ δεν υποκαθιστούν τη λύση, αλλά ούτε και οικοδομούν εμπιστοσύνη. Πώς μπορεί να προβάλλεται

ως «θετική εξέλιξη» η επικράτηση ενός εκπροσώπου του κατοχικού καθεστώτος, όταν η ρητορική του παραμένει πλήρως ευθυγραμμισμένη με τις θέσεις της Αγκυρας και δεν συνοδεύεται από καμία ένδειξη δέσμευσης για λύση που να σέβεται το διεθνές δίκαιο, τα ψηφίσματα και τις αρχές του ΟΗΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να υπενθυμίζει τις δεσμεύσεις της Τουρκίας και να απαιτεί συμμόρφωση. Τα συγχαρητήρια χωρίς όρους και οι προσδοκίες για «ουσιαστικές διαπραγματεύσεις» χωρίς σαφές πλαίσιο αποδυναμώνουν τη θέση μας και ενισχύουν την τουρκική στρατηγική.

Η Ευρώπη δεν μας αντιμετωπίζει με σοβαρότητα, γιατί εμείς οι ίδιοι δεν αντιμετωπίζουμε με σοβαρότητα την κρατική μας υπόσταση. Αν δεν υπερασπιστούμε εμείς την Κυπριακή Δημοκρατία με συνέπεια και αξιοπρέπεια, κανείς δεν θα το κάνει για εμάς.

Η Ιστορία δεν συγχωρεί την αδράνεια. Δεν επιβραβεύει την ευγένεια απέναντι στην κατοχή. Όσοι συχαίρουν χωρίς όρους, όσοι διαπραγματεύονται χωρίς αρχές, όσοι σιωπούν μπροστά στην παραβίαση, δεν είναι ουδέτεροι. Είναι μέρος του προβλήματος. Ήρθε η ώρα να πάψουμε να πίνουμε καφέ με τον σουλτάνο και να θυμηθούμε ποιοί είμαστε. Γιατί η αξιοπρέπεια ενός λαού δεν διαπραγματεύεται. Υπερασπίζεται.

*Μόνιμος κάτοικος Μελβούρνης

Η παρουσία του Κυριάκου Μητσοτάκη στο ετεροχρονισμένο μνημόσυνο του Γλαύκου Κληρίδη

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΤΗΣ
ΛΟΪΖΟΥ*

Κύριε Πρωθυπουργέ, μελέτησα με προσοχή την επιμνημόσυνη ομιλία σας στο ετεροχρονισμένο μνημόσυνο του Γλαύκου Κληρίδη, πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας (πέθανε στις 15/11 και το μνημόσυνο κατά την Εκκλησία τελείται την Κυριακή προ της 15/11 εκάστου έτους και όχι δύο Κυριακές πριν).

Το κυριότερο που ίσως αναφέρατε και απογοήτευσε πλήρως τον ελληνικό κυπριακό λαό είναι ότι φροντίσατε με τον εδώ εκάστοτε Πρόεδρο για την αμυντική θωράκιση της κάθε χώρας χωριστά. Αυταπόδεικτα οι κατ' έτος διελεύσεις πολεμικών αεροσκαφών στην παρέλαση της 1ης Οκτωβρίου είναι για το θεαθήναι. Μιλήσατε για τον πατριωτισμό της ευθύνης, του ρεαλισμού και του αποτελέσματος, πλην όμως επιπράκτως από το 2008

στην Κύπρο, και πολύ πιο πριν στην Ελλάδα, έχουμε τον πατριωτισμό της άκρατης υποχώρησης και του εξευμενισμού του εχθρού κατακτητή της μισής σχεδόν Κύπρου.

Το επιστέγασμα όμως του εμπαιγμού των Ελλήνων της Κύπρου είναι η απαξίωση και περιφρόνηση του 66% των μελών του κόμματος του αείμνηστου Γλαύκου, που ψήφισαν την απόρριψη του Σχεδίου Ανάν.

Κύριε Πρωθυπουργέ της μητρός Πατρίδος, η συμπεριφορά σας και

ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίσατε τα πολύ σοβαρά θέματα της Ελλάδος και κατ' επέκτασιν του Ελληνισμού, όπως ο εκβιαστικός τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίσατε τους πολίτες στην πανδημία του κορωνοϊού, με το επίδομα των €100 και τα δυσβάστακτα πρόστιμα, τις καταστροφικές πυρκαγιές στην Εύβοια, τις καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία, το δυστύχημα στα Τέμπη και την μετά διαχείρισή του, οι συνεχείς υποχωρήσεις σας απέναντι στις τουρκικές προκλή-

“

Είναι αδιανόητο ο Πρωθυπουργός της Μητρός Πατρίδος να επισκέπτεται την ΚΔ για κομματικούς σκοπούς και μόνο, αποφεύγοντας επιμελώς τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο της ΚΔ

σεις, υποχώρηση στην Κάσο και στις παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου (Λιβυκό Μνημόνιο), η υποχωρητική σας στάση και τα φοβικά σας σύνδρομα προς τον Ερντογάν σας καθιστούν πολιτικά αφερέγγυο να συμβουλευέτε για ρεαλιστική πολιτική.

Κύριε Πρωθυπουργέ, μελετήσατε, σας παρακαλώ, τα διαμειφθέντα μεταξύ Κληρίδη και Καραμανλή την παραμονή της έναρξης της Β' φάσης της τουρκικής εισβολής, ίσως κάτι μάθετε. Επίσης διαφαίνεται περίτρανα ότι εσείς, ή ο συντάκτης του επιμνημόσυνού σας λόγου, αγνοείτε παντελώς τον Θουκυδίδη.

Κύριε Πρωθυπουργέ, λυπάμαι να παρατηρήσω ότι η επιμνημόσυνη ομιλία σας, καθώς επίσης και η εδώ ολιγόωρη παραμονή σας στο νησί, οδηγούν στο αναντίλεκτο συμπέρασμα ότι οι σκοπιμότητες,

οι εσκεμμένες παραλείψεις, οι διαστρεβλώσεις και οι αιχμές που αφήσατε εξυπηρετούν αλλότριους σκοπούς, προκειμένου να διασώσετε, ό,τι φυσικά δύνασθε, επ' ωφελεία αυτών που σας κάλεσαν, δήθεν δραπετεύοντας έτσι από αυτό που θέλατε ν' αποφύγετε να μιλήσετε σε τόνους κομματικούς.

Ενισχυτική προς τούτο ήταν η περιφρονητική στάση των οργανωτών του μνημοσύνου να μην προσκαλέσουν τους συγγενείς του αείμνηστου Γλαύκου. Τέλος, είναι αδιανόητο ο Πρωθυπουργός της Μητρός Πατρίδος να επισκέπτεται την ΚΔ για κομματικούς σκοπούς και μόνο, αποφεύγοντας επιμελώς τη συνάντησή του, έστω και επ' ολίγον, με τον Πρόεδρο της ΚΔ. Κοντολογίς, αποτύχατε, κύριε Πρωθυπουργέ.

*Συνταγματάρχης ε.α.

Ένεση κατά του καρκίνου: Άλμα στην ιατρική

ΑΠΟΨΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΡ.
ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ*

Η ανακοίνωση ότι η Αγγλία άρχισε να χορηγεί επισήμως ενέσεις που μπορούν ν' αντιμετωπίσουν μέχρι και 15 διαφορετικούς τύπους καρκίνου, δεν είναι απλώς μια είδηση ιατρικής καινοτομίας. Είναι ένα ορόσημο στην ιστορία της ιατρικής επιστήμης, ένα σημείο καμπής που μπορεί να μεταμορφώσει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο η ανθρωπότητα αντιλαμβάνεται, αντιμετωπίζει και νικά τον καρκίνο. Πρόκειται για ένα επίτευγμα που συνδυάζει δεκαετίες έρευνας, εξελιγμένες μεθόδους ανοσοθεραπείας και τεχνητής νοημοσύνης, και μια νέα αντίληψη για τη συνεργασία του ανθρώπινου οργανισμού με την επιστήμη.

Η είδηση προκάλεσε διεθνή συγκίνηση. Οι πρώτες αναφορές από τα βρετανικά ερευνητικά ιδρύματα και το εθνικό σύστημα υγείας (NHS) μιλούν για ένα πρωτοποριακό εμβόλιο-ένεση, που ενεργοποιεί το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενούς, ώστε να εντοπίζει και να εξουδετερώνει καρκινικά κύτταρα σε πολλαπλά όργανα. Η ιδέα ότι μία και μόνο θεραπευτική πλατφόρμα μπορεί να στοχεύσει διαφορετικές μορφές καρκίνου, από τον πνεύμονα και το ήπαρ ως τον μαστό και το πάγκρεας, φάνταζε μέχρι πρόσφατα σαν επιστημονική φαντασία. Και, όμως, οι εξελίξεις της τελευταίας δεκαετίας στην ανοσοθεραπεία και στη γονιδιακή μηχανική έκαναν αυτό το άλμα εφικτό. Η συγκεκριμένη θεραπεία φαίνεται να βασίζεται σε

τεχνικές που «εκπαιδεύουν» τα Τ-κύτταρα του ανοσοποιητικού να αναγνωρίζουν τις πρωτεϊνικές υπογραφές των όγκων. Σε αντίθεση με τη χημειοθεραπεία ή την ακτινοβολία, που στοχεύουν τυφλά όλα τα κύτταρα του οργανισμού, η ανοσοθεραπεία επιχειρεί να κατευθύνει με ακρίβεια τη φυσική άμυνα του σώματος ενάντια στο καρκινικό κύτταρο. Το αποτέλεσμα, σύμφωνα με τις πρώτες κλινικές δοκιμές, είναι πολλαπλάσια αποτελεσματικό με δραστικά μειωμένες παρενέργειες.

Η Αγγλία έχει επενδύσει στρατηγικά σ' αυτόν τον τομέα. Το NHS, σε συνεργασία με κορυφαία ερευνητικά πανεπιστήμια, αλλά και με την υποστήριξη φαρμακευτικών κολοσσών, έχει επιλέξει να γίνει το πρώτο κράτος που εφαρμόζει σε εθνικό επίπεδο μια τέτοια μέθοδο. Οι πρώτοι ασθενείς που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα προέρχονται από διάφορες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου, και οι πρώτες ενδείξεις είναι ενθαρρυντικές. Ορισμένοι όγκοι συρρικνώνονται μέσα σε εβδομάδες, ενώ άλλοι παύουν να επεκτείνονται. Η είδηση, ωστόσο, δεν είναι μόνο ιατρική. Είναι και πολιτική, κοινωνική και ηθική. Η δυνατότητα μιας «πολυκαρκινικής» θεραπείας θέτει νέα ερωτήματα: Ποιος θα έχει πρόσβαση σ' αυτή; Θα είναι προσιτή για όλους ή προνόμιο λίγων; Πόσο θα κοστίσει η παραγωγή της και πώς θα επηρεάσει τα εθνικά συστήματα υγείας, που ήδη δοκιμάζονται οικονομικά; Η Αγγλία δείχνει πρόθυμη να

επενδύσει μαζικά, παρουσιάζοντας το εγχείρημα όχι μόνο ως ιατρική ανακάλυψη, αλλά και ως δημόσιο αγαθό, μια δέσμευση του κράτους προς τους πολίτες του ότι η υγεία μπορεί να γίνει δικαίωμα και όχι πολυτέλεια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι πρώτες μορφές αυτής της θεραπείας δεν εμφανίστηκαν ξαφνικά. Οι ρίζες της φτάνουν πίσω στα προγράμματα

Κάθε καρκίνος έχει διαφορετική γενετική βάση και διαφορετικό τρόπο ανάπτυξης. Η δυνατότητα, επομένως, να εντοπιστούν κοινοί μοριακοί «δείκτες» σε πολλαπλά είδη όγκων σημαίνει πως η έρευνα έχει προσεγγίσει ένα βαθύτερο επίπεδο κατανόησης του ίδιου του μηχανισμού της καρκινογένεσης. Για πρώτη φορά, η ιατρική δεν αντιμετωπίζει τον καρκίνο ως ένα

με συγκρατημένη αισιοδοξία και με αυστηρή επιστημονική παρακολούθηση. Εντούτοις, η προοπτική που ανοίγεται είναι κολοσσιαία. Αν οι ενέσεις αυτές αποδειχθούν αποτελεσματικές σε μαζική κλίμακα, η έννοια της «θεραπείας του καρκίνου» θ' αλλάξει ριζικά. Θα μπορούσε ν' ανοίξει ο δρόμος για ένα νέο είδος προληπτικής ιατρικής, όπου οι άνθρωποι με γενετική προδιάθεση ή ιστορικό καρκίνου θα λαμβάνουν στοχευμένες ενέσεις πριν καν εμφανιστεί η νόσος. Ο καρκίνος, από θανατηφόρο μάστιγα, θα μπορούσε να μετατραπεί σε χρόνια πάθηση, αντιμετωπίσιμη και διαχειρίσιμη όπως ο διαβήτης ή η υπέρταση.

Συμπερασματικά, η πρόοδος αυτή στην ιατρική είναι ταυτόχρονα τεχνολογική και ανθρωπιστική. Κάθε βήμα προς την κατανόηση και την ίαση του καρκίνου είναι βήμα προς μια κοινωνία που σέβεται τη ζωή και τον άνθρωπο. Η ένεση αυτή δεν είναι απλώς ένα φάρμακο. Είναι σύμβολο της δυνατότητας του ανθρώπου να μετατρέπει τον φόβο σε γνώση, την ασθένεια σε μάθημα και την επιστήμη σε ελπίδα. Αν οι προσδοκίες επαληθευτούν, τότε η φράση «ο καρκίνος νικιέται» θα πάψει να είναι σχήμα λόγου και θα γίνει πραγματικότητα. Και η Αγγλία, που τόλμησε να κάνει το πρώτο βήμα, θα έχει γράψει μιαν από τις πιο φωτεινές σελίδες στην ιστορία της ιατρικής.

**Πανεπιστημιακός-Ανθρωπολόγος στο Philips University, πρώην Πρόεδρος.*

Η ένεση αυτή δεν είναι απλώς ένα φάρμακο. Είναι σύμβολο της δυνατότητας του ανθρώπου να μετατρέπει τον φόβο σε γνώση, την ασθένεια σε μάθημα και την επιστήμη σε ελπίδα

mRNA, που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19. Οι ίδιες πλατφόρμες που χρησιμοποιήθηκαν για τα εμβόλια του κορωνοϊού αποτέλεσαν τη βάση για νέα πειραματικά αντικαρκινικά εμβόλια. Η επιστήμη της μοριακής βιολογίας, έχοντας αποκτήσει τεράστια εμπειρία από τη διαχείριση των ιών, κατόρθωσε να μεταφέρει αυτήν τη γνώση στο πεδίο του καρκίνου. Έτσι, η νέα ένεση αποτελεί ουσιαστικά την εξέλιξη της τεχνολογίας των mRNA εμβολίων σε θεραπευτικό επίπεδο.

Το γεγονός ότι η θεραπεία μπορεί να στοχεύει έως και 15 διαφορετικούς τύπους καρκίνου ταυτόχρονα είναι εντυπωσιακό.

σύνολο διακριτών ασθενειών, αλλά ως ένα κοινό βιολογικό φαινόμενο, που μπορεί ν' αναγνωριστεί και να καταπολεμηθεί στη ρίζα του.

Φυσικά, κάποιος στην επιστημονική κοινότητα παραμένουν επιφυλακτικοί. Οι ειδικοί προειδοποιούν ότι η πορεία ως τη γενικευμένη εφαρμογή είναι μακρά και δύσκολη. Οι κλινικές δοκιμές, όσο ενθαρρυντικές κι αν είναι, δεν αποτελούν εγγύηση καθολικής επιτυχίας. Ο άνθρωπος οργανισμός αντιδρά με απρόβλεπτους τρόπους, και η ανοσοθεραπεία, όσο ελπιδοφόρα κι αν είναι, μπορεί να προκαλέσει απρόσμενες ανοσολογικές αντιδράσεις. Επομένως, η «θαυματουργή ένεση» πρέπει ν' αντιμετωπίζεται

Ενιαίο Πολιτιστικό Δόγμα: Ενωμένοι και ομόψυχοι μπορούμε

ΑΠΟΨΗ

ΞΕΝΗΣ
Χ. ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ*

Στις 8 και 9 Νοεμβρίου 2025 πραγματοποιείται στην Κύπρο το Ιδρυτικό Συνέδριο του Ενιαίου Πολιτιστικού Δόγματος Κύπρου - Ελλάδας - Απανταχού Ελληνισμού. Την ευθύνη οργάνωσης έχει το Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού Κύπρου (ΙΕΠ), ο φορέας που εμπνεύστηκε και ανέλαβε την ιστορική πρωτοβουλία να διαμορφώσει ένα ενιαίο όραμα εθνικής αφύπνισης, πολιτισμού και παιδείας.

Ένα όραμα που συνδέει την πολιτιστική καλλιέργεια, την ιστορική συνείδηση, την πνευματική εξύψωση και την εθνική αυτογνωσία με την αναστήλωση του αξιακού μας συστήματος, σε μια εποχή που οι θεομοί σε Κύπρο και Ελλάδα διέρχονται πρωτοφανή κρίση.

Από τον Ιωάννη Καποδίστρια, θεμελιωτή του νεοελληνικού κράτους, και τον αρχιστράτηγο της Επα-

νάστασης Θεόδωρο Κολοκοτρώνη έως τους σύγχρονους Έλληνες στοχαστές, όπως τον Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλο, τον Κωνσταντίνο Τσάισο, τον Ευάγγελο Παπανούτσο, τον Καφάβη, τον Σφαέρη, τον Τεύκρο Άνθια, τον Θεοδόση Πιερίδη και πολλούς άλλους, διαμορφώθηκε μια πνευματική παράδοση και εθνική συνείδηση, που θεμελιώσε έναν πολιτισμό βασισμένο στην αρχαιοελληνική παιδεία, στο ήθος, στη φιλοπατρία και στη συνειδητή συμμετοχή του πολίτη στη δημόσια ζωή. Μια παράδοση που αντιλαμβάνεται την καθημερινότητα όχι ως μηχανισμό εξουσίας, αλλά ως έκφραση ευθύνης και υπηρεσίας προς το κοινό καλό, συνδέοντας άρρηκτα την ηθική αγωγή με την ποιότητα της δημοκρατίας.

Πάνω σε αυτήν την πνευματική κληρονομιά εδράζεται το θεμέλιο

που ενέπνευσε το Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού την ίδρυση του Ενιαίου Πολιτιστικού Δόγματος Κύπρου - Ελλάδας και Απανταχού Ελληνισμού (Ε.ΠΟ.Δ.), το οποίο γεννιέται σε μια κρίσιμη καμπή της ιστορικής μας διαδρομής.

Το Ε.ΠΟ.Δ. επιδιώκει να διαμορ-

φίλλει. Χιζούμε την κοινωνία του πολιτισμού, του πνεύματος και της εθνικής αυτογνωσίας των πολιτών».

Σύγχρονες προσεγγίσεις αναδεικνύουν τη βαθιά σύνδεση ανάμεσα στην παιδεία, την κριτική σκέψη και την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, ως θεμέλια

Με την αστείρευτη δύναμη του πολιτισμού μεγαλουργούμε

φώσει ένα κοινό αξιακό πλαίσιο, που θα ενώνει πολιτισμικά τον Ελληνισμό της Ελλάδας, της Κύπρου και της Διασποράς με κορωνίδα το σύνθημα: «Ενώνουμε ψυχικά την Κύπρο με την Ελλάδα και τους Απανταχού

ποιότητας και ανθεκτικότητας της δημοκρατίας. Ο Noam Chomsky έχει επισημάνει ότι, χωρίς κριτική σκέψη και πολιτισμική αυτογνωσία, οι δημοκρατίες κινδυνεύουν να υποταχθούν σε μηχανισμούς

χειραγώγισης.

Η ίδρυση του Ενιαίου Πολιτιστικού Δόγματος, με πρωτεργάτες 25 συλλόγους/πνευματικά κέντρα, αποτελεί το θεμέλιο για έναν νεοελληνικό διαφωτισμό πλατιάς συμμετοχής, δημιουργώντας ελπιδοφόρες προοπτικές για το μέλλον με όπλα την πολιτισμική διπλωματία, τη ενεργό εμπλοκή στα κοινά των ανθρώπων του πνεύματος, της εργασίας, της τιμίας επιχειρηματικότητας, της εθνικής αυτογνωσίας και της φιλοπρόοδης κοινωνίας, υπεράνω κομματικών και άλλων ιδιοτελών σκοπιμοτήτων.

Το καράβι ξεκίνησε. Από τα πέρατα του κόσμου, όπου διαπρέπει εδώ και χιλιετίες ο Ελληνισμός, προς τη γη που μας ενώνει. Μαζί μπορούμε. Ενωμένοι μεγαλουργούμε.

**Πρόεδρος Ινστιτούτου Ελληνικού Πολιτισμού www.iep.org.cy*

‘Οχι άλλη σύγχυση: Θύματα της εισβολής είναι οι Ελληνοκύπριοι

ΑΠΟΨΗ

ΚΡΙΣ
ΜΙΧΑΗΛ

Η πρωτοβουλία του ευρωβουλευτή του ΔΗΣΥ, κ. Μιχάλη Χατζηπανιτέλα, για την ανέγερση μνημείου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που θα τιμά τη μνήμη των θυμάτων της τουρκικής εισβολής του 1974 στην Κύπρο, προκάλεσε έντονες αντιδράσεις. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζει εκείνη του νεοεκλεγέντος Τουρκοκύπριου ηγέτη, ο οποίος έσπευσε να εκφράσει τη δυσαρέσκειά του, καθώς και του ΑΚΕΛ και του «Ευρωπαϊού Πολίτη της Χρονιάς», κ. Πέτρου Σουπαρή. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Σουπαρής, σε επιστολή του προς την Πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου, Ρομπέρτα Μέτσολα, ζήτησε όπως το μνημείο περιλαμβάνει και Τουρκοκύπριους αγνοούμενους. Το αίτημα αυτό, ωστόσο, δείχνει να παρανοεί τη φύση και τον σκοπό της πρωτοβουλίας: το μνημείο αποσκοπεί να υπενθυμίζει την τουρκική στρατιωτική εισβολή στην Κύπρο – μια πράξη που είχε ως θύματα τον κυπριακό λαό και πρωτίστως τους Ελληνοκυπρίους.

Η τουρκική εισβολή δεν ήταν ένα «διμερές επεισόδιο» μεταξύ κοινοτήτων, αλλά μια κατάφωρη παραβίαση της εδαφικής ακεραιότητας και ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας από ξένη δύναμη. Οι Ελληνοκύπριοι υπήρξαν τα θύματα της στρατιωτικής κατοχής, της προσφυγιάς και των εγκλημάτων πολέμου που τεκμηριώθηκαν διεθνώς. Οι Τουρκοκύπριοι, ανθίτως,

δεν υπέστησαν εισβολή: υπήρξαν συμμετέχοντες, άμεσα ή έμμεσα, στη δημιουργία των συνθηκών που την επέτρεψαν, ιδίως μέσω της αποχώρησής τους από τη νομιμότητα του κράτους το 1963. Η προσπάθεια, επομένως, να εξισωθούν οι ρόλοι εισβολέα και θύματος δεν είναι απλώς ιστορικά εσφαλμένη: είναι ηθικά προσβλητική προς τους χιλιάδες αγνοούμενους και νεκρούς της τουρκικής επίθεσης.

Η αντίδραση του ΑΚΕΛ σε αυτήν την πρωτοβουλία εγείρει εύλογα

από την πραγματικότητα. Μετά από πενήντα και πλέον χρόνια συνομιλιών, η Τουρκία όχι μόνο δεν έχει υποχωρήσει, αλλά έχει παγιώσει και επεκτείνει τα τετελεσμένα της εισβολής. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, βρίσκεται κοντά στην επίτευξη του τελικού της στόχου: την πλήρη πολιτική και οικονομική επικυριαρχία επί ολόκληρης της Κύπρου.

Όσοι, λοιπόν, επενδύουν στην «καλή θέληση» της Τουρκίας ή του κατοχικού καθεστώτος, as θυμηθούν ότι η Άγκυρα ουδέποτε

“

Η Κύπρος, μικρή αλλά περήφανη χώρα, έχει χρέος να διαφυλάξει την ιστορική της αλήθεια και να την υπενθυμίζει σε κάθε διεθνές βήμα

ερωτήματα. Το κόμμα φαίνεται να προτάσσει τη λογική της «επαναπροσέγγισης» ακόμη και σε περιπτώσεις όπου το ιστορικό πλαίσιο είναι αδιαμφισβήτητο. Το μνημείο δεν σρέφεται κατά των Τουρκοκυπρίων, αλλά κατά της τουρκικής εισβολής. Η άρνηση ν’ αναγνωριστεί αυτή η διάκριση καταλήγει σε πολιτική ασάφεια, που εξυπηρετεί μόνο την Άγκυρα. Η συνεχής εμμονή με την «όποια λύση», όπως συχνά εκφράζεται, δείχνει αποσύνδεση

ενήργησε για το συμφέρον της ειρήνης ή της συμφιλίωσης, αλλά για τη διατήρηση και διεύρυνση των τετελεσμένων. Αυτή δεν είναι προσωπική εκτίμηση, αλλά θέση που συμμερίζονται και πολλοί Τουρκοκύπριοι διανοούμενοι.

Ο Σενέρ Λεβέντ, γνωστός για την κριτική του στάση απέναντι στην Άγκυρα, έγραψε πρόσφατα ότι η Τουρκία ουδέποτε επιδίωξε πραγματική λύση στο Κυπριακό. Αν πράγματι το ήθελε, θα την είχε

επιτύχει προ πολλού, μέσα από ηγέτες όπως οι Ταλάι, Έρογλου ή Ακιντζί. Όπως ο ίδιος σημειώνει, όλοι οι Τουρκοκύπριοι ηγέτες υπήρξαν όμηροι της τουρκικής πολιτικής – και ο σημερινός δεν αποτελεί εξαίρεση.

Μέσα στη δίνη της οικονομικής κρίσης που πλήττει τον τόπο, η προσοχή του κόσμου έχει στραφεί στα καθημερινά προβλήματα. Όμως, την ίδια ώρα, ξένα κέντρα –ιδίως βρετανικά– φαίνεται να επανεργονοποιούνται στο παρασκήνιο, προσπαθώντας ν’ αναβιώσουν ένα νέο σχέδιο Ανάν υπό το πρόσχημα της «λύσης». Η Ιστορία μάς διδάσκει ότι τέτοιες πιέσεις εμφανίζονται πάντα όταν η Κύπρος βρίσκεται σε αδυναμία. Όσοι, λοιπόν, επενδύουν στην «καλή θέληση» της Τουρκίας ή του κατοχικού καθεστώτος, as αναρωτηθούν αν η πολιτική τους στάση ενισχύει τη θέση της Κύπρου ή απλώς εξυπηρετεί τους στρατηγικούς σχεδιασμούς της Άγκυρας.

Το μνημείο στο Ευρωκοινοβούλιο δεν είναι πράξη εκδίκησης: είναι πράξη μνήμης και δικαιοσύνης. Αφορά τα θύματα της εισβολής και τα αγνοούμενα παιδιά της Κύπρου – ανθρώπους που χάθηκαν υπερασπιζόμενοι την ελευθερία και την ανεξαρτησία της πατρίδας τους. Η προσπάθεια ν’ αλλοιωθεί αυτή η μνήμη στο όνομα μιας αμφίβολης «ισορροπίας» δεν είναι πράξη συμφιλίωσης, αλλά ιστορικής παραχάραξης. Η Ευρώπη, αν θέλει να

παραμείνει πιστή στις αξίες που επικαλείται, οφείλει να σταθεί ξεκάθαρα απέναντι στην κατοχή ευρωπαϊκού εδάφους από ξένη δύναμη και ν’ αναγνωρίσει το αυτονόητο: ότι η τουρκική εισβολή του 1974 ήταν και παραμένει ένα έγκλημα κατά της διεθνούς νομιμότητας.

Πενήντα ένα χρόνια μετά, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να συνεχίζει να κλείνει τα μάτια μπροστά στη συνεχιζόμενη κατοχή. Αν το Ευρωκοινοβούλιο θέλει να τιμήσει τις αξίες της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τότε το μνημείο που προτείνει ο κ. Χατζηπανιτέλας δεν είναι απλώς επιθυμητό – είναι αναγκαίο. Η σιωπή ισοδυναμεί με συνενοχή και η λήθη με δεύτερη αδικία. Η μνήμη των θυμάτων της τουρκικής εισβολής δεν μπορεί να παραχαράσσεται στο όνομα πολιτικών ισορροπιών ή ψευδεπίγραφης ουδετερότητας.

Η Κύπρος, μικρή αλλά περήφανη χώρα, έχει χρέος να διαφυλάξει την ιστορική της αλήθεια και να την υπενθυμίζει σε κάθε διεθνές βήμα. Το μνημείο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν θα είναι μόνο φόρος τιμής στους νεκρούς και τους αγνοούμενους, αλλά και μια ισχυρή υπενθύμιση προς όλους: ότι η ελευθερία δεν χαρίζεται, κερδίζεται με θυσιές: και ότι κανένας λαός δεν πρέπει να επιτρέψει τη διαγραφή της μνήμης του στο όνομα της ψευδαίσθησης μιας εύκολης συμφιλίωσης.

ΑΠΟΨΗ

ΛΟΡΙΑ
ΜΑΡΚΙΔΗ*

Οι Ευρωπαίοι «φεύγουν οδοιπόροι για τα Σούσα» - την Άγκυρα

Διότι, Βρετανέ και Γερμανέ πολίτη, είναι πολλά τα λεφτά, είναι δισεκατομμύρια που δίδει η σατραπεία. Στο βιβλίο του «Η πορεία μιας εποχής», ο Μιλτιάδης Χριστοδούλου παραθέτει αυτολεξεί την ιστορική δήλωση του Βρετανού Πρωθυπουργού, Λόιντ Τζορτζ, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1920, δύο χρόνια μετά το πέρας του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, ότι «οι Τούρκοι ήταν αναξιόπιστοι και παρηκμασμένοι. Ο Τούρκος υπήρξε συνεχής πηγή ανωμαλίας στην Ευρώπη και στην Ασία. Υπήρξε ενόχληση και κατάρα... υπήρξε διαβόητος στο ότι όπου πήγε έφερε την ερήμωση... δεν δικαιούται να έχει λύπηση». Η Τουρκία του Μουσταφά Κεμάλ, του Ετζεβίτ και του Ερντογάν και του αρχικατασκόπου Χακάν Φιντάν δεν διαφέρει ποσώς από την πραγματιστική περιγραφή του Βρετανού τότε Πρωθυπουργού. Αντίθετα, η σημερινή ηγεσία της Τουρκίας παραβιάζει κατάφωρα

τις αρχές του κράτους δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα ακόμα και των Τούρκων πολιτών και τη δημοκρατία. Και, μάλιστα, δεν επιδεικνύει ποσώς πρόθεση να υιοθετήσει τις αρχές και τις αξίες της Ευρώπης. Παρ’ όλα αυτά, σήμερα οι ηγέτες της Ευρώπης, στο πλαίσιο της διπλωματίας του οικονομικού οφέλους και ενάντια στις αρχές που με βερμπαλισμό διακηρύττουν, χαρακτηρίζουν τους Τούρκους ως στρατηγικούς των εταίρους και σπεύδουν στη σατραπεία για να επωφεληθούν από την πίτα που μοιράζει ο νεο-σοουλτάνος. Ο οποίος προβαίνει σε θηριώδεις αγορές μαχητικών αεροσκαφών Eurofighters με το αζημίωτο, βεβαίως, εφόσον πιέζει για ένταξη της Άγκυρας στο πρόγραμμα SAFE, ώστε να επωφεληθεί χρηματοδοτήσεων και διμερών συνεργασιών.

Η αυξανόμενη εξάρτηση της Βρετανίας από την Τουρκία, από την εποχή της παρακμής της αυτοκρα-

τορίας της και της αποσύνθεσής της, καθόρισε τελεσίδικα την εξωτερική πολιτική του Λονδίνου υπέρ των διεκδικήσεων της Άγκυρας με αρνητικές επιπτώσεις στην περιοχή μας, την Κύπρο και το όραμα του λαού

“

Ουσιαστικά η Γερμανία υποστηρίζει την ένταξη της Άγκυρας στο πρόγραμμα, παρά το γεγονός ότι δεν πληροί τα κριτήρια

της. Ως σύμβολο της στρατηγικής σχέσης μεταξύ Βρετανίας και Τουρκίας χαρακτήρισε ο Τούρκος Πρόεδρος, Ρ. Τ. Ερντογάν, τη συμφωνία την οποία υπέγραψε με τον Βρετανό Πρωθυπουργό, Κιρ Στάρμερ, στην Άγκυρα για την αγορά 20 μαχητικών Eurofighter Typhoon, ύψους πέραν

των 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Πλήρη ικανοποίηση εξέφρασε και ο Βρετανός Πρωθυπουργός, ο οποίος διαβεβαίωσε τους πολίτες ότι από την πώληση ενισχύεται η αμυντική βιομηχανία της χώρας τους και επωφελείται η οικονομία της με τη διατήρηση και επαύξηση των θέσεων εργασίας στις 20.000.

Τον δρόμο προς τα Σούσα - την Άγκυρα πήρε και ο Γερμανός Καγκελάριος, Φρίντριχ Μερτς, όπου με βάση τη θετική του ατζέντα προώθησε τη στρατηγική εταιρική σχέση Γερμανίας - Τουρκίας, σηματοδοτώντας την απαρχή μιας νέας σχέσης μεταξύ των δυο χωρών. Παρά τη σκιά που δημιουργήθηκε εξαιτίας των αντικρουόμενων θέσεων Μερτς-Ερντογάν για το θέμα της Γάζας. Ο Φρίντριχ Μερτς δεν παρέλειψε να εκθειάσει τον ρόλο της Τουρκίας στη διατήρηση, δήθεν, της ειρήνης στη Μέση Ανατολή, ενώ παράλληλα την χαρακτήρισε ως βασικό στρατηγικό εταίρο της Γερμανίας στα πλαίσια του ΝΑΤΟ.

Στο πορτοφόλιο της «θετικής ατζέντας» του Γερμανού Καγκελαρίου περιλαμβανόταν και η απόφαση της Κυβέρνησής του για «πιθανή» υποστήριξη στην πρόσβαση της Τουρκίας στο πρόγραμμα SAFE μέσω συνεργασίας σε έργα άμυνας. Όπερ ερμηνεύεται από πολιτικούς αναλυτές ότι ουσιαστικά η Γερμανία υποστηρίζει την ένταξη της Άγκυρας στο πρόγραμμα, παρά το γεγονός ότι δεν πληροί τα κριτήρια. Το ισχύον casus belli κατά της Ελλάδος, η κατοχή της Κύπρου, η παρεμπόδιση υλοποίησης έργων της ΕΕ στην Ανατολική Μεσόγειο, οι απειλές του Χακάν Φιντάν κατά ορατών τε και αοράτων εχθρών, υπονοώντας το σχήμα Ελλάς - Κύπρος - Ισραήλ κ.α., δεν λαμβάνονται υπόψη από τους Ευρωπαίους εταίρους. Οπότε αναμένεται ότι, αν δεν άρχισαν ήδη, θα ασκηθούν πιέσεις προς την πλευρά της Αθήνας και της Λευκωσίας για να υποχωρήσουν από τη γνωστή τους θέση.

*Πρέσβης Ε.Ε.

Ο Φορέας της γυναίκας του Καίσαρα

ΑΠΟΨΗ “
ΦΡΙΞΟΣ
ΒΡΥΩΝΙΔΗΣ*

Η πρόσφατη Έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για τον λεγόμενο Ανεξάρτητο Φορέα Κοινωνικής Στήριξης δεν αφήνει πολλά περιθώρια παρερμηνειών. Ο Φορέας αυτός δημιουργήθηκε το 2015, για να επιτελέσει κοινωνικό έργο υποστηρίζοντας φοιτητές των οποίων οι οικογένειες αντιμετωπίζουν σοβαρές οικονομικές δυσκολίες, ώστε να μην αναγκαστούν να σταματήσουν τις σπουδές τους. Στον Φορέα προεδρεύει η εκάστοτε σύζυγος του Προέδρου της Δημοκρατίας, και η όποια χρηματοδότηση προέρχεται αποκλειστικά από ιδιωτικές εισφορές.

Η Έκθεση καταγράφει σημαντικά στοιχεία και γεγονότα που γεννούν εύλογα ερωτήματα και προβληματισμούς, χωρίς να προχωρεί σε συμπεράσματα ή ευρήματα σχετικά με αθέμιτη επιρροή. Η Ελεγκτική Υπηρεσία περιορίζεται σε διαπιστώσεις: Υπαρξη καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων, έλλειψη διαφάνειας, εύλογες υποψίες. Χαρακτηριστικά παρατίθενται παραδείγματα εταιρειών που προέβησαν σε σημα-

νικές εισφορές στον Φορέα, ενώ βρίσκονταν σε διαπραγματεύσεις με το κράτος ή την ίδια περίοδο που εκδίδονταν υπουργικά διατάγματα τα οποία επηρέαζαν τη φορολόγησή τους ή εγκρίνονταν άδειες για εμπορικές αναπτύξεις σε τεμάχιά τους.

Το πρώτο και πιο κρίσιμο ερώτημα, στο οποίο κανείς δεν απαντά, είναι: ποιος ο λόγος ύπαρξης του Φορέα σήμερα; Αν υπάρχει κοινωνική ανάγκη για τέτοιες παροχές, γιατί αυτή δεν υλοποιείται μέσω των θεσμικών κρατικών δομών; Ποια έκτακτη ανάγκη επιβάλλει τη λειτουργία ενός ιδιωτικά χρηματοδοτούμενου Φορέα υπό την προεδρία της Πρώτης Κυρίας, η οποία δεν κατέχει κανένα θεσμικό ρόλο στο κράτος; Κι αν αύριο πάψουν οι ιδιωτικές εισφορές, θα σταματήσει και η κοινωνική στήριξη;

Αν πράγματι υπάρχει ανάγκη για τέτοιες παροχές - και πράγματι υπάρχει, αφού πρόκειται για στήριξη φοιτητών που οι οικογένειές τους αντιμετωπίζουν σοβαρές οικονομικές δυσκολίες - τότε αυτή πρέπει να παρέχεται μέσω

των αρμόδιων κρατικών φορέων, όπως το ΙΚΥΚ, μέσα σε κανονιστικό πλαίσιο διαφάνειας, λογοδοσίας και ελέγχου. Η ίδια η ύπαρξη του Φορέα, λοιπόν, δύσκολα δικαιολογείται θεσμικά.

Ακόμη χειρότερα, δημιουργεί εύλογες υποψίες και εντυπώσεις ότι λειτουργεί σε αντίθεση με τις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Από τη μια, δημιουργείται η εντύπωση πως ορισμένες εισφορές έγιναν με την προσδοκία ευνοϊκής μεταχείρισης ή άλλου οφέλους από την εκτελεστική εξουσία. Από την άλλη, η αύξηση των εισφορών κατά 500% το 2023, η επίμονη υπεράσπιση του Φορέα και η επίκληση ιδιωτικότητας για να μη δημοσιοποιηθούν οι δωρητές, υποδηλώνουν ότι η ίδια η κοινωνική ανάγκη ενδέχεται να χρησιμοποιείται ως μέσο πολιτικής επιρροής.

Το ζήτημα είναι θεσμικά σοβαρό. Και προκαλεί απορία γιατί, μετά από μια τέτοια Έκθεση, κανένα πολιτικό πρόσωπο δεν ένιωσε την ανάγκη ν' απαντήσει επί της ουσίας, αφήνοντας τον Γενικό Λογιστή να υπερασπιστεί έναν φορέα

που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Πρώτης Κυρίας. Και τι μας είπε; Ότι η Υπηρεσία υπερέβη τα όρια του ελέγχου της. Ξαν να σε σταματά αστυνομικός με ραντάρ, να έχεις στο πορτμπαγκάζ ναρκωτικά και να του λες: «Τα ναρκωτικά είναι εκτός του ελέγχου σου, ασχολήσου μόνο με το ραντάρ». Επί της ουσίας, τίποτα.

Το πιο ανησυχητικό, όμως, είναι άλλο: Όλοι γνωρίζουμε ότι η διαφθορά στην Κύπρο αποτελεί μείζον πρόβλημα. Οι πολίτες δηλώνουν συστηματικά έλλειψη εμπιστοσύνης προς τους θεσμούς. Και, όμως, αντί να ενισχύουμε τη διαφάνεια, κάνουμε επίθεση σ' εκείνους που την απαιτούν. Η εμπιστοσύνη στους θεσμούς δεν αποκαθίσταται με ανακοινώσεις, αλλά μέσα από τη δημιουργία θεσμών που λειτουργούν με διαφάνεια και λογοδοσία και με τέτοιες ασφαλιστικές δικλίδες ελέγχου, ώστε στην λειτουργία τους να μην είναι δυνατόν να παρεισφρήσει η διαφθορά, η αθέμιτη επιρροή, η απόκτηση αθέμιτης εύνοιας, η εξυπηρέτηση ημετέρων.

Όταν η Ελεγκτική Υπηρεσία αναδεικνύει ένα ζήτημα που αγγίζει το ίδιο το Προεδρικό, και αντί να υπάρξει κάποια αυτοκριτική δέχεται επίθεση, το πρόβλημα είναι πλέον θεσμικό και ηθικό. Δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια της «σιωπής» μπροστά σε μια κατάσταση που υποθάλπει καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων.

Ακόμη όμως κι αν όλα όσα καταγράφει η Έκθεση έγιναν με καθαρά κίνητρα, η ζημιά έχει ήδη γίνει: η εντύπωση ότι οι ισχυροί μπορούν να πλησιάσουν το κράτος μέσω εισφορών και ότι το Προεδρικό μπορεί να χρησιμοποιεί αυτόν τον μηχανισμό για ιδίον πολιτικό όφελος, είναι αρκετή για να πλήξει την πίστη των πολιτών στους θεσμούς.

Στον δημόσιο βίο, η εμπιστοσύνη δεν εξαρτάται μόνο από την αλήθεια, αλλά και από την εικόνα. Και γι' αυτό, στην υπόθεση του Φορέα, ισχύει περισσότερο από ποτέ ότι η γυναίκα του Καίσαρα δεν αρκεί να είναι τίμια - πρέπει και να φαίνεται.

*Δικηγόρος, Συντονιστής της Επιτροπής Θεσμών του Volt Κύπρου

Μέχρι το έκτρωμα στον Πενταδάκτυλο να εξαφανιστεί

ΑΠΟΨΗ “
ΓΕΑΔΗΣ
ΓΕΑΔΗ*

Συμπληρώνονται το Σάββατο, 15 Νοεμβρίου, 42 χρόνια από την παράνομη ανακήρυξη του ψευδοκράτους, άλλη μια θλιβερή επέτειος έρχεται να υπενθυμίσει σε όσους το ξέχασαν πως η Κύπρος βρίσκεται υπό κατοχή και ότι η Τουρκία εξακολουθεί να παραβιάζει κατάφωρα την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, να καταπατά βάνουσα κάθε έννοια του διεθνούς δικαίου σε ένα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

42 χρόνια μετά την παράνομη ανακήρυξη, η κατοχική δύναμη και το μόρφωμα το οποίο μονομερώς και κατά παράβαση της διεθνούς νομιμότητας δημιούργησε και εκτρέφει στα σκλαβωμένα εδάφη μας, θέτουν ως μοναδική επιδίωξη τη νομιμοποίηση των τελεσμένων της βάρβαρης τουρκικής εισβολής του 1974, αναζητούν υπόσταση και αναγνώριση για το ανύπαρκτο «κράτος» τους.

Μπροστά στις τουρκικές αυτές απαράδεκτες και προκλητικές μεθοδεύσεις θα αναμέναμε από σύσσωμο τον κυπριακό Ελληνισμό και δη από το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας να στέκεται σαν μια γροθιά, ανάχωμα και εμπόδιο

ανυπέρβλητο στην υλοποίηση των στόχων του κατακτητή.

Αντ' αυτού, βλέπουμε δυστυχώς κόμματα, πολιτικούς και άλλους εκλεγμένους αξιωματούχους να παίζουν το παιχνίδι της Αγκυρας και των υποτελών της στο νησί μας, να ρίχνουν νερό στον μύλο της προπαγάνδας τους και, έμμεσα ή άμεσα, να τους προσφέρουν πατήματα και την υπόσταση που αναζητούν.

Είτε συχαίροντας τον εκάστοτε ηγέτη της κατοχής για τη νίκη του στις δήθεν «εκλογές» των κατε-

“
«Άλλη μια θλιβερή επέτειος έρχεται να υπενθυμίσει σε όσους το ξέχασαν πως η Κύπρος βρίσκεται υπό κατοχή»

χομένων είτε επισκεπτόμενοι το τάχα «προεδρικό» για να τους

παραχωρήσει συνέντευξη και να προβάλουν τις απαράδεκτες θέσεις του.

Είτε ακόμη, πολύ χειρότερα, παρεμποδίζοντας ψηφίσματα και αδικίας της εισβολής και της αποσχιστικής οντότητας από την Ευρώπη είτε εκλιπαρώντας για συνάντηση με τον εγκάθειο της Τουρκίας στην Κύπρο και συνομιλίες που να οδηγήσουν, όπως θέλουν να προτάσσουν, στην «επανένωση».

Παραγνωρίζουν όλοι όσοι πολιτεύονται κατ' αυτόν τον τρόπο, πως ζητούμενο για την Κύπρο και τον Ελληνισμό στο νησί μας δεν είναι η...επανένωση, αλλά η απελευθέρωση.

Προσπερνούν το γεγονός ότι το Κυπριακό είναι ζήτημα εισβολής και κατοχής και πως η λύση του προβλήματος δεν μπορεί να είναι η αποδοχή της παρανομίας και η νομιμοποίηση της διχοτόμησης μέσα από την όποιας μορφής τουρκογενή διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία.

Η μόνη λύση του Κυπριακού, τους ξεκαθαρίζουμε για μια ακόμη φορά, είναι η αποχώρηση όλων των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων από το νησί μας, είναι η επιστροφή όλων των προσφύγων

στις πατρογονικές τους εστίες.

Είναι η διακρίβωση της τύχης και του τελευταίου αγνοουμένου, είναι η επαναφορά της διεθνούς νομιμότητας και της αποκατάστασης της πλήρους και αποτελεσματικής κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας επί του συνόλου της επικράτειάς της.

Δεν χωράνε συμβιβασμοί στο Κυπριακό, καμία έκπτωση από αρχές και αξίες δεν μπορεί να γίνει.

Η Κύπρος βρίσκεται εδώ και για περισσότερο από 51 χρόνια υπό κατοχή, το υπενθυμίζει σε όσους ενδεχομένως το ξέχασαν, η «σημαία»-έκτρωμα στον Πενταδάκτυλο, που καθημερινά αντικρίζουμε μπροστά μας.

Η δική μας διαβεβαίωση προς τον κυπριακό Ελληνισμό είναι πως θα συνεχίσουμε αταλάνευτα τον αγώνα μας μέχρι το έκτρωμα στον Πενταδάκτυλο να εξαφανιστεί, μέχρι η Κύπρος να απελευθερωθεί.

Έτσι πορευθήκαμε κατά τον πρώτο χρόνο παρουσίας μας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θέτοντας από την πρώτη στιγμή την Ευρώπη προ των ευθυνών της και αφυπνίζοντας τους Ευρωπαίους σε ό,τι αφορά το πρόβλημα της Κύπρου.

*Ευρωβουλευτής ΕΛΑΜ, μέλος Προεδρείου ECR

Ένας ξεχωριστός αγώνας δρόμου 5 χλμ. για καλό σκοπό!

KINGS AVENUE MALL
All & More

RUN

TOGETHER

23.11.25

Feel the Run, Join the Fun.

REGISTER NOW

Στο πλαίσιο του εορτασμού των 12 χρόνων λειτουργίας του, το Kings Avenue Mall διοργανώνει για πρώτη φορά τον αγώνα δρόμου “Kings Avenue Mall – Run Together”, την Κυριακή, 23 Νοεμβρίου 2025, στις 9.00 το πρωί, στην Πάφο. Πρόκειται για μια δράση με έντονο κοινωνικό χαρακτήρα, καθώς τα καθαρά έσοδα από τις συμμετοχές θα διατεθούν στο Ίδρυμα Μαργαρίτας Λιασιδίου, στηρίζοντας παιδιά με ειδικές ανάγκες. Με αυτόν τον τρόπο, κάθε βήμα του αγώνα αποκτά έναν

πραγματικά σημαντικό σκοπό. Ο αγώνας φιλοδοξεί να ενθαρρύνει τη συμμετοχή, την άσκηση και την ευεξία, μέσα από μια ανοιχτή γιορτή του αθλητισμού και της συλλογικότητας, για όλες τις ηλικίες. Με μήνυμα το “Feel the Run, Join the Fun!”, το Kings Avenue Mall καλεί όλους τους δημότες να ζήσουν τη χαρά του τρεξίματος, να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να συμμετέχουν σε μια εμπειρία που συνδυάζει κίνηση, θετική ενέργεια και κοινωνική προσφορά. Τη δράση

στηρίζει ο Δήμος Πάφου, ενισχύοντας τον κοινό στόχο για προώθηση της άθλησης, της ευεξίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης στην πόλη. Υποστηρικτές του αγώνα δρόμου 5χλμ. οι Calzedonia, Intimissimi και Wagamama. Η αφιερία και ο τερματισμός θα γίνει στο Kings Avenue Mall, το σημείο αναφοράς της Πάφου που εδώ και 12 χρόνια αποτελεί τόπο συνάντησης, εμπειριών και χαμόγελων. Κάντε εγγραφή στο <https://kingsavenuemall.com/run>

Ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός εγκαινίασε το ανακαινισμένο κτήριο του στη Λάρνακα

Το νέο κτήριο του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού στη Λάρνακα, κληροδότημα της Ιωάννας Αργυρού Πιερίδη, εγκαινιάστηκε την Πέμπτη, 6 Νοεμβρίου 2025, από τον Υπουργό Υγείας, Μιχάλη Δαμιανό, στην παρουσία εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συνεργαζόμενων οργανισμών, μελών και εθελοντών. Το κτήριο αποτελούσε την οικία του ζεύγους Αργυρού και Ιωάννας Πιερίδη, οι οποίοι, έχοντας αγαπήσει βαθιά το έργο του Θεραπευτικού Κέντρου Παιδιών «Στέλλα Σουλιώτη» του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού, το κληροδότησαν στον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό προς όφελος του Θεραπευτικού Κέντρου, επιθυμώντας να συνεχίσουν να προσφέρουν ακόμη και μετά το πέρας της ζωής τους. Η ανακαίνιση του κτηρίου, το οποίο έχει ηλικία πέραν του μισού αιώνα, πραγματοποιήθηκε με δαπάνη που ξεπέρασε τις €232.500, με τις χορηγίες και δωρεές για το έργο

να ανέρχονται σε €87.860. Στο ανακαινισμένο κτήριο θα στεγάζεται πλέον ο Σύνδεσμος Ατόμων με Πολλαπλή Σκλήρυνση Λάρνακας, στο πλαίσιο της συνεργασίας του Συνδέσμου με τον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό για τη στήριξη ατόμων που αντιμετωπίζουν κινητικές ή άλλες αναπηρίες, ενώ τα έσοδα θα διατίθενται για την κάλυψη των αναγκών του Θεραπευτικού Κέν

τρου, σύμφωνα με την επιθυμία της δωρήτριας, αείμνηστης Ιωάννας Αργυρού Πιερίδη. Το Θεραπευτικό Κέντρο προσφέρει εξειδικευμένες θεραπείες σε παιδιά από βρεφικής ηλικίας μέχρι νέους 22 ετών, με κινητικά και αναπτυξιακά προβλήματα. Μετά την τελετή εγκαινίων ακολούθησε ξενάγηση στους χώρους του ανακαινισμένου κτηρίου και δεξίωση.

Lidl Κύπρου: Διοικητική Αλλαγή

Ο Martin Brandenburger, Chief Executive Officer και Πρόεδρος Διοίκησης της Lidl Ελλάς και Lidl Κύπρου, θα παραδώσει την προεδρία της Διοίκησης μετά από 4 επιτυχημένα χρόνια, τέλη Φεβρουαρίου 2026, στον Μίλτο Φοροζίδη. Από την 1η Μαρτίου 2026, ο Martin Brandenburger θ' αναλάβει τη θέση του Chief Executive Officer της Lidl Ιταλίας και Lidl Μάλτας. Ο Μίλτος Φορο

More to Value.

ζίδης, Chief Operations Officer της Lidl Ελλάς και Lidl Κύπρου, θ' αναλάβει προσωρινά τη θέση του Chief Executive Officer, με ισχύ από 1η Μαρτίου. Ο Μίλτος Φοροζίδης εργάζεται στη Lidl εδώ και 15 χρόνια και έχει διατελέσει σε διάφορες διοικητικές θέσεις στην Ελλάδα, ενώ διαθέτει και εκτενή διεθνή εμπειρία, μεταξύ άλλων, στη Διοίκηση της Lidl Δανίας και της Lidl Γερμανίας.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Γιάγκου Φρόσω, Λεωφ. Στροβόλου 48, Τσέρι, κύριος δρόμος Τσερίου, απέναντι από το Smart και δίπλα από τον Sifouna, τηλ.: 22383330, 99594498.
Κουρουκλάρης Κωνσταντίνος, Σταυρού 41, απέναντι από το περίπτερο Στέφανος, 50 μ. από το κατάστημα MATI, Στρόβολος, τηλ.: 22252060.
Γεωργίου Σούλα, Βασιλέως Παύλου Α' 12 Α, πίσω από το παλιό ΓΣΠ κοντά στο Υπουργείο Οικονομικών, τηλ.: 22672502.
Παπαβαρνάβας Βαρνάβας, Αρμενίας 67 Β, πλησίον Cafe Deliyard, 30 μ. μετά το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, Στρόβολος, τηλ.: 22264999, 94002999.
Γιαννή Αλεξάνδρα, Λεωφ. Αρχαγγέλου Μιχαήλ 3, φώτα K-CINEPLEX προς κυκλικό κυκλοφοριακό κόμβο ΔΙΑ/ΣΙΓΜΑ (Παρισινός/ήρων στρατόπεδο), Έγκωμη, τηλ.: 22018559.
Αντωνίου Ιωάννης, Γιάννου Κρανιδιώτη 64, Λατσία, τηλ.: 22481370, 22481233.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Κοϊτσέβα Μποζάνα, Ύψωνας, Πεντέλης 6, έξοδος Ύψωνα, Άγιος Σιλάς, πλησίον εκκλησίας Αγίου Σάββα, τηλ.: 25510101, 25932220.
Χριστοδούλου Γιάννης, Αρχιεπισκόπου Λεοντίου Α' 224, δρόμος Παλαιού Νοσοκομείου, τηλ.: 25828890, 99526653.
Κούρτελλου Χρυστάλλα,

Σπύρου Κυπριανού & Βασ. Κωνσταντίνου 84, φώτα Σπύρου Κυπριανού & δρόμος Τσιρείου Δημοτικού, τηλ.: 25870288, 25737455.
Σέμκινα Νεάρχου Αλίνα, Γρίβα Διγενή 93, δίπλα από το οδοντιατρείο Κόκκινος, τηλ.: 25432240.
Ποντίκη Αλίκη Μαρίνα, Βασιλέως Γεωργίου Α' 34, πλησίον Αστυνομικού Σταθμού Γερμασόγειας στα φώτα Τροχαίας, τηλ.: 25222883, 99111144.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Αποστολίδης Παύλος, Κοσμά Λυσιώτη 20, τέρμα Ερμού προς παραλία, τηλ.: 24627213, 24423271.
Πύριλλου Ηλιάνα, Πενταδακτύλου 57, περιοχή Βεργίνα, Αραδίππου, τηλ.: 24530004, 96180602.
Γεωργίου Λευτέρης, Λεωφ. Αγίων Αναργύρων 50, πλησίον Τεχνικής Σχολής, τηλ.: 24631390, 99533388.

ΠΑΦΟΣ

Βαρναβίδου Σταυρούλα, Νικολάου Νικολαΐδη 62, 100 μ. από το Λύκειο Κύκκου προς τα Δικαστήρια, τηλ.: 26943424, 26949727.
Αλεξάντρου Γεωργίου Ορθοδοξία, Αρσινόης 9, Πόλις Χρυσοχούς, τηλ.: 26321745, 99214260.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Χριστοδούλου Ανδρέας, 1ης Απριλίου 85, Παραλίμνι, τηλ.: 23821003, 23821685.
Μαρίνου Παρασκευά, Δημοκρατίας 20 Δ, Σωτήρα, κύριος δρόμος Σωτήρα-Λιοπετρίου, τηλ.: 23743636.

ΚΕΝΤΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΠΙ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 22502019, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, 6-12 Ψαρών, 2408 Έγκωμη.
ΛΕΜΕΣΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 25200194, Mediterranean Hospital, Στυγός 9, 3117 Αγία Φύλα.
ΛΑΡΝΑΚΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 24636343, Ιατρικό

Κέντρο Αγία Μαρίνα, Παύλου Βαλδασερίδη 10, 6018 Λάρνακα.
ΠΑΦΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 26848113, Ιδιωτικό Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, Βασιλέως Κωνσταντίνου 82, 8021 Πάφος.
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 23849400, Πολυκλινική Λητώ, Λεωφόρος Σωτήρας 8, 5286 Παραλίμνι.

Χριστούγεννα με λίγη... μαγεία από την Πετρολίνα!

Η Πετρολίνα υποδέχεται τις γιορτές με την προωθητική ενέργεια «Νιώσε τη μαγεία των Χριστουγέννων με Easy Life», φέρνοντας την παλική φινέτσα στο γιορτινό τραπέζι. Η Πετρολίνα καλωσορίζει τη φεινή εορταστική περίοδο με ένα νέο πρόγραμμα πιστοτήτας μικρής διάρκειας, προσφέροντας στους καταναλωτές τη δυνατότητα να αποκτήσουν μοναδικά προϊόντα σεβριβρίσματος από τις συλλογές Easy Life Gallery και Nutcrackers σε προνομιακές τιμές. Με κάθε αγορά καυσίμων κίνησης αξίας €10 και άνω στα πρατήρια Petrolina, Agip και Eni, οι καταναλωτές μπορούν να συλλέγουν αυτοκόλλητα και να επωφελούνται από την προσφορά. Η ενέργεια θα διαρκέσει δέκα εβδομάδες, με τη

συλλογή αυτοκόλλητων να ξεκινά στις 4 Νοεμβρίου 2025 και να ολοκληρώνεται στις 13 Ιανουαρίου 2026, ενώ η εξαργύρωση θα πραγματοποιείται έως τις 20 Ιανουαρίου 2026. Η συμμετοχή μπορεί να γίνει και ψηφιακά μέσω του MyPetrolina app. Επιπλέον, μέσω της εφαρμογής, διατίθενται αποκλειστικά τα προϊόντα της συλλογής Easy Life Nutcrackers, σύμφωνα με τους όρους της εφαρμογής. Περισσότερες πληροφορίες και όροι συμμετοχής στο petrolina.com.cy

ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΦΟΥ Δικαιοδοσία Επικυρώσεως Διαθηκών

Αρ. Αίτ.: 453/2025

Επί τοις αφορώσι τον Ian William Worsell, από το Ηνωμένο Βασίλειο
Ειδοποίηση διά του παρόντος δίδεται ότι μετά την παρέλευση 8 ημερών από σήμερα θα γίνει αίτηση επικύρωσης Διαθήκης στον Πρωτοκόλλητην διά τον διορισμό της Gillian Rosemarie Worsell, από το Ηνωμένο Βασίλειο, ως εκτελέστριας της διαθήκης του ως άνω αποβιώσαντος. Οιαδήποτε δε ένσταση δέον όπως υποβληθεί εντός της πιο πάνω αναφερομένης προθεσμίας.

Gillian Rosemarie Worsell
Εκτελέστρια της διαθήκης του Ian William Worsell

ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ

Ενας αγώνας Ομόνοιας-ΑΠΟΕΛ δεν είναι ποτέ ένα παιχνίδι όπως όλα τα άλλα. Ας μην εξηγήσουμε τώρα το γιατί, αφού είναι αυτονόητο. Πόσω μάλλον όταν μετά από εννέα αγωνιστικές και οι δύο κάνουν πορεία πρωταθλητισμού. Όταν, μετά από χρόνια, το ντέρμπι έχει μεγάλη βαθμολογική σημασία και για τους δύο. Απόψε, στις 19.00, στο ΓΣΠ, θα είναι στραμμένα πολλά ζευγάρια μάτια, χωρίς υπερβολή εξαψήφιου αριθμού. Άλλωστε το ντέρμπι δεν ενδιαφέρει μόνο τους πολυπληθείς φίλους των δύο ομάδων. Ενδιαφέρει όλο το ποδοσφαιρικό κοινό. Πάμε λοιπόν για το μέχρι σήμερα απόλυτο crash test, για -επιτέλους- ένα «πλήρες» ντέρμπι της Λευκωσίας.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: Δύο μόλις βαθμοί διαφορά. Στους 22 η Ομόνοια, στους 20 ο ΑΠΟΕΛ. Πρακτικά τους χωρίζει μία ισοπαλία. Έχασαν και οι δύο στο πρώτο τους παιχνίδι στο πρωτάθλημα, έκτοτε είναι αήττητες.

ΠΟΡΕΙΑ: Αν μία ομάδα νίκησε τα καλοκαιρινά προγνωστικά, αυτή είναι ο ΑΠΟΕΛ. Καθολική παραδοχή ότι έχει εκπλήξει. Με τα αποτελέσματα, τις εμφανίσεις και τη γενική εικόνα. Η Ομόνοια είναι πρώτη, ίσως αυτό να είναι ελαφρώς εκτός προβλέψεων, λόγω κυρίως της Πάφου. Είναι όμως και αγωνιστικά καλύτερη από το αναμενόμενο.

ΑΜΥΝΑ: Λίγο καλύτεροι οι «πράσινοι», με τέσσερα γκολ παθητικό, έναντι έξι της ομάδας του ΑΠΟΕΛ. Σε έξι περιπτώσεις το «τριφύλλι» κράτησε το μηδέν παθητικό, σε 5 περιπτώσεις οι «γαλαζοκίτρινοι».

ΜΕΣΑΙΑ ΓΡΑΜΜΗ: Σημείο αναφοράς. Δύο ομάδες με παρόμοια στοιχεία, με παίκτες που έχουν πολλά τρεξίματα και στη θεωρία περισσότερα επιθετικά χαρακτηριστικά παρά αμυντικά. Έστω και αν η Ομόνοια έχει κάτι σαν «βάρη» στο πρόσωπο του Μάριτς. Απόδειξη του «θεωρητικού», η σωστή τους αμυντική συμπεριφορά σε όλο το πρωτάθλημα.

ΕΠΙΘΕΣΗ: Ισοπαλία, στην κορυφή της γραμμής κρούσης με 21 γκολ και οι δύο. Σπουδαίο νού-

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, «ΑΙΩΝΙΟ» ΜΕ ΤΑ ΟΛΑ ΤΟΥ

Ομόνοια εναντίον ΑΠΟΕΛ,
σε αναμέτρηση (απόψε, 19.00)
που μετά από χρόνια έχει
και τη σφραγίδα του
«ντέρμπι-κορυφής»

μερο, είναι 2,33 γκολ ανά παιχνίδι. Μόλις μία φορά δεν σκόραραν (η Ομόνοια με Άρν, ο ΑΠΟΕΛ με Πάφο). Οι «πράσινοι» έπασαν τα βάνι με 5 γκολ απέναντι σε ΑΕΛ και Ανόρθωση, οι «γαλαζοκίτρινοι» έκαναν τρεις φορές καρέ (με Ακρίτα, Εθνικό και Αραδίππου).

ΣΚΟΡΕΡ: Σεμέδο από τη μια, Σωτηρίου από την άλλη με 7 γκολ. Με εννέα σκόρερ η Ομόνοια ως τώρα, με εννέα και ο ΑΠΟΕΛ.

ΟΠΛΟ Νο1: Η ευχέρεια της Ομόνοιας να κυκλοφορεί άμεσα την μπάλα και να σπάει με κάθετο ποδόσφαιρο τις αντίπαλες άμυνες. Αλλά και να βγαίνει ταχύτατα στην αντεπίθεση, όταν την βολεύει να δίνει χώρο. Απέναντι, η ισχύς του ΑΠΟΕΛ στις στατικές μπάλες με τις εκτελέσεις ακριβείας του Σταφυλίδη και την ικανότητα στον αέρα των Πιέρου, Λαΐτη και Μπρόνσον. Ειδικά χωρίς Κουλιμπαλί στην άμυνα της Ομόνοιας, το όπλο γίνεται πιο επικίνδυνο.

ΦΡΕΣΚΑΔΑ: Η Ομόνοια έρχεται από ευρωπαϊκό αγώνα και ταξίδι επιστροφής. Θεωρητικά υστερεί, έστω και αν υπάρχουν παίκτες - κλειδιά που δεν επιβαρύνθηκαν. Την τελευταία φορά πάντως κόντρα στην Πάφο δεν επηρεάστηκε.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ: Είναι το πρώτο «αιώνιο ντέρμπι» του Γκαρσία. Μετράει; Μάλλον όχι, αν κρίνουμε από την όλη του στάση από την προεμιέρα μέχρι σήμερα, αλλά και το γεγονός ότι από τον πάγκο του ΠΑΟΚ έζησε και χειρίστηκε μεγάλα ματς. Ο Μπεργκ πάει να κλείσει «δεκάδα» ντέρμπι της Λευκωσίας, ξέρι καλά τα καταιόπια από την προεργασία μέχρι και την εκτέλεση.

ΠΙΕΣΗ 1: Αναφερόμαστε στη σημασία ενός τέτοιου σπουδαίου ματς. Ειδικά με τέτοια βαθ-

μολογικά δεδομένα, η πίεση θα είναι μεγάλη σε όλους τους τομείς. Σφίγγει σαν μέγκεν.

ΠΙΕΣΗ 2: Ένα σημαντικό όπλο και των δύο ομάδων είναι να πιέζουν ψηλά στο γήπεδο. Ν' αποτρέπουν την ανάπτυξη του αντιπάλου από την άμυνα, να επανακτούν την μπάλα και να επιστρέφουν. Τι θα γίνει απόψε; Θα το επιχειρήσουν και οι δύο; Θα βάλουν «νερό στο κρασί τους» οι προπονητές από την αρχή; Θα δοκιμάσουν κάποιο τρικ δίνοντας λίγο χώρο;

ΕΔΡΑ: Στις κερκίδες θα είναι 12-13 χιλιάδες της Ομόνοιας και 800 του ΑΠΟΕΛ. Έχουμε ακούσει πολλές κάθεται απόψεις περί υπεροχής, πολλά «κλισέ», αλλά και αντίθετες γνώμες. Την πραγματική, αντικειμενική απάντηση για το πόσο μετρά η αναλογία αυτή και η μεγάλη διαφορά στη «βαβούρα», μόνο όσοι είναι ενόψει των τεσσάρων γραμμών του γηπέδου μπορούν να την απαντήσουν.

1-X-2

Είμαστε μόλις στη 10η αγωνιστική. Αρα, ας μην υπερτιμήσουμε το τελικό αποτέλεσμα. Αλλά ας μην υποτιμηθεί κιόλας. Ας αρχίσουμε από την ισοπαλία. Δεν θα «χαλάσει» βαθμολογικά κανέναν, ελάχιστη η απώλεια δεδομένης της χρονικής στιγμής και του εκτοπίσματος του αγώνα. Αν υπάρχει όμως νικητής; Αν είναι η Ομόνοια νικήτρια αφήνει πέντε βαθμούς πίσω τον ΑΠΟΕΛ, κρατά την πρωτιά και επιβεβαιώνει την πολύ μεγάλη της ισχύ. Ταυτόχρονα θα δημιουργήσει κάποια ερωτηματικά για το ταβάνι του μεγάλου αντιπάλου της. Αν είναι ο ΑΠΟΕΛ νικητής; Ξεπερνά κατά ένα βαθμό την Ομόνοια, βάζει πλέον άλλη μία ταχύτητα στην απρόσμενα καλοκουρδισμένη μηχανή του και παίρνει μία ένεση ψυχολογίας, που παρόμοια της δεν υπάρχει. Επιπλέον θα δημιουργήσει «μυρμούρα» απέναντι.

